

Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı

DEVİRİMCİ HAREKET

★ SİYASİ DERGİ

★ Haziran - Temmuz 2013

★ SAYI 41

FIYATI: 5 TL

TAKSİM'DE KARŞI KARŞIYA GELEN EZEN İLE EZİLENDİR !

KURTULUŞ YOK TEK BAŞINA YA HEP BERABER YA HİÇBİRİMİZ

Şimdi aynı koroda şarkı söylüyor halklarımız.
Birbirine değerek yoldaşlık ezgisine dönüşüyor notalarımız.

Sokaklarda bir tarih yazılıyor. Ana yılların sığıdığı, teori ile pratiğin birbirini ürettiği bir tarih bu.

1 Mayıs'ın, 6 Mayıs ve 18 Mayıs'ın çatışmalı geçtiği bir sürecin sonunda tam da Nurhak'ta düşenlerin anıldığı günde, sisteme itiraz doruk noktasına ulaştı ve sokaklar, özgürlüğü için ayağa kalkan kitlelerin iradesi ile buluştu. Halklar uzun süredir hasret kaldığı duygulara kendi eylemiyle ulaştı. Kendi yürüdü, kendi dövüştü ve umudunu büyüttü.

Bu sürecin sonucu ne olursa olsun, yıllarca etkisi görülecek ve hasadı toplanacak kazanımlar söz konusudur. Bu, bilinç alanında olduğu kadar, örgütsel ve ideolojik boyutta da böyledir.

Sistemin kaşındığı farklar üzerinden yıllardır mesafeli duran toplum kesimleri, eylemin birleştiriciliğinde bir araya gelmiş, ayrıştırıcı teorileri de boşa düşürmüştür.

Sınıf mücadelesinin Kürt sorununu, kadın veya çevre sorununu içerebileceğini iddia edip, ezilenlerin ortak bir programda birleşmesine karşı direnç gösterenlere, ezilenler bizzat kendi eylemiyle öğretici bir ders vermiştir.

Bu sürecin nasıl değerlendirileceği, kazanımların kalıcılıştırılması ve ileriye taşınması büyük önem taşıyor. Elbette bu konuda her yapının istediği değerlendirmeyi yapma özgürlüğü vardır. Örneğin, "bu olaylar Ekolojik demokratik paradigmayı doğrulamıştır" diyenler oldu, olacaktır da... Bu sonuca ağaç ile ekoloji arasında bağ kurularak mı varıldı bilemiyoruz.

Gerçekte, ne Taksim ağaç meselesiydi, ne de direnişin giderek büyütülen niteliği ekoloji ile açıklanacak sınırlılıktaydı. Bir paradigmanın dahi doğruluğunun kanıtlanması için bu öznel, sahibini bağlar. Ancak bizler biliyoruz ki, bu sürece Kürt hareketinin mesafeli durmuş olması bile başlı başına bir paradigma sorunudur.

Ders çıkarılacaksa, öncelikle eylemden yansıyan, başkasının sorununu kendi sorunuyla aynı önemde gören, paylaşım ve mütevazılık eksenli duruş ölçü alınmalıdır.

"Barış" sürecinin güvencesi, AKP ile karşı karşıya gelmekten kaçınarak sağlanmıyor. Yanlış hesaplar üzerine bina edilen "çözüm", zincirleme yanlışları beraberinde getiriyor.

Tekil kimi görüntülere takılmadan büyük resme bakmak ve toplam için bir soyutlama yapmak gerekirse, kitlelerin kapitalizme karşı direndiğini, yaşananın sosyalizme temel teşkil eden değerlerin sokakta yaşam bulması olduğunu söyleyebiliriz.

Dönem, dar grup çıkırlarından özellikle devrimcilerin kaçınması ve gerek mütevazılığa gerekse bütünlüklü duruşa önderlik etmesi gereken bir dönemdir. Artık Taksimle THY grevi, KESK eylemleriyle direnişin herhangi bir kesiti iç içe geçmiştir. "kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz" bilinci ortak bir paydaya dönüşmüştür.

Bu tarihsel anda sınıf bilinci, nerede ne yapılması ve nasıl durulması gerektiğinin bilincidir; dostu düşmandan ayırma basireti, ezenin ideolojisine karşı ezilenin ideolojisini yaygınlaştırma hareketidir. Bu bağlamda, dergimizin içeriğindeki perspektif yazıları dikkatle okunmalı ve âni programatik duruşla ilişkilendirebilen bir pratik hat izlenmelidir. Taksim ile ilgili yaptığımız değerlendirmelerin, Ortadoğu , kürt sorunu ve gündemle ilgili değerlendirmelerin yukarıda ifade ettiğimiz öngörünün oluşması için yararlı olacağını düşünüyoruz.

Sevgiyle Kalın...

İÇİNDEKİLER

Taksim Direnişi

1-12

Emperyalizm Ortadoğu ve Gündem

13-17

Kürt Sorunu ve Gelişen Süreç

18-25

Filistin

26-27

Reyhanlı

28

1 Mayıs Süreci

29-32

Fikri Sönmez

33

Kızıldere

34

Doğru Yerden Öğrenelim

35-39

Üreten Biziz

40-43

Sanata Bakış

44-45

Devrimci Kişilik

46-48

Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı DEVİRİMCİ HAREKET Dergisi

Sahibi: Adalı Yay. Kül. Faal. Mat. Rek. Org. San. ve Tic. Ltd. Şti.

Adına Eray Sargın

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Eray Sargın

Yayın Türü: Yaygın

Adres : İstiklal Cad. Mis Sok. No:11/4 Beyoğlu-İST

Tel/Faks: 0 212 249 38 75

Web: <http://www.devrimcihareket.net>

E-posta: devrimci@yahoo.com

Ege Temsilcilik: 863. Sok. No: 4 D:2 Konak -İzmir

Tel: 0 232 445 70 95

Avrupa İrtibat

Almanya: 0049 176 251 72 451

Belçika: 0032 473 80 65 66

Fransa: 0033 618 93 94 34

Hollanda: 0031 639 61 70 50

İngiltere: 044 781 63 666 35

İsviçre: 0041 764 73 41 01

Baskı Yeri: Berdan Matbaacılık

(Davutpaşa Cad. Güven San. Sitesi C Blok 215-216 Topkapı-İST Tel:0 212 613 12 11)

Taksim'de Karşı Karşıya Gelen Ezen İle Ezilendir!

Taksim'de karşı karşıya gelen, ezen ile ezilendir; geleceksizlik dayatmasına karşı gelecek kaygısıdır; halkı iradesizleştirme operasyonuna karşı irade beyanıdır; sınıfın sınıfa karşı duruşu, "saltanatınız sonsuz değildir" haykırışıdır.

Ülkenin baştan aşağı emperyalist tekellerin ve işbirlikçi sermayenin sınıfsal çıkarları temelinde yeniden biçimlendirilmesi için görev alan özel yetkili AKP, 10 yıldır adım adım bir program uyguluyor. Bu programda sadece insana, çevreye veya doğaya değil, toplumsal hiçbir değere de yer yoktur.

ABD, AB, NATO, vb güçler emrediyor, AKP uyguluyor. Bu durum Türkiye oligarşisinin de angaje olduğu bir çıkar cinnetinin adeta frenlerini patlatmış durumda. Ve nasıl ki Suriye'de hiçbir meşruiyet baskılanması duymadan her türlü zorbalık halklara reva görülerek işbirlikçi taşeron güçler eşliğinde deyim yerindeyse tarihin en kirli savaşı, insan hakları, demokratikleşme vb kamuflejlar eşliğinde, bizzat AKP eliyle yürütülüyorsa; nasıl ki Reyhanlı'da patlayan bombanın müsebbipleri bu konuda basın açıklaması yapılmasına bile tahammülsüzse; kentsel dönüşüm adı altında halkın barınma ve soluk alma alanlarını gaspedip sermaye kesimlerine peşkeş çekmek isteyen AKP, bu konuda en ufak bir itiraza, devletin tüm imkanlarıyla saldırıyor.

Öyle anlar vardır ki, gerçekler gizlenemez hale gelir. İktidarın on yıllarca pek çok kamuflejlara gizlediği sınıfsal niteliği bir anda açığa çıkar. Yalanlar, gözü çeşitli bantlarla örtülmüş insanların nezdinde geçerliliğini yitirir. Bugün Taksim'de yaşanan odur. Demogojinin, yalan ve manipülasyonun gerçeklik karşısında işlevini yitirmesidir. Devletin resmi ağızları elbette eylemin ve eylem-

cilerin niteliğine gölge düşürmek, desteği azaltmak için yalan söyleyip, provakatif konuşmalar yapacak. Hatta, Kadir Topbaş'ın yaptığı gibi "biz AVM yapmıyoruz. Sadece yolu genişletiyoruz" gibi yanıltma amaçlı ama kendilerinin bile inanmadığı açıklamalar yapılacak. Ancak okun yaydan çıktığı anlarda, halkın bilinen direnme sınırının ötesinde potansiyeller belirir.

AKP ile sorunu olan hemen herkes harekete geçmiştir. Bu tarihsel bir andır. Mesele dar anlamda "Gezi Parkı" değildir. Bu süreçte meselelerin sınıfsal özünün ayırıcılığı olan güçlerin yolgöstericiliği büyük önem

geçmektedir.

AKP'den demokratikleşme yönünde adımlar bekleyenler, duruşunu gözden geçirmeli ve doğru yerde saf tutmalıdır. Sebebi ve bağlamı ne olursa olsun, AKP'nin bir demokratikleşme sürecinde pozitif rol alacağına inanıp, onunla mücadeleyi ertelemek veya rafa kaldırmak, sadece tarihsel sorumluluktan kaçmak anlamına gelmeyecek, bir anlamda zorbanın elini güçlendirme vebalinin de altına girilmiş olacaktır.

Bugün yaşanmakta olan süreç doğru okunduğunda, AKP, büyüyen halk tepkisini kimi atraksiyonlarıyla sakinleştirmeyi sağlasa dahi, bilinçli ilişkilerin çapını büyütme ve kalıcı kılmak olanaklı hale gelecektir.

Taksim'de karşı karşıya gelen, ezen ile ezilendir; geleceksizlik dayatmasına karşı gelecek kaygısıdır; halkı iradesizleştirme operasyonuna karşı irade beyanıdır; sınıfın sınıfa karşı duruşu, "saltanatınız sonsuz değildir" haykırışıdır.

Saldırınlarda insani hiçbir duygu, onur, namus, ahlak yoktur; yöntem ve araçlar bu bilinçle seçilmeli, **direniş yoldaşlığı** bilinciyle hareket edilmelidir. Tarih böyle anları kolay silinmeyecek özel sayfalara yazar. Bu bilinçle büyütülen moral değerler karşısında TOMA'lar da gaz bombaları da çaresiz kalır.

Bugün NURHAK'taki yoldaşlık bilinci ve 1 Haziran'daki Cevahirleşme âna taşınmalı, emperyalizm patentli AKP'nin saldırı teknolojisi karşısında Mahir'ce durulmalıdır.

31 MAYIS 2013
DEVİRİMCİ HAREKET

taşımaktadır. AKP'nin sistem, sistemin emperyalizm demek olduğu, sürecin sınıfsal bir saflaşmayı zorladığı görülmeli ve bu bilinçle hareket etme farkındalığının çapı hızla büyütülmelidir.

AKP, sınıfsal duruşu gereği hareket etmektedir. Bu nedenle, mecbur kaldığında göstermelik geri adımlar atsa da, taşeronu olduğu politikalarda "durmak yok yola devam" diyerek ısrarcı olacaktır. Buna karşı durmanın, geriletmenin ve sonuç alınmanın da yolu **bilinçli bir ısrardan**

Taksim Eksenli Direnişten Çıkarılması Gereken Sonuçlar ve Olası Gelişmeler

“Komünistlerin vardıkları teorik sonuçlar, hiçbir biçimde, şu ya da bu sözde evrensel reformcu tarafından icat edilmiş ya da keşfedilmiş düşüncelere ya da ilkelere dayandırılmamıştır. Bunlar ancak, gözlerimizin önünde cereyan eden tarihsel bir hareketten, varolan sınıf mücadelesinden doğan gerçek ilişkilerin genel bir ifadesidir.”

KARL MARX

Gezi Parkı'ndaki direnişle başlayıp giderek çap ve nitelik büyüyen **halk direnişi**, polisin Taksim'den çekilmesi ile farklı bir aşamaya geldi. Önce Gezi Parkı'nda nöbet tutan, sonra da iktidarın gasp ettiği **1 Mayıs** alanını geri alan direnişçiler, pratiğin öğreticiliğiyle donanan kitlelerin hedef büyüttüğünü de gösterdi.

Zoru, iktidarlarının ayrılmaz bileşeni haline getirmiş olan egemenler, genellikle sahip oldukları askeri güç ve imkânların **yenilmez, geriletilemez** olduğuna inanır ve hemen her toplumsal itirazın bu yolla bertaraf edileceği ön kabulü ile hareket eder. Dünyada pek çok örneği vardır. Diktatörler, halkların şiddet karşısında geri adım atmamaları halinde zorbalığın bilinen tüm biçimlerine hızla sarılır. Gerektiğinde, bu konuda edinilmiş deneyimler ışığında egemenler birbirine öneri ve telkinlerde bulunur. İktidarı bütünüyle kaybetmek yerine, geçici çözümler önerilir. Ve genellikle uygun bir konjonktürde rövanşın alınması için hazırlık yapılır.

AKP'nin sınıfsal niteliği ve yapısal işlevi, diğer bir ifadeyle “büyük resim” olarak tanımlayabileceğimiz temel nitelikleri, halk direnişi karşısında attığı geri adımı en kısa zamanda telafi etmek üzere, istismar ve provokasyon dahil her yola başvurabileceğini gösteriyor. Nitekim, polisin Taksim'den çekildikten sonra pek çok yerde saldırıyı sürdürmesi, olu-

şan dinamiği kırma amaçlıdır. Bunu başarabildiği oranda, bu sürecin potansiyel güçlerine “özel” saldırılar başlatması beklenmelidir. **Bu nedenle, başarı kazanan kitleler, bu sonucun nedenlerini doğru okumalı ve eylemin öğreticiliğini bilince taşıyarak, muhtemel tuzaklara düşmeden, mevcut dinamiğin korunmasında rol almalıdır. Bunun için, direniş sürecinden doğru dersler**

çıkarmanın ve pratiğin öğreticiliğini içselleştirmenin büyük önemi vardır.

PRATİK, BİLİNCE YANSIR VE BİLİNÇ PRATİĞE ETKİ EDER

Mahir Çayan'ın “örgütü örgüt yapan, onu kitlelere tanıtan, programlar veya yaldızlı laflar değil, devrimci eylemdir.” sözünü doğrularcasına, sınıflar mücadelesi, tarihsel rolünü oynarken, pratik teoriyi belirlemekte, teori ise eylemin rotasına etki etmek ve bu somut-soyut-somut diyalek-

tiği bizzat hayatın içinde gerçekleşmektedir.

Devletin, ideolojik aygıtlarla ve manipülasyon imkanlarıyla yıllara yayılan çaba sonucu oluşturduğu, **yenilmezlik** imajı, kimi tarihsel anlarda birden bire yıkılır ve buna eşlik eden, özellikle örgütsüz kesimlerdeki özgüven sorunu, yerini **moral ve motivasyonla beslenmiş güvenli bir duruşa** bırakır.

Kitleler yalnız olmadıkları, kendilerinin **çoğunluk**, iktidarın ise **bir avuç** olduğunu bizzat eylemin içinde görür ve ortak reflekslerin veya **eylem yoldaşlığının**, tanışıklığa değil, **aynı hedefe karşı ortak mücadeleyi gerektiren** konum ve duruşa dayandığını yaşayarak öğrenir. Pratik, bilince yansır ve bilinç pratiğe etki eder. Ve normal koşullarda uzun bir sürece yayılabilecek öğreticilik bir anda gerçekleşir.

İktidarın bir araya getirmemek için özel çaba harcadığı, sorunlarını birbirinden ayırarak **aynı programda ortaklaşmalarını** önlediği kesimler, pratiğin içinde bulunduğu mesafeler bir anda yok olur ve **eylem kardeşliği** gerçekleşir. Bu, hem dostunu düşmanını doğru tanıma imkanı verir, hem de ezilenlerin kimi farklara rağmen **aynı sınıfsal paydada toplanabilirliğini** öğretir. Taksim eksenli direnişte yaşanan budur. Farklı yerlerde duran, bugüne dek yan yana hiç gelmemiş olan kesimler, bir anda

aynı saldırganlığa karşı kenetlenmiş, **aradaki farkların ortak hareketin önünde bir engel oluşturmadığını görmüştür.**

Daha net ifade etmek gerekirse, Kürdün Türk'le, Alevinin Sünni'yle, kadının erkekle, işçinin köylüyle aynı programda buluşmaması için, tüm farkları ayrıştırma yönünde kaşayan egemenler karşısında, sistemle sorunu olan tüm kesimlerin, Marksizm'in öngördüğü temelde ortak refleks vermesi, planlı-programlı bir karşı duruş sergilemesi, **düzen sahiplerinde korkuyu, direnişçilerde umudu büyütülmüştür.**

Sistem tarafından sıkça "marjinal gruplar" olarak lanse edilen devrimcilerin, eylem anındaki rolleri ve yolgösterici işlevleri, onları kitlelerin nezdinde farklı bir noktaya taşımış ve özgüvenlerini arttırmıştır.

Birkaç güne sığdırılan direniş, AKP'nin oluşturduğu korku çemberini kırmıştır. "Sınıflar mücadelesi kitleleşme önünde bir engeldir; zaten geçerliliğini yitirmiştir" deyip, bunu **kimlik siyaseti** ile ikame etmek isteyenler, "Batı yakasında" büyük kitlesel direnişlerin olmayacağını savunanlar, bu türden direnişlere hazırlıksız yakalanır ve zaten teorik ve pratik duruşuna ters düştüğü için, sınıfsal konumunun gerektirdiği rolü oynayamazlar.

Tarihsel öneme sahip olan ve sosyalizmin ölmediğini, sınıflar mücadelesinin işlevini ve önemini koruduğunu gösteren bu direniş, aynı zamanda AKP'den **demokratik bir anayasa ve Kürt sorununda demokratik çözüm** bekleyenlerin yanlığı içinde olduklarını ortaya koymuştur.

Bu süreçten elbette bir devrim çıkmayacaktı. Ama doğru değerlendirilebilirse, 5-10 yıl gerektiren tecrübe ve kazanımların kalıcılaştırılarak büyütülmesi mümkün hale gelecektir.

Bilinir ki en iyi öğreticilik, kişinin bizzat kendi eyleminde/pratiğinde gerçekleşir. Bu bağlamda, birkaç güne sığdırılan pratik, devrimcilerin önderliğinin niceliklerinden çok daha öte niteliklere sebep olduğunu kanıtlanmış, yıllardır yapılan "onlar bir avuç, savundukları

sistem çöktü" vb. kara çalmalar boşa düşmüştür. Deyim yerindeyse, **halkla devrimciler arasındaki mesafe kapanmış, bir bütünleşme yaşanmıştır.** Devamında kimi yanlışlar yapılsa veya olumsuz etkisi olabilecek lokal gelişmeler yaşansa dahi, bu pratik, bilinçlerde silinmesi zor izler bırakmıştır.

Sürecin deşifre ettiği ve bu bağlamda farkındalık sağladığı olgulardan biri de medyanın, askeri faşist rejimlerde bile rastlanmayacak boyutta ve "iliştirilmiş" kavramını aşan nitelikte siyasal iktidarın kuklası haline gelmiş olduğudur.

TÜRK BAHARI DEĞİL SINFILAR MÜCADELESİ

Toplumların tarihinde hızlı dönüşüm, sıçrama anları vardır. Bunlar birden bire ortaya çıkmış veya tekil bir olay tarafından tetiklenmiş gibi görünür. Gelişmenin doğru okunabilmesi için, neden-sonuç ilişkisinin kurulabilmesi gerekiyor. Ama kabaca, içten içe büyüyen bir potansiyelin uygun bir konjoktürde açığa çıkması olarak değerlendirilebilir. Bu devrim doğuran gelişmelerde de böyledir. Her şey anla açıklanıyor ve hatta tesadüflere dayandırılıyor gibi görünse de sürece içerilmiş gizli bir irade vardır. Buna eylem içerisinde de doğru bir irade eşlik ettiğinde yıllar içinde atılmış pek çok adımın boşa gitmediği görülür.

Bu tür süreçler, sabra, gelecek programlarına, adım adım biriktirme ve bilinçlenme çalışmalarına verilmesi gereken önemi de gösterir. Aynı zamanda, T. Erdoğan'ın sık sık

övündüğü yüzde 50'lik oyun bir anda ters yüz olabileceğinin ve bu bağlamlar içinde gündeme sokulan umutsuzluk hallerine kapılmamak gerektiğinin öğretici işaretidir.

Mevcut sonuç elbette manipüle edilebilir. Özellikle sosyal medya, tüm yararlı etkilerine rağmen, olumsuz/provokatif yönlendirmeler için de uygun bir zemindir. Bu konuda, her an dikkatli olunmalı, sapla saman birbirinden ayrılmalıdır.

Yaşanan direnişi "Tahrir" veya "Türk Baharı" olarak adlandıranlar oldu. Bu direniş, çeşitli açılardan Arap Baharı'ndan farklılıklar taşıyor. Sokağa yansıyan bilincin ve eylem niteliğini veren duruşun ağırlıklı **antifaşist, antiemperyalist** karakter taşıdığını söyleyebiliriz. Türkiye, mücadele geleneği, sol muhalefet ve devrimcilerin önderlik potansiyeli açısından Tunus gibi ülkelerle kıyaslanmayacak avantajlara sahip. Nitekim, devrimcilerin yolgöstericiliği, heterojen bir bileşim halindeki kitlenin enerji ve imkânlarının ortaklaşarak doğru hedeflere yönelmesini, sokakta eylem yoldaşlığının oluşmasını beraberinde getirdi. Bu faktörün yanında kitlenin Arap Baharı yaşanan ortamlara oranla daha bilinçli olması da rol oynadı ve sonuçta, deyim yerindeyse **süreç baharlaştırılmadığı için oluşan sinerji buharlaştırılmadı.**

DEVRİMCİLER BU SÜRECİN SİGORTASIDIR

Önümüzdeki dönem, aynı sürecin devamında veya benzer gelişmelerde, hedefi doğru seçip doğru yöntem ve araçlarla mücadele edebilmek isteyenler, devrimcilerin yönlendiriciliğine daha açık olmalıdır. Bu durum, âni **stratejik bir ufukla** ilişkilendirip daha kalıcı sonuçlar elde etmek açısından tayin edici önemdedir. **Bilir ki devrimi devrimciler yapmaz; onlar, mayalayıcı ve yolgösterici rol oynar; süreci halkla beraber göğüsler.** Bugün bu gerçeklik, teori olmaktan çıkıp somut biçimler almış, kitleler bu bilinçle hareket etmiştir. Sürecin en önemli kazanımı budur.

Devrimciler, sistemin tüm oyunlarına, provokasyon ve yönlendirmelerine karşı bir sigortadır; yürüttükleri mücadele sistemin panzehiri, ideolojileri ise antitezidir. Bu bağlamda, yolgösterici-yol gösterilen ilişkisi doğru kavrandığı oranda, sistemi gerçek nitelikleriyle tahlil edip uzun erimli stratejiler çizen ve bunun gereğini âna izdüşüren devrimcilerin rolü daha iyi kavranacak, parça halindeki tepkiler bütünlüşerek sisteme yönelecektir.

Kitle-önderlik ilişkisi, iki ayrı özneye işaret etse de başarı, ayrı ayrı durmaktan değil, kaynaşmaktan, birbirinin içinde erimekten, rol devrin-

den geçer. Yolgösterici, kitle ile aynı dokudan olup ona eklendiğinde, nicel ve nitel bir büyüme yaşanır.

Gorki'nin Klim Samgin'in Yaşamı adlı romanının son bölümünde, çok çarpıcı bir sahne verilir. Devrim dönemidir, Rusya'ya dönen **Lenin**'i kitleler adeta tek vücut halinde kucaklar. *“Lenin o kalabalığın içinde dağılırcasına kayboldu, eridi, ancak kalabalık, daha korkunç ve büyümüş gibi oldu.”*

Bugün pek çok örneğini gördüğümüz, yağ ve su gibi ayrı ayrı duran öğretici-öğrenen ilişkisi, insiyatif ortamlarının pek çoğunda **mikro iktidarların** oluşumuna, dolayısıyla kapitalizmin devamına hizmet eder.

Kitabın son sahnesinde bir diğer mesaj da Samgin şahsında verilir. Samgin ölmüş, ancak gözleri açıktır. **Samgin eski sistemi, burjuva direnç imkanlarını temsil etmektedir.** Bir kadın gelip *“parmağıyla açık gözünü kapatmaya çalıştı, ancak başaramadı. O zaman eline parçalanmış mühimmat kutusunun ahşap parçasını aldı ve yanağı kapatacak biçimde gözün üzerine”* bıraktı.

Aslında bu son sahne ile devrimin hangi nitelikte ne tür çatışmalara gebe olduğu ve öldükten sonra bile “gözü kapanmayan” burjuva ideolojisine karşı “mühimmat kutusu”yla sembolize olan kararlılık eşliğinin

de nasıl mücadele edilmesi gerektiği mesajı verilir. Hatta diyebiliriz ki, reel sosyalist deneyimlerde yaşanan çözümlerin nedenleri incelenirken, Samgin'in açık gözlerine dek gelinmeli, **meta ve mülkiyet üzerine bina edilmiş sisteme** karşı mücadelenin, ne denli zorlu ve uzun erimli süreçler gerektirdiği üzerinde durulmalıdır. Bu, hem sistemin hafife alınmamasını, hem de **doğru bir mücadele ve örgütlenme tarzı izlenmesini** beraberinde getirecektir. Bugün ihtiyaç olan budur.

Sonuç olarak, bugün sistemle sorunlu olan hemen herkes sokağa çıkmıştır. Bu bir çeşit hesaplaşmadır. Başarının koşulu, farkların birbirini tamamlayabildiği, demokratik devrim perspektifli bir duruşun alana taşınmasıdır. Bunun için devrimcilerin önderliğine ihtiyaç vardır. Yıllardır milliyetçi yönlendirmelerle koşullanmış kitlelerin veya farklı sınıflarla sisteme öfke duyan kesimlerin kimi alışkanlıklarını veya tekil bazı davranışları ölçü almak yerine, tepkileri devrimci bir yola kanallandırmak için yöntem ve araçları üzerinde durulmalıdır. **Süreç bunun için devrimcileri göreve çağırıyor. Devrimciler, eylemin öğreticiliğini de dikkate alarak rolünü oynamalıdır.**

3 HAZİRAN 2013

DEVRİMCİ HAREKET

Taksim Direnişi Şehitleri Ölümsüzdür!

Taksim Gezi Parkı'nda başlayan direniş, “kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiç birimiz” şiarı üzerinden kolektif bir ruh kazanmış, halklaşmıştır. Yaşanan, güç ve eylem birliği olduğu kadar bir kardeşleşme, hatta yoldaşlaşmadır. Kazanım da, bedel de ortaklaşmıştır.

Tüm yanılma çabalarına, marjinalite ve provokatörlük söylemlerine rağmen oluşan pozitif hava bozulamamaktadır. Bu uğurda düşenler, bu kolektif duruşun ortak değeridir. Hepimizin şehididir. Onlara karşı sorumluluk, uğruna bedel ödedikleri değerleri yaşatmak, düşlerini gerçek kılmaktır.

Onları ne sayıca ne nitelik olarak alanlardan eksik etmeyeceğiz. Sloganlaştıracak, marşlaştıracak, Abdullah Abdullah, Mehmet Mehmet çoğalacağız.

**FAŞİZM YENİLECEK HALK KAZANACAK!
ABDULLAH CÖMERT, MEHMET AYVALITAŞ
ONURUMUZDUR!**

5 HAZİRAN 2013
DEVRİMCİ HAREKET

“Tek Bir Kıvılcım Bütün Bozkırı Tutuşturur” Ama!

Egemenlerin halka karşı uyguladığı saldırı politikalarını sistemden kopararak tanımlamak, sınıfsal olanı kişilerle açıklamak, gelişmeleri anlamayı güçleştiren bir yöntem ve algı sorununa işaretir.

Tayyip Erdoğan'ın insanların soluk alma şekline bile karıştığı, tek tip insan yaratma eğilimi içinde olduğu ve dilini adeta kılıç gibi kullanarak önüne çıkan her farklılığa salladığı doğrudur. “Ananı al da git”ten “Her kürtaç bir Uludere'dir”e kadar her biri sosyolojik analiz gerektiren ve gerçekte demokratik bir ülkede istifa nedeni olabilecek laflar Erdoğan'ın hemen her konuşmasında vardır. Ne var ki Erdoğan'ı AKP'den veya Abdullah Gül'den farklı bir yere koymak, AKP'yi salt dinci niteliği ile anıp, bağımsız hareket ettiğini düşünmek, sorunun asıl boyutunu ıskalamak olur.

Çünkü AKP, doğrudan ABD tarafından kurdurulmuş, emperyalizmin özel yetkili partisidir. Uygulama halinde olduğu 10 yıllık süreçte, ajandası emperyalist tekeller tarafından yazılmıştır. Davutoğlu, milletvekili olmadan bile dışişleri bakanlığına getirilmiş ve tüm Ortadoğu'da kahya gibi dolaştırılmışsa, bunun da ardında sanıldığı aksine “derin stratejistliği” değil, ABD ile doğrudan ilişkisi yatmaktadır.

Bugün AKP'nin, askeri olanından dış politikaya kadar temel önemdeki tüm politikaları, emperyalizmle işbirliği içinde biçimlenmektedir. Bunlar görülemediği ve mesele Erdoğan ile Arınç arasındaki mizaç farkına indirildiği zaman, “iyi polis kötü polis” oyununa gelinmiş ve sıkça yapıldığı gibi sisteme “rötuşlama” yöntemiyle kendini yenileme, kitleleri aldatma fırsatı verilmiş olur.

Bu nedenle, daha kolay teşhir yapma amacıyla da olsa, sorunun kaynağı, Erdoğan'a kadar daraltılmamalı, kitle bilinci hafife alınmamalı, fener doğru yere tutulmalıdır.

Sokaklar, deyim yerindeyse bir okula dönüşmüştür. Oluşan atmosfer, bilinçli ve örgütlü bir toplumun oluşumunda katalizör etkisi görmektedir.

Böyle bir kitlesel eylem içinde, tekil meseleleri öne çıkararak, objektifi bütünü değil kişinin üzerine tutarak değerlendirme yapmak, büyük resimden ortaklaşmaları değil farkları okumak, eylemin ve kitlenin gerisine düşmektir.

Kitlelerden öğrenmek devrimciliğin doğasında vardır. Kitleler demokratik talepler ekseninde, eşitlik özgürlük ve demokrasi için sokağa çıkmışsa, orada bu ruhu bozacak her davranış, sokağın gücünü zayıf düşürür. Bu konuda öncelikle devrimciler hassasiyet göstermeli, grupsal çıkarların süreci sakatlama olasılığına ve karar mekanizmasında antidemokratik bir daralmaya karşı dikkatli olmalıdır. Elbette kastettiğimiz kitle kuyrukçuluğu değil, ancak unutmamak gerekiyor ki “önderlik kibri” en az kuyrukçuluk kadar zarar vericidir.

Toplumsal mücadeleler tarihinde, eylem halindeki kitlelerin demokratik temsili için pek çok yöntem ve araç üretilmiştir. Bu konudaki miras yok sayılarak atılacak adımlar, kitlenin hoşgörü kapasitesine rağmen, sürecin doğru mecradaki akışını sakatlayabilir. İlan edilen konserlerin el çabukluğuyla kararlaştırılması ve sonuçta iptale varan durum, bir bütün halinde düşündürücüdür.

Evet, “Tek bir kıvılcım bütün bozkırı tutuşturur.” ama, **yangından yapıcılık çıkarmak ustalık gerektirir.** Bugün sürecin ihtiyacı olan ustalık, devrimci mirasta yeterince vardır. Yeter ki, amaç araca, gelecek âna feda edilmesin. Bu konuda devrimci yapılardan eylem içindeki tek tek kişilere kadar herkese sorumluluk düşmektedir.

Herkesi, sorumluluğunu/görevini yerine getirmeye çağırıyoruz. Bu görevlerden biri de şehit düşenlerden tutsak düşenlere ve yaralananlara kadar sürecin bedel ödeyenlerine sahip çıkmak ve onlara karşı sorumluluğu yerine getirmektir.

ABDULLAH CÖMERT VE
MEHMET AYVALITAŞ
ONURUMUZDUR

6 HAZİRAN 2013
DEVİRİMCİ HAREKET

Direnişin 15. Gününde İktidar Sahipleri Bir Kez Daha Sınıfsal Yüzlerini Gösterdi

Gülümsemeleri de sözleri de sahteydi. Bu nedenle, kurdukları olumlu cümlelerin, verdikleri sözlerin, gösterdikleri diyalog eğiliminin arkasında durmadılar. Zaten ağızlarında eğreti olarak duruyordu, temsil ettikleri sınıfla taban tabana zıt ifadeler.

10 yıldır halkı baskı zulüm politikaları ile sindirmeyi temel politika haline getiren AKP'nin kadroları arasında "iyi niyetli" kişiler arayıp, meseleyi T. Erdoğan'ın üslubundan ibaret görenlerin, nasıl bir yanılığın içinde olduklarını, eylemin 15. gününde yapılan müdahale ile görmüş olmalarını umut ediyoruz.

Sık sık timsah gözyaşları döken Bülent Arınç, Taksim Platformu'nun kendisine ilettiği talepleri yanıtlama ihtiyacı duymadan, basına bir başka heyetin varlığı ve onunla görüşme hazırlıkları sızdı.

Bu durum, Kürt sorununda yapılanlardan farklı değildir. O konuda da iktidar, varolanların dışında kendi akıl insanlarını seçmiş ve İmralı'ya kimlerin gideceği dahil her konuyu istediği gibi yönlendirmiştir. Bugün iktidarın Taksim bağlamı politikası, bir AKP klasiğidir.

Kürt sorununda, ayrıştırma, parçalama yöntemini, iki BDP'li veya PKK'li arasında fark yaratma noktasına dek vardırırlar, sorunu çözme yerine, çözümsüzlüğü genelleştirerek tepkiyi sistemin içinde boğma yoluna gidenler, bugün Taksim'de aynı şeyi yapmaktadır. Direnişin temel gücünün "internet gençliği" olduğunu, bu

gençliğin de apolitik nitelikler taşıdığını varsayıp, manipülasyon araçlarını bu mantık üzerine oturtular.

Akşam, "yanınızda olmak isterdim" deyip twitter'da ıhlamur kokularından bahseden vali, sabah Taksim direnişçilerini gaz kokularına boğmuştur. "Demokratik taleplere can kurban" yalanının medyada dolaştırıldığı bir anda adliye basılıp onlarca avukat gözaltına alınmıştır. **Bu, AKP'nin ileri demokrasisidir.** İktidara ne denli güvenebileceğinin, sistem sahiplerinin nasıl bir ahlaka ve samimiyet anlayışına sahip olduklarının kanıtıdır.

Bunca çaba, bunca yalan ve şiddet, iktidarın aynı zamanda ne denli halk karşıtı, ne denli sermayeden, sömürü ve talandan yana bir ajandaya sahip olduğunun kanıtıdır. **AKP'nin bugüne dek yaptıkları, bundan sonra ne yapacağını işaretidir.**

İsrarla, direnişçiler arasında fark olduğundan dem vurmaktalar. Doğrudur fark vardır. Ama en büyük fark bile, AKP ile direnişçiler arasındaki farkın yanında hiç kalır. Taksim'de veya bir başka direniş alanında, insanlar, aradaki farka bakmadan birbirini yoldaşça sahiplenmekte, kapitalizmin antitezi ilişkiler günlük yaşamın içinde somutlanmaktadır. Geliştirilip yaygınlaştırılan komünal yaşam ve giderek maddi bir temele kavuşan kardeşleşme iktidarı ürkütüştür. Mesele ne Gezi Parkı'dır ne de AKM'dir.

Programları tepeden tırnağa yalan talan ve ranttan ibaret olduğu için, bugün geri adım atmaları halinde, bundan sonra diğer projelerini hayata geçiremez hale geleceklerinin farkındalar. **Tüm diktatörler böylesi anlarda benzer davranışlar sergiler.** Ve Marks'ın o ünlü tespiti hayata ge-

çer; "kişi yaptığı işe dönüşür."

Tayyip Erdoğan, yaptığı işe dönüşmüştür. Bu, faşizmin 21. yüzyıl versiyonudur. Yine de süreçteki çelişmelerin ve olası gelişmelerin doğru tanımı, meselenin T. Erdoğan'dan ibaret olmadığını, bir sistem sorunu olduğunu görmeyi gerektiriyor.

Eyleme kaynaklık eden sorunlar, başbakanın tek başına karar almasından ve üslubundaki sertlikten ibaret görüldüğünde, sürecin ihtiyacı olan analiz yapılamamış olur; yanlış teşhis, çözümün yönteminde ve amaçta yanılığın beraberinde getirir. Örneğin Başbakanın aynı kararları daha geniş bir kesimle alması ve bunu yumuşak bir üslupla anlatması, neyi değiştirir? Bu yanılığa düşme yaygınlığının akla gelen ilk sebebi, sorunların iktisadi nedenlerine inememektir; **emek-sermaye çelişmesini âna taşıyamamaktır.**

Çelişmenin kökenine inildiğinde görülecektir ki sorunlar, yaşama müdahaleden veya "Topçu Kışlası"ndan çok daha kapsamlı ve derinliklidir; "karşılıklı saygı" ile çözülecek türden değildir. Topçu Kışlası'nı ertelemek, geciktirmek, vb. mümkün olabilir. Tayyip Erdoğan da üslubunu yumuşatabilir. Ama sermayenin rant beklentileri, sınıfsal duruşu gereği, olmasa olmaz niteliktedir; acildir ve vazgeçilmezdir. Benzer şekilde emeğe dönük hak gasları da, T. Erdoğan'ın mizacından çok daha öte nedenlerle, vazgeçilecek türden değildir. Yani doğru nedenlere ulaşabilmek için üzerinde durulması gereken çerçeve, sürecin ekonomi politikasıdır.

ABD ile ilişkiler en gergin dönemini yaşıyor. AKP'nin önünde seçimler dizisi var. Ekonomi ise, ertelenmesi giderek olanaksız hale gelen sorunlarla çökme noktasına gelmiştir.

Gülümsemeleri de sözleri de sahteydi. Bu nedenle, kurdukları olumlu cümlelerin, verdikleri sözlerin, gösterdikleri diyalog eğiliminin arkasında durmadılar. Zaten ağızlarında eğreti olarak duruyordu, temsil ettikleri sınıfla taban tabana zıt o ifadeler.

Yani Tayyip'in "faiz lobisi" ile sorunu gerçekten vardır. İşin manipülasyon kısmı, Taksim'deki direnişi bununla açıklamaya çalışmasıdır. Gerçekte borsanın düşmesi, doların fırlaması, vb. de Taksim'den bağımsızdır. Burada bir bağ aranacaksa, o da AKP'nin ekonomik boyuttaki açmazlarını aşmak üzere halka karşı politikalar izleyecek olması sebebiyle, saldırgan tutumunu sürdürecektir.

AKP, çıkar ilişkileri içerisinde olduğu tekellerle bile çelişme halindedir. Kurduğu sistem ve ekonomi politikaları sürdürülemez noktadadır. Tüm kurmaylarının bocalama sebebi budur. Akşam sosyal medyaya methiyeler düzen vali, 24 saat geçmeden "Emniyet'in yetkili birimi sosyal medya üzerinde ters algı yaratmaya çalışan kişilere karşı bir operasyon düzenleyecek." diyerek tehdit etti. **Böyle bir iktidarın, TOMA'dan, coptan ve gazdan başka dostu olmaz.** Demokratik talebi olanlar, önümüzdeki sürece bu gerçekliği bilerek hazırlanmalıdır. **Örgütlülük bir sorun değil bir güvencedir.** Onlar azınlık biz milyonlarız. Onlar acz içinde biz güçlüyüz. Her konuda onları geriletmek mümkün, yeter ki gücümüzün farkına varalım ve gereğini yerine getirelim.

DİRENİŞ POLİTİKTİR VE ÖNDERLİĞİ DEVRİMCİDİR

Yukarıda da belirttiğimiz gibi meseleyi internet gençliğinden ibaret olarak gördükleri için, **tepkinin formatlanabileceğini** sandılar. Gerçekte ise tüm çok bileşenliliğine rağmen, devrimci sol yapılar, ortaya çıkan sonuçta belirleyici rol oynamıştır. **Çatışırken de, yaşamı paylaşır ve örgütlerken de sosyalist değerler ana taşınmış, somutlanmıştır.**

Bugüne dek devrimcilerin AKP eliyle uygulanan neoliberal politikalara karşı halkı yeterince harekete geçirememiş olması, bu süreçte başka bir öncü özne arama yanılığına se-

bep olmamalıdır. Bugün bu sonuçta, geçmişte verilen mücadelelerin, harcanan emeklerin payı azımsanmayacak orandadır.

Düne kadar sokağa çıkmamış, evinde oturmuş da olsa, insanlarda bir öfke ve bilinç birikmesi olmuştur. Tekel direnişi, HES veya nükleere karşı mücadeleyle, ezilen kadının mücadelesi ezilen halkların mücadelesiyle aynı toplamda buluşabilmiş, kurulan empati iktidarın ayrıştırıcı tüm atraksiyonlarını boşa düşürmüştür. Yani mücadeleler, bilinçlendirme çalışmaları, siyasi gerçekleri açıklama kampanyaları boşa gitmemiş, halklar, iktidarı geriletmenin de devrimin de mümkünlüğünü algılar hale gelmiştir.

Bir hareketin niteliği, önderliği ve siyasal ufku/hedefleri üzerinden tanımlanır. Bu bağlamda, direnişçi kitlenin apolitik veya örgütsüz olarak tanımlanması doğru değildir. Söz konusu tanımlar, sokaktaki öfkeyi ayrıştırıp etkisizleştirmeyi amaçlayanların da teşvik ettiği, analiz yeteneğinden yoksun tanımlardır. Görüngülere ve subjektif ögelere dayanmaktadır, bilimsel değildir. **Direnış politiktir ve önderliği devrimcidir. İktidarı telaşa sokan budur. Tüm arayışları, sokakta kurulan bu bütünleşmeyi ayrıştırmaya odaklanmıştır.**

Toplumsal öfkenin sokağa taşıdığı böylesi anlarda kitlenin heterojen bir bileşim oluşturması, yeni değildir, mücadeleler tarihinin pek çok kez kaydettiği bir durumdur. Demokratik halk devriminde ittifaklar sorunu ve sınıfların mevzilenmesi meselesine hakim hiçbir devrimci, bu duruma şaşırmamış, sokakta doğru tavır koymakta gecikmemiştir. Eylem içerisinde gözetilen değerler, oluşturulan dayanışmanın çapı ve niteliği, bileşenlerdeki sayısal çokluğun ortak reflekse de programatik planlamalara da engel olmadığını gösteriyor. **Ortaklaşan dil, emekten, özgürlük ve**

barıştan yana bir dildir.

Egemenler, söyledikleri yalanların ortaya çıkmayacağına, sindirilen kitlenin ayağa kalkmayacağına, oluşturulan korku mekanizmalarının dağılmayacağına inanmak ister. Ancak, patlama anlarına etki eden olguların birikim ve harekete geçme süreci, kolay takip edilebilir bir süreç değildir. O an geldiğinde, sonradan etkili faktörler sıralansa da, başlangıçta sonucu kestirmek zordur. Genellikle patlama anlık olsa da devamı geldiği için, bardağı taşıran damlanın içeriğini aşar, birikimin içeriği üzerinden devam eder. Ve örneğin, bu süreçte görüldüğü gibi korku nesnesi olan biber gazı, korkunun yenilmesinde, dolayısıyla eylemin büyümesinde ve kitlesel kenetlenmede rol oynar. Egemenlerin en büyük korkusu budur. Kitleler korkunun üzerine gidip onu yenmeye başladığı andan itibaren, rejimin çareleri peş peşe etkisizleşir. Tayyip Erdoğan'ın aynı günde defalarca ve birbirini tutmayan konuşmalar yapması çaresizliğin dışavurumudur. Bugün atılacak geri adımın devamında farklı adımları getireceğinin bilincindedir. İktidarın tüm icraatları gerçekte halka karşıdır ve tepki gerektirmektedir. Gezi Parkı'ndaki doğa katliamından çok daha büyük katliamlar, proje olarak iktidarın ajandasında yazılı haldedir. **Rant cinneti**, bir kenti baştan aşağı yıkmaya noktasına dek vardırılmış durumdadır. Bu raundu kaybetmek istememelerinin nedenlerinden biri de budur.

KOMÜNAL YAŞAM SİSTEMİN ANTİTEZİDİR; KAZANIMLARI BİR SİGORTADIR

Halk, Taksim direnişi sayesinde bir süreliğine de olsa, para-piyasa ilişkilerinin ve devletin olmadığı, sosyalist öğelerin ağırlıkta olduğu bir yaşam sürme şansını bulmuştur. Bu hiçbir kitabın veya okulun sağlayamayacağı nitelikte öğretici bir süreçtir.

Komünal yaşam, paylaşımı olduğu kadar, farklılıklara tahammülü, birlikte yaşam kültürünü, sevgi ve saygıyı öğretiyor. Bu aynı zamanda, hırs, rekabet, tahammülsüzlük ve sevgisizlik öğreten sistemin de teşhididir. T. Erdoğan, bindirilmiş kitaların “*yol ver gidelim Taksimi ezelim*”li sloganlarından güç aldığını sanırken, gerçekte komünal yaşayanların özgüveninin ve iç barışının artmasına hizmet ediyordu. Komünal yaşamın kapsayıcı ve yapıcı niteliklerini bizzat yaşayanların gözünde, sistem ve ona yedeklenenler daha da küçülmüştür.

Taksim komünü bir yanıla Paris komününe benzetilebilir. Kuşatılan kentte, bütün bir halk el ele verdi ve komünal devleti ilan etti. İçinde cumhuriyetçilerden küçük burjuvalara hemen herkes vardı ama bu, adının proleter olmasına engel değildi. Taksim’de de halk kendi barikatını kurdu ve tüm ihtiyaçların kolektif karşılanması için organize oldu. Farklar kalktı ve bir anlamda komün proleterleşti. Bu aynı zamanda direnişin politikliğinin göstergesiydi; kapitalizmin bireyselleştiriciliğine karşı toplumsallaştırıcı bir hamleydi. **Politiklik de devrimcilik de doğru ölçeklerde aranmadığında, sistemin ayrıştırıcı ve yanıltıcı tuzaklarına düşme olasılığı artar.**

En kolektif sistemde (örneğinimizdeki Paris Komünü’nde de) toplumun ruhuna uymayan tekil davranışların

olması normaldir. Önemli olan, harekete niteliğini veren oluşum ve hedeflerdir. Hatta hatırlamak gerekirse, 1917’de Rusya’da Kışlık Sarayı’na yürüyen kitle de böylesine heterojendi, ama önderliğinde Bolşeviklerin olması başarıyı getirdi.

Bugün de “Barış” süreci dahil, hiçbir nedenle iktidarın oyununa gelmediği; **güç, amaç ve moral bölünmesi** yaşanmadığı sürece, bu dinamiğin kırılması olasılığı yoktur.

AMED’İN KURTULUŞU TAKSİM’LE AYNI PROGRAMIN KONUSUDUR

Direniş sürecine BDP çevresi ilk andan itibaren mesafeli durmuş, hatıta direnişe zarar verebilecek açıklamalarda bulunmuştur. Bunu, çözüm sürecine zarar gelebilir kaygısıyla yapmış olmak, tavır sahibinin sorumluluğunu azaltmıyor.

Sübjektif bir noktada durup gelişmeleri, bilimsellikten uzak ölçeklerle değerlendirmek, belki değerlendirme sahibini geçici olarak haklı gibi gösterebilir. Gerçekte ise, **ortada başından beri bir çözüm yok.** Olmayan çözümün bu sürece olumlu katkısı da yok. Aksine, Kürt hareketini tasfiye konusunda umutlanıp mesafe kateden AKP, toplumsal muhalefet karşısında cesaretlenmiş, daha hoyratça davranır hale gelmiştir.

Eğer gerçek bir çözümden bahsedilecekse, Taksim eksenli direniş bunun ipuçlarını veriyor. Ayrıştırıp etkisizleştiren iktidara karşı **birleşik mücadele** zemini şimdi daha çok vardır. **Amed’in kurtuluşu Taksim’le aynı programın konusudur.** Çözüm, iktidarın güçlendirilmesinden değil, zayıf düşürülmesinden geçiyor. Bunun da yolu, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin bölgesel denklemleri içinde kendine yer açmaktan değil, sınıfa karşı sınıf mücadelesinde, ezilenlerle aynı denklemde bulunmak-

tan geçiyor.

Direnişin 15. gününde iktidar, çözümden demokratikleşmeye, diyalogdan temsil anlayışına kadar nasıl bir duruşa sahip olduğunu, neden hiçbir koşulda güven ilişkisine girilmeyecek bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymuştur.

15 güne, on yıllara denk bir öğreticilik sığmıştır. Gelişmeler, mücadelenin dili ve rotasının nasıl olması gerektiği konusunda çok şey anlatmıştır. Bu devlet, Kızılderili şefini görüşmeye çağırıp tuzağa düşüren, sonra da kafa derisini yüzen zorbalarla aynı sınıfsal soydan geliyor. İyi niyet görüntüleri bir tehdidi tasfiye edene kadardır. Sonrasında verdiği sözü de unuttur. İstanbul Valisi bunun canlı örneğidir. **Bu bağlamda Kürt hareketi, özgürlüğünü hangi yolda ve kimlerle araması gerektiğini bir kez daha düşünmelidir.** Taksim eksenli direniş, bu konuda bir laboratuvar işlevi görmüştür. Sonuçlar, görmek isteyen herkes için öğretici pek çok ders içermektedir.

Sonuçta süreç, AKP eliyle oluşturulmak istenen toplumu ayrıştırıcı politikaları, yalan ve korku imparatorluğunu sarsmıştır. İktidarın marjinallik söylemi, üçüncü sınıf bir yalana dönüşmüştür. Ellerinde şiddetten başka araç kalmamıştır. Belki bedeli ağır oluyor ama insanlık, deyim yerindeyse, faşizmin ne olduğunu bizzat görüyor ve yaşıyor. **Tayyip Erdoğan Hitler’e, bakanları ve valileri de Goebbels’e rahmet okutuyor.** Halkımızı, **marjinallik** yalanı üzerinden geliştirilmek istenen “böl parçala ve yönet” tuzağına düşmeden, **sisteme itiraz** niteliği taşıyan bu hareketi, mümkün olan tüm yer ve biçimlerde sahiplenmeye çağırıyoruz.

12 HAZİRAN 2013
DEVRİMCİ HAREKET

Ethem Sarısülük Onurumuzdur!

“Bugünlerden yarına, bir yarına gidenler kalır

Bir de yarınlar için direnenler”, demişti devrimin şairi Adnan Yücel. İşte Ethem Sarısülük yaşamının son anlarını dahi bir şiirin dizeleri gibi yaşayarak ayrıldı aramızdan. Faşist devletin işçi ve emekçi halklara saldırılarını yoğunlaştırdığı bugünlerde o, en ön saflarda direndi. O’nun için “Her yer Taksim, Her yer direniş”ti. Bu yüzden bugün ve bundan sonra da faşizme karşı direnişin olduğu her yerde Ethem yaşayacaktır.

ETHEM SARISÜLÜK ONURUMUZDUR!

ÖBKM Halk Pikniği Taksim Direnişi'ndeydi

Önder Babat Kültür Merkezi'nin gerçekleştirdiği 6. Geleneksel Halk Pikniği binlerce insanın katılımıyla 9 Haziran'da Taksim Gezi Parkı'nda gerçekleştirildi. Devletin Gezi Parkı'nı yıkıp yerine Topçu Kışlası/AVM yapma projesini durdurmak isteyen halka 27 Mayıs'ta başlayan saldırılar 31 Mayıs sabaha karşı giderek artmıştı. Bu müdahaleyle alevlenen direnişle ülkenin birçok ilinde milyonlar sokağa dökülmüştü. Emekçileri, öğrencileri, kadınları, feministleri, kürt halkını, ulusalcıları bir araya getiren ortak talepler 1 Haziran'da devletin Gezi Parkı'ndan geri püskürtülmesi, Taksim'in barikatlar kurularak özgürleştirilmesiyle sonuçlanmıştı.

On yılı aşkındır yürüttüğü politikalarla emekçi halklara kan kusturan emperyalizmin özel yetkili partisi AKP,

Taksim Topçu Kışlası projesi vesilesiyle ezilenleri ezene karşı biraraya getirmiştir.

İnsanların hayat tarzına müdahale eden, insanları gün geçtikçe yoksullaştıran, kentsel dönüşüm projesiyle evsiz bırakılan halk "artık yeter" demiştir. Son dönemde uyguladığı Suriye politikasıyla ülkemizi savaş alanına çeviren, halkları birbirine düşüren egemenler artık bardağı taşırılmıştır.

Devletin yoğun gaz, tazyikli su ve plastik mermi kullanmasına, üç insanın yaşamını yitirmesine rağmen 1 Haziran'dan itibaren Gezi Parkı asıl sahiplerine halka kucak açmıştır. Kurulan stand ve çadırlarla komünal yaşamın en güzel örnekleri yaşanmıştır. Kapitalist yaşamın bireyci ve bencil kuşatmasından sıyrılan insanlar, birbirlerinin gözlerine sevgiyle emekle dokunmuşlardır.

Devletin kolluk güçleri olmadan hiçbir sorunun yaşanmadığı görüldü. Aksine aynı sofrada bir ekmeği paylaşmanın mutluluğu yaşandı.

Önder Babat Kültür Merkezi de Taksim Direnişi nedeniyle bu yıl ki halk pikniğini güneşin sofrasında, dostların/direnışçilerin arasında gerçekleştirdi. Binlerce insanın katılımıyla gerçekleşen piknikte halayların coşkusu ve zılgıtlar zafer çiğliği olarak yükseldi. Adalılar'ın söylediği marşlar direnişi selamlayarak coşkuyu ve kararlılığı arttırdı. Çav belayla binlerin korusu dosta güven düşmana korku saldı. Serhad Raşa da direniş türküleriyle direniş ruhunu büyüttü.

Taksim'de başlayan bu direnişin tüm Türkiye'ye yayılmasıyla görülmüştür ki halkların gücü tüm engelleri aşar. Saltanatları devirir. Halklar gerçek mutluluğa ancak kendi öz güçleriyle ulaşır.

Direnişe En Yüksek Kararlılıkla Devam

Taksim'den başlayıp tüm yurda yayılan ve özünde halkın; söz, yetki, karar ve iktidar sahibi olması talebi temelinde sürdürülen eylemler kritik bir aşamaya varmış durumda. Siyasal iktidar, eylemi elindeki medya organlarını harekete geçirerek önce ayrıştırıp, parçalayarak zayıf düşürmek, sonra da terörle boğmak istiyor.

Büyük medya ilk günlerdeki, en temel medya görevini hiçe sayan utanç dolu sessizliğini kitlelerin basıncıyla sona erdirdi. Ancak hemen ardından egemen sınıfların borazanı olmalarının gereğini yerine getirerek, geniş yığınların

devrimci güçlerle birleşmesini engellemeye dönük sinsi bir politikayı devreye soktu. Bu amaçla; gezi parkı ayrı, taksim ayrı gibi örgütlü devrimci güçlerle eyleme katılanların arasına duvar çekmeye çalışan inceltilmiş yöntemler kullanmaya başladı.

Öte yandan AKP, Tayyip Erdoğan eylemiyle direnişe karşı açık bir saldırgan dil kullanarak atağa geçti.

Bizler yurtdışında olan güçler olarak, bu süreçte direnişle olan dayanışmamızı en yüksek noktaya çıkarmak durumundayız. Derin bir yoğunlaşmayla, direnişin yanında olan bütün güçleri

kapsayacak, harekete geçirecek nitelikte eylemlere öncülük etmeliyiz. Elimizdeki bütün olanaklarla alanlarda olmalıyız. Eylemin özgürleştirici, birleştirici, dönüştürücü gücü yaşanan süreci olağanüstü değerli kılıyor. Unutulmalıdır ki bugünkü çabalar hem eylemin başarısı için gereklidir hem de bizi ilerideki görevlerimizi daha bütünlüklü yerine getirecek bir noktaya taşıyacaktır.

Direnme yaşamaktır!..

Yaşasın direniş, kahrolsun faşizm!..

9/6/2013

Turkey Information Centre

İktidarın Ayırıştırıcı Atraksiyonlarının Panzehiri Marksizmin Kapsayıcılığıdır

Devrimcilerin temel önemdeki görevlerinden biri de siyasi gerçekleri açıklamaktır. Bu görev, yerine doğru biçimde getirilebildiği oranda, çözüme dönük olarak önerilecek araç ve yöntemlerde başarı oranı artar. Bu bağlamda, sorunların doğru tanımı ve hedef gösterme işini, anlık çıkar hesaplarına feda etmek, sadece pragmatizm değil, aynı zamanda reformizmdir.

Devrimciler, elbette güncel sorunları da dikkate alır ve nihai hedefin an'la bağını kurar. Ancak bu, sistemi yok sayıp olgunun biçimsel olanına odaklanmayı değil, temel-tali ilişkisini doğru okumayı gerektirir.

Bugün, egemen yalanın yaygınlık oranına ve makineleşmiş imkanlarına rağmen, sokaktaki eylemin bilinci sistem dışı algıya açık hale gelmiştir. Anlık ve grupsal çıkarın girdabında, daha temel kazanımları boğmamak için, bu bilince doğru yerden dokunulmalı ve Gezi Parkı'ndan çıkıp ülke sathına yayılan, ağaç olgusundan çıkıp sistemi sorgular hale gelen direniş, Tayyip Erdoğan karşıtlığına dönüştürülüp sınırlanmamalı, aksine sistem ile kalıcı bir mücadeleye dönüştürülmesi yönünde rol alınmalıdır.

“Tayyip”le başlayıp “Tayyip”le biten sloganlar, mizah ve propaganda öğeleri ilgi çekiyor, etkili oluyor gibi görünse de, gerçekte olguyu doğru/derinlikli anlamının önünde bir perde oluşturmakta, temel olanı anlık çıkar hesaplarında boğmakta ve uzun vadede zarar vermektedir.

Bu nedenle devrimciler, giderek artan manüplasyon rüzgarını dağıtmaya en uygun güç olarak rolünü doğru oynamalı, ilgi çubuğunu “dar çıkar”a değil, geleceğin ve devrimin kulvarına yönelmelidir.

31 Mayıs'ta yaptığımız açıklamada da söylediğimiz gibi “Taksim’de karşı karşıya gelen ezen ile ezilendir; geleceksizlik dayatmasına karşı gelecek kaygısıdır; halkı iradesizleştirme operasyonuna karşı irade beyanıdır; sınıfın sınıfa karşı duruşu, ‘saltanatınız sonsuz değildir’ haykırışıdır.” Bu aynı zamanda, Manifesto’dan bugüne Marksizm’in temel önemdeki niteliğinin, “sınıflar mücadelesi tarihin motorudur” önermesinin andaki karşılığıdır. Bu, reelpolitik hesaplar dahil hiçbir nedenle üzerinden atlanmaması gereken temel önemde bir ayırım noktasıdır; doğru durup doğru konuşmanın güvencesidir; niteliğe dair bir turnusoldur.

Bu bağlamda “AKP hükümeti giderse ‘çözumsuzlük’ gelir” kaygısıyla “hükümet istifa” sloganına karşı çıkmak, nasıl bir sorunsu ve sokaktaki kitlenin genel duruşundan daha geri bir siyasal tavrı ifade ediyorsa; “Tayyip İstifa” ile sınırlı duruş da en az o kadar, geri ve ufuksuzdur.

Bugün sokaklara taşmış olan halk öfkesi belki yarın bir oranda sönecektir. Ancak yaşananlar, ardında kül değil harlanmaya uygun önemli oranda bir köz bırakacaktır. Daha önce de söylediğimiz gibi “devrimi devrimciler yapmaz; onlar, mayalayıcı ve yolgösterici rol oynar; süreci halkla beraber göğüsler. Bugün bu gerçeklik, teori olmaktan çıkıp somut biçimler almış, kitleler bu bilinçle hareket etmiştir. Sürecin en önemli kazanımı budur.”

İktidarın sokakta oluşan sinerjiyi ve kolektif tavır alışını ayırıştırıp parçalama atraksiyonları sınıfsal niteliği gereğidir. Bunu etkisizleştirmenin yollarından biri de Marksizmin kapsayıcılığını eyleme içerme başarısı göstermektir. Bugün devrimcilerin öncelikli görevi budur.

8 HAZİRAN 2013
DEVİRİMCİ HAREKET

Taksim Direnişi İzmir’de de Selamlandı

Taksim Direnişi’ni selamlamak için İzmir’de de on binlerce insan meydanlara aktı. Mine Bademci Kültür Merkezi 1 Haziran’da düzenlediği Cevahir Türküleri programını kısa tutarak Taksim Direnişi’ni selamlayan kitle eylemine katılım çağrısı yaptı. AKP Konak İlçe Binasına yürümek isteyen halka polisin saldırısıyla barikatlar kurularak gece yarısına kadar çatışmalar sürdü. 1/6/2013

Adana’da Halk Taksim Direnişi’ne Destek İçin Sokaktaydı

Adana’da Taksim Direnişi’ne destek için İsmet İnönü Parkı’ndan AKP il binasının önüne yüründü. Daha önce ki günlerin aksine polis müdahalesinin olmadığı yürüyüşte çatışma çıkmadı. 4/6/2013

Adana Taksim Direnişi’ne destek eylemi önce sakin başladı, fakat alandan halk AKP binasına yürüyüşe geçince polis halka saldırmaya başladı. En önde kararlı bir şekilde duruldu. Defalarca alanda barikat kuruldu ve yoldaşlarımız biber gazına maruz kaldı. Ama yine de alanı terketmedik. Bayraklarımız silahımız oldu. Adana’da direnişte halk dostu da düşmana da nasıl direnildiğini gösterdi. 1/6/2013

KESK Grevi'ne Destek İçin Taksim'deydik

“İnsanca Yaşam, Güvenceli İş, Güvenli Gelecek ve Demokratik Türkiye İçin AKP'yi Uyarıyoruz” çağrısıyla KESK'in organize ettiği 2 günlük grevin ikinci günü olan 5 Haziran'da sendikalar, demokratik kitle örgütleri ve siyasi yapılar saat 13:00'te Avrupa Yakası kolu Unkapanı İMÇ önünde Anadolu kolu Karaköy'de toplanıp Taksim Meydanı'na doğru yürüyüşe geçti. Devrimci Hareket de eyleme katılarak greve destek verdi. 5/6/2013

“İnsanca Yaşam, Güvenceli İş, Güvenli Gelecek ve Demokratik Türkiye İçin

AKP'yi Uyarıyoruz” çağrısıyla KESK'in organize ettiği 2 günlük grevin ilk günü olan 4 Haziran'da sendikalar, demokratik kitle örgütleri ve siyasi yapılar saat 14:00'te Galatasaray Lisesi önünde toplanıp Taksim Meydanı'na, Gezi Parkı'na bir yürüyüş gerçekleştirdi.

Taksim Direnişi grev 1 günden 2 güne çıkarılarak selamlandı. “Zam zulüm işkence işte faşizm!” pankartıyla Devrimci Hareket de greve destek verdi. 4/6/2013

Taksim Direnişi Dalga Dalga Büyüdü

31 Mayıs tarihinde ülke çapında başlayan kitle direnişlerinin üçüncü gününde İzmir ilinde 2 Haziran Pazar günü HDK'nın çağrıcısı olduğu bir eylem düzenlendi. Konak Eski Sümerbank önünde düzenlenen etkinliğe bir çok devrimci demokrat kurum katıldı. Eylem alanının giriş ve çıkışları polis panzeri ve çevik kuvvet ekiplerince sarılırken, eylem alanına çıkan ara sokaklar ise ellerinde demir çubuk ve sopalarla bekleyen sivil ekiplerce tutuldu. Devrimci Gençlik de pankart ve flamalarıyla alanda ülke çapındaki direnişe destek içerisindediydi. Devrimci Gençlik; “Halka kalkan faşist eller kırılır”, “Mahirlerden Özençe selam olsun Dev-Genç”, “Faşizme Ölüm Tek Yol Devrim”, “Faşizmi döktüğü kanda boğacağız” sloganlarıyla oligarşiden ve faşizmden hesap soracağını haykırdı. Polislin müdahale etmediği eylem direniş marşlarıyla sona erdi. 2/6/2013

Taksim Direnişi Dalga Dalga Büyüdü

Taksim Gezi Parkı'nın AVM yapılmak istenmesi ve ağaçların sökül-meye çalışılmasını engellemeye çalışan halka dönük polis müdahalesiyle başlayan olaylar ezenle ezilenin karşı karşıya geldiği bir direnişe dönüştü. Ülkenin bir çok şehrine, mahallesine “Her yer Taksim, her yer direniş!, Faşizme karşı omuz omuza!” şiarıyla yayılan direniş, 1 Haziran 2013 günü polislin Taksim alanından kaçmak zorunda kalmasıyla halkın olan alanı halk özgürleştirdi. Devrimci Hareket de Taksim'e çağrılar yaparak, bulunduğu yerelerde yapılan eylemlere aktif katılarak Taksim Direnişi'nin içindediydi.

Taksim Direnişisi Yurtdışından da Selamlandı

Bu bir ayaklanmadır, Haydi eylem başına!... Taksim'de başlayan ayaklanma bütün ülkeye yayılıyor. Halk, yaşam alanlarının talan edilmesine, hiçe sayılmasına, iyice azan faşist baskıya, "ülkenin sermayenin gezi parkına dönüştürülmesi"ne karşı patlamış durumda. Yaşanan inanılmaz şanlı bir direniştir. Şimdi gün her yerde sokağa çıkma, her yeri Taksim'e dönüştürme günüdür. Yurtdışında olan bizler bütün olanaklarımızla sokaklarda olmalı, halkı sokağa çağırmalı, yaratıcı eylemlerle bu direnişe omuz vermeliyiz. Haydi eylem başına!...

**Şan olsun sokakta direnenlere!
Kahrolsun Faşizm, Yaşasın Mücadelemiz!
Turkey Information Centre**

Avrupa'dan Taksim'e Selam!

Fransa-Bordeaux

1 Haziran'da Bordeaux'da değişik siyasal gruplar ve kurumların katıldığı eylemde Taksim'deki direniş selamlandı ve dayanışma belirtildi.

Hollanda-Amsterdam

1 Haziran 2013'te Amsterdam'ın Beurs Meydanı'nda 2000'in üzerinde antifaşist kitle sloganları ve şarkılarıyla faşizme karşı direnen İstanbul halkına destek mesajlarını iletmiştir. 3 saate yakın anti-faşist kitle AKP faşizmine karşı nefretini ve kinini devrimci bir coşkuyla anlatmıştır. Devrimci Yolcu'lar da kendiliğinden gelişen bu coşkuya coşku katmışlardır.

İsviçre-Bern

İsviçre Bern'de yapılan protestoda konuşmalar yapıldı ve Türkiye Konsoloslukuna pankart asıldı. Direnişle dayanışmayı yürütecek bir komite oluşturuldu.

İngiltere-Londra

Londra'da eylemler başladığından beri Trafalgar Meydanı'nda bir araya gelen devrimci, demokrat kurumlar yanında çok sayıda vatandaş Türkiye'deki direnişe dönük destek eylemleri yapıyor. 2 Haziran Pazar günü yapılan eylemde Trafalgar alanından Başbakanlık Ofisinin olduğu Downing Street'e yüründü. Burada saatlerce kalan bine yakın kitle, sloganlar attı, marşlar söyledi. Faşizme Karşı Omuz Omuza, Her Yer Taksim Her Yer Direniş sloganları kitlenin en gür sesle ve iştirakle attığı sloganlar olarak öne çıktı. Akşam saatlerinde tekrar Trafalgar alanına dönen kitle eylemini burada da sürdürdü.

Cambridge

Türkiyeli nüfusun az sayıda bulunduğu Cambridge yıllardan sonra ilk kez Türkiye'ye dönük bir politik içerikli sokak eyleminde bir araya geldi. Cambridge'de yaşayan sosyalistlerin organize ettiği eylem için şehrin merkezinde bir stand açıldı. Türkiye'de yaşanan gelişmeleri anlatan İngilizce bir metnin dağıtımı yapıldı ve toplanan halka açıklamalarda bulunuldu. Kitle bu arada, Her yer Taksim Her Yer Direniş, Faşizme Karşı Omuz Omuza, Long Live Resistance, Down with fascism, Down with Erdogan sloganları attı, burada bir süre kaldıktan sonra kitle Cambridge Üniversitesi'ne bağlı King's College'in önünde eylemine devam etti. Buradan da kent merkezini yürüyerek geçerek şehrin en büyük parkında eylemi sonlandırdı.

Avustralya'da Taksim Direnişisi'yle Dayanışma Eylemi

Avustralya Devrimci Hareket örgütlülüğü Taksim'de başlayan ve tüm Türkiye'ye yayılan direniş selamlamak ve dayanışmak amacıyla 3 Haziran günü Sydney'deki Türk Konsoloslukuna önünde eylem yaptı. Kahrolsun faşizm yaşasın mücadelemiz, Faşizme Karşı Omuz Omuza, Down With Facism in Turkey vb. sloganlarının atıldığı eyleme ilişkin temsilciliğin yaptığı açıklamayı yayınlıyoruz:

Emperyalizmin özel yetkili iktidarı AKP, sermayenin çıkarları için dizginsiz bir saldırıya geçmiş durumda. Bir kaç gündür Taksim'de başlayıp dalga dalga ülkenin her yerine yayılan direnişte yaşananlar gelecekte nelerin yaşanacağını daifadesidir. Yani mesele dar anlamda yalnızca Gezi Parkı değildir. Bu direniş kırılma noktası olup öfkeyle büyüyen bir halk ayaklanmasına dönüşmüştür.

Bu öfke yalnızca Gezi Parkı'nda yapılmaya çalışılana değil, bu öfke Roboski'deki katliamın üzerinin örtülmesine, 1 Mayıs'ta yaşananlara, Türkiye'nin Suriye politikasının sonucu gerçekleşen Reyhanlı'daki katliama, anti-demokratik uygulamalar ve faşist baskılara karşıdır. Bu öfke ülkeyi sömüren emperyalistlerin uşaklarına dönüktür.

Dün Roboski'de, Reyhanlı'da katleden faşist düzenin yüzünü bu kez de Taksim'de görmekteyiz. AKP medyasının tüm kuyupaklığına ve polislin faşist terörüne karşı direnen ve çığ gibi büyüyen tek ses tek yürek olabilmeyi başaran Türkiye halklarına selam olsun.

İsrail'in Özür Dilemesinden Suriye'ye Rusya'nın Tatbikatından G. Kıbrıs'a Sürecin Diyalektiği

Bugün gelinen aşamada, şu veya bu şekilde bir Cenevre süreci yaşansa da, ne ABD'nin, ne Türkiye oligarşisinin, ne de diğer işbirlikçi güçlerin bu duruma razı olması beklenmemelidir. ... Bu arada Esad, Cenevre'den çıkacak muhtemel sonuçları referanduma götüreceğini söyleyerek, bu konuda önemli bir taktik manevra yaptı.

Daha önce yaptığımız değerlendirmelerde, kriz sonrasını da gözeterik geliştirilen küresel boyuttaki politikalarda, farklı eğilimlerin ve güç odaklarının süreçte etkili olabilme yönünde bir rekabet içinde olduğunu söylemiştik. Tam da bu nedenle, hegemonyayı sürdürmede giderek zorlanan ABD'nin, süreçte ekonomik, siyasal ve askeri anlamda oldukça yetkinleşen başka güç odaklarının gelişimini ve inisiyatif oluşturma kabiliyetlerini sınırlandırmayı öncelikli bir politika olarak gündemine aldığı görülüyor.

Hegemonik saflaşma ekseninde dikkat çekmeye çalıştığımız bir diğer olgu da stratejik bir ittifaka dönüşme eğilimindeki **Rusya-Almanya** ilişkisinin, ABD karşısında ciddi bir güce dönüşerek onu zorlayabilme potansiyeli taşımasıydı. ABD, böyle bir güç odağının kendisi için yaratabileceği sorunları bildiğinden olsa gerek, Rusya'yı kendi sınırları içerisine hapsedmek üzere çeşitli atraksiyonlar geliştiriyor. Bunun için, onu çevreleyen coğrafya içerisinde kimi ülkeleri istikrarsızlaştırmaktan enerji kaynakları konusundaki avantajlarını zayıflatmaya kadar pek çok yöntem üzerine kafa yorulduğu görülüyor.

Ortadoğu'daki (Basra Havzası, Akdeniz Havzası, vb) petrol ve doğalgazın Rusya'ya alternatif olabilecek başka güzergahlardan, gemilerle ya da deniz altına döşenmiş olan borularla Avrupa'ya taşınabilmesi, Rusya'nın bu konuda tekel olma niteliğini kıracaktır. Geçtiğimiz günlerde İsrail'in Doğu Akdeniz'deki Tamar deniz platformundan Aşdod limanındaki

istasyona doğalgaz akışına başlaması da bu kapsamda değerlendirilmelidir. Bu alanda üretim kapasitesinin artırılması ve ihraç edilebilir bir gazın varlığı gelişmeleri hızlandıracaktır. Böyle bir sürecin geriye kalan en önemli basamağı, Suriye sorununun çözümlenmesidir.

Suriye sorununda kilit öneme sahip ülkelerin başında Rusya geliyor. Rusya son zamanlara kadar, Suriye'nin askeri yapısını, silah kapasitesini, ateş gücünü çok ayrıntılı bildiği için sürece tepki çekebilecek tarzda açıktan bir müdahalede bulunmak yerine, dolaylı yöntemlerle etkili olmayı (BM'yi devreye sokarak, vb) tercih etmiş, Doğu Akdeniz'de ya da genelde Akdeniz'de kalıcı bir askeri birlik, donanma bulundurmaya gerek görmemişti. Bunda, Avrupa Birliği'nde etkili konumdaki Almanya ile işbirliği neticesinde böyle bir süreci daha tırmanmadan engelleyebileceğini düşünmüş olmasının da rolü olabilir. Benzer şekilde ABD de özellikle seçim öncesinde süreçte aktif biçimde rol almamaya özen gösterdi; süreci Türkiye, Ürdün, İsrail, vb. üzerinden sessiz ve derinden yürütmeyi tercih etti. Ancak gelinen aşamada, "muhalif" güçlere doğrudan silah desteği dahil uygulanan hiçbir yöntemin Suriye devletini geriletmediği görüldü. Hatta strateji uzmanları ve birçok Batılı kaynak, Esad'ın silahlı kuvvetlerini hala büyük oranda kullanmadığını, savaşı büyük oranda milis gücü sayılabilecek, bu amaç için özel olarak yetiştirilmiş yerel güçlerin sürdürdüğünü, asıl etkin olabilecek silahlı kuvvetle-

rin gücünü olduğu gibi koruduğunu söylüyor.

İşte tam da bu nedenle ABD, kısa bir süre önce, bölgede işbirliği yaptığı ülkeleri de daha aktif bir şekilde kullanarak Suriye olayına ağırlığını koydu. Ve bir oranda mesafeli duran Türkiye ile İsrail'i telefon üzerinden göstermelik bir özürle "barış"tırdı. Gerçekte Türkiye ile İsrail'in ilişkisi hiçbir zaman kopmadı. Kimi sıkıntılar yaşanmış olsa dahi, genelde mesele kamuoyu önünde kendi tabanlarına ve bölgedeki müslüman kesimlere görüntü vermekten çok öteye gitmedi. Gelinen aşamada ise, **birbirini tamamlayıcı özelliklere sahip Türkiye ve İsrail'in doğrudan rol aldığı bir süreç örgütlenmeye başlandı.** Süreç, Libya'da olduğu gibi BM kararıyla doğrudan/açık bir savaşla sürdürülemediği için, **örtülü bir savaş** tercih edildi.

Böyle bir savaşta, Suriye'nin en ücra köşesine kadar sahip olduğu güç ve imkanlara dair ayrıntılı istihbarat edinebilme olanaklarına sahip olması ve Suriye'yi silahlı kuvvetler örgütlenmesinden politikalarına kadar çok iyi tanınması sebebiyle veya kimi nokta operasyonları için İsrail'e ihtiyaç duyuldu. İsrail'in bu üstünlüklerinin sahada mücadeleye/başarıya dönüştürülmesi için gerekli imkanlara, araç ve avantajlara ise Türkiye sahipti. Müslüman Kardeşler'le de ÖSO'yla da sürecin başından beri ilişki içinde. Onların eğitilmesinden, teknik olarak donatılmasına ve sınırdan giriş çıkışa kadar pek çok noktada Türkiye'nin doğrudan rolü olduğu biliniyor. İşte bu iki gücün/

imkanın birleştirilmesiyle Suriye'deki "muhalif"lerin hareketlerinin, eylemlerinin daha üst düzeye tırmandırılabilmesi varsayıldı. Ancak yine süreç emperyalist blok ve işbirlikçilerinin istediği mecrada akmadı. Bunda, Rusya'nın yanında İran'ın ve Lübnan Hizbullah'ının desteğini alan Suriye rejiminin savaşta yaratıcı taktikler uygulamasının önemli bir rolü oldu.

ABD, Rusya'nın bu savaşta müdahilliğini önlemek için hemen her yola başvurdu. Yakın tarihte gündeme düşen **Güney Kıbrıs** krizinin de bir boyutunun Rusya ile ilintili olduğunu söyleyebiliriz. Bu konudaki gelişmeleri ve arka planını anımsamak, süreci bütünlüklü değerlendirmek açısından yararlı olacaktır.

SURİYE RUSYA İÇİN STRATEJİK BİR ÖNEME SAHİP

Kerry'nin bölgeye ziyaretlerini sıklaştırması dahil, toplam gelişmeler, ABD'nin Suriye meselesini çözmek için acelesinin olduğunu gösteriyor. Ancak Esad'sız ve dolayısıyla ABD'nin ihtiyaç duyacağı biçimde yeniden düzenlenebilecek bir Suriye, Rusya'nın bölgedeki olanaklarını ve ayrıcalıklarını büyük oranda kaybetmesi anlamına gelecektir.

Birincisi, Suriye Rusya'nın doğal bir müttefiki. İkincisi, Suriye'deki üs, Rusya'nın Akdeniz'deki askeri varlığının da koşuludur. Denizdeki askeri bir gücün kalıcı ve etkili olabilmesi için sık sık güvenilir bir limandan takviyeler yapması zorunludur. Bu, gemi sayısından veya gemilerin büyüklüğünden öte bir durumdur. Rusya, arada bir Küba Adası'nın etrafında dolaşıp bayrak göstermesi gibi, Akdeniz'de de geçici olarak boy gösterilebilir. Ancak, **bölgede fonksiyonel bir güç olmak için güvenilir bir liman şarttır.**

Görüldüğü kadarıyla Rusya, Suriye avantajını kaybetmemek için ABD'nin yapmış olduğu hamlelere paralel bir şekilde ve uygun taktiklerle cevap vermiş durumda. Hatırlanacak olursa daha önce, savunma bakanlığı tarafından, bölgede fonksi-

yonel yani operasyonel bir donanmayı bulundurmanın Rusya'nın maliyetini üstlenemeyeceği kadar yüksek bedeli olacağı açıkça belirtilmiş ve ancak sınırlı sayıda gemi gönderilmişti. Son dönemlerde ise, tam tersine bir gelişme yaşanıyor. Rusya'nın Karadeniz filosundan ve kuzey filosundan aktarma yaparak artık bu bölgede sık sık tatbikatlar yapan bir donanmayı bulundurmaya karar verdiği görülüyor. Özellikle tatbikatların aldığı boyut, ABD'nin hamlesine karşı Rusya'nın oluşturduğu bir savunma hamlesi olarak görülebilir. Rusya'nın Karadeniz'de tatbikat yapması rutin bir durumdur. Ancak bunun Akdeniz'deki bir tatbikatla paralel düşünülmesi; her iki noktadaki askeri yapılar arasında bir koordinasyonun sağlanıyor olması, yeni bir duruma işaretler; Rusya'nın bölgeye daha aktif olarak müdahil olacağına göstergesidir.

Askeri anlamda bu gelişmeler yaşanırken, Rusya'ya karşı başka bir hamle daha söz konusu oldu. Rusya'nın özellikle Yunanistan'la, Sırbistan'la ve Rumlarla arasında eskiden beri özel bağlar vardır. Sovyetler döneminde Kıbrıs'ta AKEL Komünist Partisi üzerinden yakın ilişkiler söz konusuydu. Daha sonra ki dönemde ise, Rusya'nın Akdeniz'de önemli bir yatırım üssü olarak Güney Kıbrıs'ı düşündüğü, turizmden bankacılık sektörüne kadar önemli yatırımlarının olduğu, vergi kolaylıklarından yararlanmak için Rusya'dan kaynağı şaibeli görünebilecek pek çok transferin Güney Kıbrıs'a yapıldığı biliniyor.

Neredeyse bir uçak gemisi gibi düşünülen Kıbrıs'ta, Rusya'nın ekonomik, siyasi ve Suriye kadar olmasa bile askeri anlamdaki ilişkileri, liman kolaylıklarından yararlanabilmesi; ABD'nin Akdeniz üzerindeki hegemonyası için ciddi bir tehdit oluşturuyordu. Ve öyle görünüyordu ki Rusya'nın bu avantajlardan yararlanmasını engelleme (söz konusu tehdidi bertaraf etme) yönündeki hamlelerden biri Güney Kıbrıs üzerinden yapıldı.

Güney Kıbrıs'ta olup bitenin an-

laşılması için, AB'ye girişle beraber yaşanan gelişmeler bir bütünlük içinde izlenmelidir. Orada var olan ekonomi parçalanıp doğrudan doğruya AB'nin merkez ülkelerinin (özellikle Almanya'nın) ihtiyaçları doğrultusunda yeniden biçimlendirildi. Toprak mülkiyeti değişti, hizmet sektörü (turizm gibi) ön plana çıkarıldı ve sonuçta **bütünlüklü ekonomik model parçalandı.** Bu yapılanmanın bir özelliği de aktarılan fonlarla suni bir refah yaratmak; insanların ekonomik olarak sahip olduklarından daha ileri düzeyde yaşama standardını uzun vadeli borçlanmalarla sağlamaktır.

Benzer gelişmeler Yunanistan'da, Portekiz'de, İspanya'da, İrlanda'da, İtalya'da yaşandı. Hatta Türkiye bile bundan bir ölçüde nemalandı. Önemli fonlar aktarıldı, ama süreç tam bir üyelikle sonuçlanmadığı için istenilen ölçüde kaynak aktarımı gerçekleşmedi. Şimdi artık bu ülkeler için, uzun vadeli kredilerin yerine konulması süreci başlamıştır. Söz konusu krediler geriye ödenmek zorunda. Başlı başına salt bu mesele, bankacılık sisteminin en önemli sorunlarından birisidir. Emperyalizm, bu ülkelerin borçlarını ödeme sürecinde, krizin yükünü halkın sırtına yıkacak türden yöntemler geliştirdi. Zaten kriz içinde olan sistem, artıdeğerin paylaşımında tekel karlarını yükseltmek üzere, emekliler dahil halk kesimlerine dönük hemen her kaynak aktarımını sınırlama eğilimindeydi. Yakın zamana kadar köklü saldırılar düzenlenememiş olan bu alanlarda dolaylı bir saldırıya geçildi. Çalışma koşulları bütünüyle emeğin aleyhine yeniden düzenlendi. Sosyal güvenceler ortadan kaldırıldı. Emeklilik maaşları düşürüldü, insanların onlarca yıllık birikimi, söz konusu borçların ödenmesinde kullanılmaya başlandı. Yani krizin faturası emekçi kesimlere yüklendi.

Güney Kıbrıs'a önerilen ara çözüm; 10 milyar Euro'luk bir kaynağı AB Merkez Bankası sisteminden fon olarak aktarmak, geriye kalan 6,5 milyar Euro'luk bir kaynağı da yönetimin kendisinin karşılaması bi-

çimindeydi. Ancak Kıbrıs'ta bu 6,5 Milyar Euro'nun karşılanması için alışılmışın dışında bir yöntem dayatıldı. Bu yöntem, krizin faturasını üstlenmede sermayenin de rol oynaması gerektiğini düşündüren bir eğilime işaret ediyordu. Buna göre, bankacılık sisteminde var olan mevduatların 100 bin Euro'nun altında olanlarından yüzde 5, daha yüksek olanlarından ise, mevduatın tutarına göre katlanarak büyüyen bir oranda bir defaya mahsus olarak vergi alınacaktı. Bu, oldukça yüksek miktarlar oluşturan Rus kaynaklarından kesinti oranının yüzde kırklara kadar varabileceği anlamına geliyordu. Diğer ifadesi ise, Rusya'nın Güney Kıbrıs'la olan ekonomik ve siyasal ilişkilerini germekti.

Bu gelişmeleri önceleyen süreçte, ekonomik olarak daralıp Avrupa merkez bankacılık sisteminden kaynak aktarmada zorlandığı zaman Rus bankalarından destek alan Güney Kıbrıs yönetiminin, bu kez de benzer şekilde davranabileceği düşünüldü. Nitekim böyle bir kaynağın, sözü edilen şekilde (banka mevduatlarından kesinti yaparak, vb) oluşturulması yerine Rusya'nın bunu doğrudan aktarmaya hazır olduğu görüldü. Ancak AB/Almanya buna karşı çıktı ve Güney Kıbrıs'taki sorunun aşılmasını engelledi. Bu gelişmeyi, Rusya'nın Akdeniz havzasındaki varlığını sınırlandırmayı hedefleyen ABD'nin, AB aracılığıyla bir yaptırımını olarak görmek mümkün. Akla gelebilecek bir diğer olasılık, krizi emekçilerin sırtına yüklemeye yönteminin sınırına geldiği ve büyük tekel-lerin, sermayenin tekel dışında kalan kesimlerinin kaynaklarına doğrudan

el koyma eğilimi içinde olduğudur.

Kıbrıs, böyle bir konuda en kolay baş edebilecekleri, en zayıf halka niteliğindedir. Çünkü buradaki bankacılık fonlarının büyük bir kısmının kaynağı Rusyadır. Dolayısıyla kamuoyundan tepki gelme olasılığı bir başka ülkeye göre daha zayıftır. Eğer bankalardaki sermayeye kriz vergisi, varlık vergisi, vb .biçiminde yorumlanabilecek bir vergilendirme uygulanacaksa, Güney Kıbrıs bunun bir ön denemesi sayılabilir. Aslında sözünü ettiğimiz iki olasılığın bir arada geliştiğini söylemek mümkün.

Bugün Avrupa'nın değişik ülkelerinde, bankacılık sistemine dair sözü edilen uygulamaya doğrudan doğruya sermaye kesimlerinden itirazların geliyor olması, bunun uzun vadede bir genellemeye dönüşeceği kaygısının taşındığını gösteriyor. Rusya da mesajı almış gibi görünüyor. Oradaki mevduat sahiplerinin desteklenmesi gibi bir politika içinde olmadığına dair net bir açıklama yaptı.

Sonuçta gelişmeleri bağlamaları içinde düşündüğümüzde, Akdeniz'deki egemenlik mücadelesinde ABD'nin, hegemonik konumunu korumanın ya da zayıflamasını önlemenin bir aracı olarak hem Güney Kıbrıs'taki müdahaleyi hem de Türkiye-İsrail ilişkilerini Suriye'ye müdahale bağlamında belirli bir paralellik içerisinde değerlendirdiğini söyleyebiliriz.

Rusya bu süreçte, gücü ve ilişkileri itibarıyla bir özgünlük taşıyor. Tam da bu nedenle ABD, Rusya'yı bir biçimde sınırlamak, kendi alanına hapsedmek gibi bir politika izliyor. Bu bağlamda, Rusya'nın sıcak bölgesi, hatta zayıf noktası sayılabilecek ve

çok karmaşık bir etnik yapıya sahip olan Kafkaslarda bir çatışmanın tetiklenme olasılığı akla geliyor. Gerçi bu yeni bir olgu değil. ABD, özellikle Suudi Arabistan aracılığıyla, bu çatışma potansiyelini Çeçenistan, vb sorunlarda yıllarca kullandı. Hatta bu bölgedeki çatışmaların vardırılabileceği noktanın sınırına gelmiş olduğunu söyleyebiliriz. Özellikle Rusya'nın Gürcistan'a yapmış olduğu müdahaleden sonra o bölgedeki "muhalif" odakların gücü belirli oranlarda kırılmış görünüyor. O süreçte en azından Rusya'nın bölgede neleri göze alabileceğinin ölçüsü görülmüş oldu. Bu nedenle bu bölgede belirli bir soğuma söz konusu.

Rusya'ya dönük, kuşatma ve imkânlarını sınırlama hesaplarının uygulama alanlarından biri de Kırgızistan, Kazakistan, Özbekistan, vb ülkelerdir. Nitekim Rusya, tüm çabalarına rağmen ABD'nin kullandığı Kırgızistan'daki Manas Askeri Üssü'nün kapatılmasını sağlayamadı. ABD ayrıca bu bölgede çeşitli ülkeleri NATO bünyesine çekme çabalarını da adım adım sürdürüyor. Kısaca özetlediğimiz bu dolaylı hamleler, sürecin boyutlarından birini oluşturuyor.

İşte çatışma, sıkıştırma ve gerilimlerin birden çok dinamiği içererek çeşitli mecralarda geliştiği bu süreçte, Rusya'nın Suriye'ye S-300 füzele-ri vereceği ve hatta verdiği, Hizbullah militanları ile İranlı milislerin Suriye'de çatışmalara doğrudan katıldığı haberleri gelmeye başladı ve İsrail'in kimi bombalı saldırılarına rağmen, Baas rejimine karşı savaş-tırılan işbirlikçi güçlerin hızla güç kaybetmeye başladığı görüldü. Yani ABD'nin son taktiği de işe yaramamıştı. Gelişmeler, **seyyar taşeron güçlerin** mevzi kaybetmesiyle kalmamış, çözülmesi beklenen Baas rejimi maddi ve moral gücünü korumuştur.

Bu sonuçta nelerin etkili olduğunun doğru biçimde yorumlanabilmesi için, öncelikle internet üzerinden yayılan bilgi kirliliğinin ve taraflarca yapılan yönlendirmelerin etkisinde kalmadan değerlendirme

yapabilmek gerekiyor. S-300 füze-leri süreçte elbette önemli bir araçtır. Ancak Suriye’de zaten buna denk füze sistemi bulunuyor. Yani yapılan bir çeşit restleşmedir. Benzer bir durum Hizbullah için de geçerlidir. Hizbullah’ın Suriye rejimine destek verdiği doğrudur. Ancak bu şimdilik, moral düzeyde veya Lübnan’a yakın köylerdeki Şiiilerin eğitilmesi, vb. düzeylerde olmaktadır. **Yani Cenevre dahil hemen her aracın etkisinin/rolünün doğru anlaşılması için, sürecin bir bütün halinde doğru kavranması gerekiyor.**

“2. CENEVRE SÜRECİ”Nİ HAZIRLAYAN KOŞULLAR VE OLASI GELİŞMELER

Suriye’deki durum, bir süredir, tasarruflardan ve emperyalist blok tarafından temenni edilenden çok farklı gelişmeye başladı. Suriye’deki savaşın bir **bölge savaşına** dönüşme olasılığı varsayılmış ise de bu, Baas rejiminin direnişinin zayıflayacağı son evrelerde bekleniyordu. Ne var ki süreç, “*Suriye yalnızca Suriye değildir*” tespitimizi doğrularcasına, Suriye’yi hızla **ilgili hemen tüm tarafların kozlarını oynadığı bir arenaya** çevirdi. Bunun önemli nedenlerinden ve göstergelerinden biri de, Suriye’de Esad’a karşı savaşanların yüzde 90’ının dışarıdan gelmiş **taşınma/devşirme paralı askerler** olmasıydı. Bu durum, Baas rejimine dışsal desteğe meşruiyet kazandırdı. Ve belirli oranlarda da olsa, İranlı milislerin ve Lübnan Hizbullah’ının desteği oldu. Ancak bunlardan çok daha önemlisi, Suriye rejiminin sürecin ilk etabında yaşanan kayıplardan sonra hızla duruma uygun yeni **araç ve yöntemler** geliştirme başarısı göstermesidir.

Belirli bir geri çekilme sonrasında **60 bin kişilik eğitimli milis ordusu oluşturuldu** ve “Muhafifler”in olduğu hemen her noktaya ayrıntılı olarak planlanmış operasyonlar yapıldı. **Taktik yaratıcılık** içeren bu yöntem hızla dengeleri değiştirdi. Ve “muhafif”lerin en önemli lojistik merkezlerinden biri olarak görülen Kuseyr Kasabası dahil pek çok yer-

de önemli başarılar sağlandı. Elbette bunu, Suriye halkının Baas rejimine desteğini kesmemesinden bağımsız düşünmemek gerekiyor.

Sürecin gidişata etki eden bir diğer boyutu da, El Kaide çizgisinde hareket eden yapıların sürece ağırlığını koymasının ve bu durumun ileride kontrolsüz bir yapı ortaya çıkarma ihtimalinin ABD’yi tedirgin etmesidir. Çeçenistan’dan gelip Suriye’de Esad’a karşı savaşan militanlar konusunda ise, sürecin ileri boyutunda kimin nerede duracağı bağlamında, Rusya bir tedirginlik taşıyor.

Kısacası, uzun dönemli bir hegemonya mücadelesinde farklı bloklarda yer alan ABD ve Rusya, Esad sonrasındaki sürecin güçlüklerini, her biri farklı bağlamlarda da olsa, görmüş durumdadır. Özellikle ABD, Rusya’nın Esad’ın arkasında durduğu sürece askeri müdahalelerle sonuç alınamayacağını hatta süreci tırmandırmanın İslami radikal kesimlerin güçlenmesini beraberinde getireceğini gördü. İki tarafın da çıkarlarına olmayan olası sonuçlar, geçici de olsa bir çözüm arayışını beraberinde getirdi. Şimdilik, ABD ile Rusya arasında Cenevre anlaşmasına uyma konusunda bir uzlaşma sağlanmış görünüyor. T. Erdoğan’la görüşmesinde Obama’nın “*bizim elimizde sihirli formül yok*” anlamına gelen ifadeleri de bu sürecin bir parçasıdır.

Bu mevcut toplam içerisinde ABD’nin varolan gidişatı gözden geçirmek ve zaman kazanmak için de olsa bir çeşit molaya ihtiyaç duyduğu anlaşılıyor. Bunu elbette Suriye’den veya bölgeye dair hesaplarından vazgeçmek olarak okumamak gerekiyor. Ancak baltayı sağlam bir taşa vurduğu artık gizlenemez boyutta ortaya çıkmış durumda. **Bırakalım Baas’ın yenilgisini, çözülmesi beklenen ve Şii hilali olarak anılan ülkeler/güçler, daha da kenetlenmiş, süreç onları daha da güçlendirmiştir.**

CIA, yayınladığı bir raporda 2014’te seçim olması halinde Esad’ın yüzde 75 oranında oy alabileceğine dikkat çekiyor. Mevcut Baas rejiminin düşmesini istemeyen kesimlerin, kamuoyunun manipüle edilme-

ye çalışıldığının aksine, Nusayrilerle sınırlı olmadığı, desteğin çok daha yüksek olduğu artık görülmüş durumda. **Bu, elbette ABD’nin razı olup sindireceği bir durum değildir. Bu tür anlarda emperyalist politikaların pragmatizmi gereği, ikinci bir planlamaya kadar geçici uzlaşmalar olur.**

Türkiye’yi “her şeye kadir bir ülke” olarak gösterip eline mikrofonu her alışında kükreyen T. Erdoğan ve “derin stratejist” Davutoğlu, bu kez ABD ziyaretinin mutabakatla geçtiğini söylediler de, Suriye’de uzun süredir gerçekleri örtmek için kullanılan yalan ve demagoji perdesinin bütünüyle yırtıldığı görülüyor. Deyim yerindeyse işler sil baştan düzenlenecek ve şimdilik de olsa, **Rusya’nın beklentileri yok sayılmayacak.**

Bu sonuçta, “muhafif” olarak anılan işbirlikçi çetelerin ABD’nin istediği performansı sergileyememelerinin ve sürecin devamında kontrolsüz davranma eğilimi taşıyan güçlerin ağırlıkta olmasının rolü var ise de, asıl belirleyici olanın, Baas rejiminin direnci ve Rusya dahil çeşitli güç ve ülkelerin desteğini kesintisiz sürdürmesidir.

Türkiye oligarşisinin sürecin başında ABD politikaları ile örtüşen çıkar ve beklentileri, uygulama konumundaki AKP’yi Suriye meselesine bütünüyle angaje etti. Benzer şekilde, Suriye’de savaşmak üzere konumlanan işbirlikçi güçler de çıkarları bağlamında bir konumlanma içindeler. Ayrıca, ABD politikasında şimdilik ikinci Cenevre tercihi belirmiş olmasına rağmen, **özellikle savaş ve petrol tekellerinin eğiliminin Suriye meselesinin savaş yoluyla çözümlenmesi tarzında olduğu unutulmamalıdır.**

Avrupa’da, başta İngiltere olmak üzere bazı ülkeler, diplomasi dilinde “evet” diyor görünseler de gerçekte Cenevre türü bir çözümden yana değiller. Bir tek Almanya bu sürece taraf görünüyor. Daha önce ayrıntılı biçimde üzerinde durduğumuz bloklaşma nedeniyle sürecin başlangıcından itibaren Suriye’ye müdahaleye pek yakın durmamıştı.

Bugün gelinen aşamada, şu veya bu şekilde bir Cenevre süreci yaşansa da, ne ABD'nin, ne Türkiye oligarşisinin, ne de diğer işbirlikçi güçlerin bu duruma razı olması beklenmemelidir. Hatta taşeron konumundaki silahlı güçlerin bile, başlangıçta yapılan bunca destekten sonra birdenbire sürecin farklı enstrümanlarla yürütülmesine itirazları olacak, direnç göstereceklerdir. Bu arada Esad, **Cenevre'den çıkacak muhtemel sonuçları referandumla götüreceğini söyleyerek, bu konuda önemli bir taktik manevra yaptı.**

Bu bağlamda, şu veya bu şekilde bir mola süreci yaşansa da, gerekli ikmaller yapıldıktan ve alt yapılar çözüldükten sonra **daha kapsamlı bir Ortadoğu savaşı** hiç de uzak bir olasılık değildir. **Rus uzman Leonid Safin**'in *"Beyaz Saray'da, Türkiye'de, Riyad'da, Doha'da masaya yatırılan planlar, bir sonraki aşamada krizi daha çok tırmandırmak için devreye sokulacak."* sözleri ve **Suriye'nin Ankara Büyükelçisi Nidal Kablan**'ın *"Komplolara ara verileceğini sanmıyorum; çünkü bu komplolar artık bizim kaderimiz oldu. Bizim İran, Rusya ve Çin'de, Lübnan ve Filistin Direnişinde bulunan dostlar ile birlikte bir projemiz varken karşı tarafta Washington, İngiltere ve Paris projesi var. Biz projemizi gerçekleştirene kadar çatışmaya devam edeceğiz. Aslında Suriye, Direniş eksenini kırma-ya çalışanların ve Condoleezza Rice'in 'müjdelediği' Yeni Ortadoğu Projesi kapsamındaki son komploları boşa çıkararak, en az Ekim savaşı kadar önemli olan bir zafer kazandı diye düşünüyorum."* değerlendirmesi de sözünü ettiğimiz olasılığı destekler içeriktedir.

Sürecin hangi yönde gelişeceğini gösteren önemli verilerden biri de, içinde ABD, Türkiye ve İngiltere'nin olduğu 17 ülkenin, 15 bin askerle Ürdün'de başlattığı "Hazır Aslan" isimli dev tatbikatı. Bu tatbikat sonrasında askerlerin oradan ayrılmayacağı ve muhtemel bir müdahale için Ürdün'de kalacağı yönünde iddialar da söz konusu. Bu durum, Cenevre konferansı nasıl so-

nuçlanırsa sonuçlansın, Suriye'ye dönük emperyalist hesapların geri çekilmeyeceğinin ve sürecin giderek tırmanacağına işaretidir.

Reyhanlı saldırısı, Suriye'ye dönük saldırıların niteliğine dair önemli bir gösterge olmasının yanında, süreçte bir dönüm noktası da sayılır. Türkiye oligarşisi, bombaların patlamasından hemen sonra, üçüncü sınıf senaryo ve iddialar eşliğinde saldırıyı Suriye istihbaratı ile ilişkilendirmeye çalıştı. Ancak buna iktidar yandaşlarının bile önemli bir kısmını inandırmak mümkün olmadı. Olaydan sonra Suriye Enformasyon Bakanı Zubi'nin sorduğu sorular, bugüne dek AKP eliyle yürütülen politikayı dünya kamuoyu önünde yargılar nitelikteydi:

"AKP hükümeti ve Erdoğan'ın Partisi Kaide örgütünün askeri kanadını oluşturuyor? Kaide örgütü Erdoğan ve partisinin istihbarat ve güvenlik kolu mudur? Halep kırsalının Han el-Esal bölgesinde kullanılan kimyasal terör gruplarına kim temin etti? Körfez ve başka yönlerden terörist, para ve silah taşıyan uçaklara iniş kolaylığını kim sağlıyor? AKP ve Erdoğan hükümetinin Suriye'nin yıkılmasından çıkarı nedir? Bu kadar ölüm ve yıkımdan sonra Reyhanlı eyleminin zamanlaması nedendir? Bu patlayıcıları Türkiye'de havaya uçuran ve arkalarında duranlar ne istiyor?"

Patlamadan hemen sonra yaptığı açıklamada, olayın bir **tesadüf** değil bir **sonuç** olduğunu söylemiş ve devletin olayı hızla Muhaberat ile ilişkilendirmesinin suçluluk psikolojisinden kaynaklandığına dikkat çekmiştik. Bu tür olayların teknik ayrıntılara boğulmadan ve egemen yönlendirmelerin etkisine girmeden değerlendirilmesi gerektiği, diyalektik yöntemle sahip olup bu tür olguları siyasal sonuçları bağlamında ele alanlar için genel bir kabuldür. Yine de daha belgesel/kesin kanıt arayanlar, Redhack'in yayınladığı, Jandarma İstihbarat Daire Başkanlığı'na ait belgeleri inceleyebilirler. Saldırıyı AKP'nin desteklediği El Nusra'nın yaptığına işaret eden belgelerden sonra Davutoğlu'nun *"belgelere değil*

bizim dediğimize bakın. Biz ne diyoruz sak odur" anlamına gelen açıklaması ise, devletin halka ve gerçeklere karşı nasıl bir noktada durduğuna dair önemli bir veridir. **AKP'nin bu konuda bırakalım tepkiyi, açıklama yapılmasına bile tahammülsüz olması ve giderek çap büyüten saldırganlığı, önümüzdeki süreçte temel hak ve özgürlükler konusunda sergileyeceği duruşa da işarettir.**

Bu süreçte devrimcilere düşen görev, öncelikle gelişmelerin arka planı ile beraber doğru okunması ve hızla kamuoyu ile paylaşılmasıdır. Bunun için pek çok yöntem ve araç denenebilir. Sistemin yalan ve yanıltma makinesinin çapı düşünüldüğünde, bu konuda sistem karşıtı güçlerin ortak hareketini/refleksini örgütlemenin ne denli önemli olduğu görülür.

Sürecin bugüne kadarki aşamasında, Suriye'ye dönük saldırıların taraflarından biri olan Türkiye oligarşisinin teşhiri ekseninde bir politika izlendi. Ancak gelinen aşamada, Reyhanlı saldırısı veya Lübnan'da Şiilere yönelik başlatılan saldırılar, sürecin hangi yönere ve nasıl tırmanabileceğine dair önemli ipuçları vermesinin yanında, devrimci-demokrat güçlerin de teşhirlenmesi sınırlı olmayan bir karşı duruş örgütlemeleri gerektiğini gösteriyor.

Bu konuda acil görev, süreçteki alternatif duruşun/örgütlülüğün çapını büyütmek, güç ve eylem birliklerini, yasak savma aşamasından, daha planlı ve sonuç alıcı bir aşamaya taşımaktır.

Onlar, yalana tutunacak, biz gözlerine doğruların fenerini tutacağız. Onlar sermayenin saltanatını egemen kılmak için kan dökecek, biz halkların kardeşliğini örgütleyeceğiz. Onlar, kapalı kapılar ardında halkların geleceğini çalma senaryoları yapacak, biz sokaklarda milyonların gücüyle bu oyunları bozacağız. Biz halkız, özgürlük ufkuyla, kardeşlik ve yoldaşlık mayasıyla hareket ediyoruz; bu nedenle kazanacağız...

Süreç, Sessiz ve Edilgen Bir Desteği mi Gerektiriyor?

Marks, komünizm için, “o tarihin çözülmüş bilmecesidir.” der. İnsan ilkin ilkel ve doğal yoldan buldu komünaliteyi.

Sonra bu öğretici pratikler üzerinden çözümlendi, nihai hedefin niteliklerini.

Gerçekte, bireyde toplumu, en küçük bir kesitte koca evreni görebilmek mümkün.

Yeter ki yöntem haline getirilebilsin, toplumların yaşamdan damıttığı sınıf bilinci.

Marksizm böyle çözümlendi, kendisinden önceki ve sonraki şifreleri...

AKİL İNSANLARA DEĞİL AKİL ÇÖZÜME İHTİYAÇ VARDIR

Süreçte duygusal ve psikolojik öğeler, ideolojik-politik gerekliliklerin önüne geçmiş durumda. Hemen herkes, öğretilmiş bir tutumun veya gizli bir elin etkisinde, kaygılarını bile ifade etmede tereddüt eder hale getirildi. Örgütlü veya örgütsüz, Türk veya Kürt herkesten sürece güvenmesi isteniyor. Bugüne dek uğrunda mücadele edilen taleplerin ne olduğu/olacağı üzerinde durulmazken, Türk-Kürt ittifakı üzerinden bölgeye dair yapılan hesaplara hep beraber alkış tutulması isteniyor; hatta dayatılıyor. Bu durum bölgeye dair milliyetçi hesapları meşrulaştıran bir işlev görüyor. Örneğin PYD Eşbaşkanı Salih Müslim, “Bizim Ortadoğu konfederalizmi diye bir projemiz var. Arapların, Kürtlerin, Türklerin bir arada yaşayacağı AB gibi bir şey. Onlar nasıl sınırları kaldırmışsa aynı şey Ortadoğu’da neden olmasın. Nihai projemiz budur ve bunun için çalışıyoruz.” diyor. Şimdi biz “Ortadoğu konfederalizmi emperyalist ittifak (AB) gibi bir şey” desek muhtemelen tepki alırız. Hatta böylesine tarihsel önemde bir süreci anlamadığımız söylenir. Bu yöndeki devletin de PKK’nin de temennisi (yoksa dayatması mı diyelim?) “bize güvenmekle yetinin, ne yorum yapın ne de eleştirin.” biçiminde özetlenebilir. Benzer şekilde süreç, taraflarca “Ortadoğu’nun Kürt-Türk ittifakı üzerinden yeniden inşası” olarak tanımlanıyor. Deyim yerindeyse, sü-

reçten bir “Büyük Türkiye” yaratmak iki tarafın da retorik konusu haline gelmiş durumda. Hatta bu amaç, uğrunda bedel ödenen hemen tüm taleplerin yerine geçirilmiş görünüyör.

Sürecin ilk etabından itibaren, “çözüm” diye gösterilen gelişmelere eleştirel bakmamızın kimi çevrelerce yadırgandığını, tarihsel öneme sahip bir durumun doğru okunamaması olarak yorumlandığını biliyoruz. Hatta, akıl insan listesinde yer alıp T. Erdoğan’ın halkla ilişkiler bürosu gibi çalışanlar kadar bile konuşmamız istenmiyor. Devlet zaten niteliği gereği her dönem bizleri susturmak istemiştir. Halbuki bu süreçte alkıştan çok, **öngörü kabiliyetine ve doğruların söylenmesine** ihtiyaç vardır.

Pratik adım atma noktasına gelindiği anda devletin aşağılayan ve küçümseyen bir üslubu öne çıkarması, tespitlerimizi doğrulayan bir gelişme olmuştur. Bizce bu, devletin sınıfsal niteliği gereği en bildik tutumdur/karakteridir. Onunla aynı zeminde durulduğunda, “kazan kazan” ilişkisine girildiğinde devlet aşağılar, küçümser. Başbakan’ın, “Öcalana televizyon bir de her gün 1’er saat jimnastik yapma hakkı verdik” açıklaması üzerine; KCK, “Önderliğimizin bu haklardan on dört yıl gecikmeli olarak yararlanmasını Erdoğan’ın sanki Önderliğimizden bir şeyler alma karşılığında izah etmesi ve bunu bir lütf olarak yansıtması belirtmek durumundayız ki, ne sürecin ruhuna denk düşmekte, ne de politik ahlakla

bağdaşmaktadır.” yanıtını verdi. Bu yanıt elbette önemli, ancak bizlerin başından beri anlatmak istediği, oligarşi adına bu görüşmeleri yapanlardan **politik ahlak** beklenmemesi gerektirir.

Dünyanın çeşitli bölgelerinde çeşitli zaman ve biçimlerde bu türden görüşmeler olmuştur. Ancak genellikle yapılan (yapılması gereken) **sahada kazanılanın masada tescili** iken, bugün PKK’nin yaptığı, **sahada kazanılanın masada kaybedilmesi**dir.

Tekrara varan yanılgılar, umut ve hayal kırıklıkları, sürekli değişen talep listeleri, tarihsel süreç vurgularına uymayan gelişmeler bir kez daha gösteriyor ki, bugün süreç **pragmatik** değil **programatik** davranmayı gerektiriyor.

Bunun için sınıfsal mücadelenin birikim ve deneyimleri bir kez daha anımsanmalıdır. Bilinir ki mevcut duruma özgü çelişmeler doğru tanımlanamadığında, dost-düşman ayırımından ittifak anlayışına, mücadele araç ve yöntemlerine kadar hemen her konuda yanılığ kaçınılmaz hale gelir. Oligarşi ile mücadeleyi değil “kazan-kazan” ilişkisini temel alan paradigma, bu pratik göstergeler ışığında sorgulanmalı, “konjonktür gereği” diyerek Kürt hareketinin attığı her adımı destekleyen çevreler, bunun **yardardan çok zarar getirdiğini** artık görmelidir. “Bırakın Kürtler ne istiyorsa onu yapsın.” veya “bize onları eleştirmek değil desteklemek düşer” anlayışı bir an önce bırakılmalı ve

sürece mutlaka Marksizm'in öngörü kabiliyeti dahil edilmelidir.

Kürt sorunu, bölgenin en temel önemdeki sorunlarından biridir. Köklü nedenlerin ve zorlu süreçlerin daha da çetrefil bir nitelik kazandırdığı bu sorun, jestlerle veya mistik açıklamalarla çözülemez. Bugün halkların ihtiyacı, "İslam kardeşliği" değil sınıf kardeşliğidir. Çıkış noktası, ezilenin sorunlarını ifade ediyor olsa da bugün gelinen "devletli İslam" aşamasında artık, "Gerçek Müslümanlar" çağrısı dahil, bu olguya atfedilen olumluluklar tepeden tırnağa gözden geçirilmelidir. Bunun için, Marksizm'le donanmak olmazsa olmaz bir ihtiyaçtır.

Yaşayan tarih ve somut gerçekler dururken mitolojiye, metafizik öğelere verilen önem, gerçekte paradigmasal alanda yanlış seçimin sonuçlarıdır. İslamı, istediğimiz kadar "Mekke İslamı", "Medine İslamı" diye ayırılım veya "gerçek İslam" vurgusu yapalım, sonuçta tüm tarihsel süreçlere dair en doğru ölçek, Marksizm'in bilimsel yönteminde içkindir.

Bugünün moda hastalıklarından biri de olgunun özü dururken, biçimsel veya magazinleştirilmiş yanını tartışmaktır. Akil adamlar konusu gündeme geldiğinde ilk tepki adlandırmaya oldu ve elbirliği ile isimlendirme "akil insanlar"a dönüştü. Sonra "akil" mi "akıl" mı tartışması devreye sokuldu. "akil" in anlamı "yiyen, yiyici" imiş, yerine "akıl" kullanılmalıymış. Bu kavram gü-rültüsü arasında ise başbakan, "akil insanların", amaçladığı yolda önünü açacak bir halkla ilişkiler heyeti olduğunu ilan edip, hazırlamış olduğu listeyi devreye soktu.

Şöyle özetliyor, Milliyetten Kadri Gürsel akil insanlar meselesini: "Ülkenin yedi bölgesine yedişer 'akil kişi' tayin edilecek, her bölge ekibinin bir başkanı, bir başkan vekili olacak... Bunlar, Kamu Güvenliği Müsteşarlığı'na bağlı çalışacaklar. Anlayacağınız, Başbakan'dan onayla atanmış 'şöhretli hükümet görevlileri' olacak bu 'akil insanlar'. O zaman ya kendi akıllarından vazgeçerek devral-

dıkları 'iktidar aklı' ile konuşacaklardır ya da iktidar bu göreve atayacağı kişileri kendi aklının öteki yarısı olarak gördükleri arasından seçecektir."

Gerçekten de öyle oldu, AKP deyim yerindeyse, kendisine bağlı bir "reklam heyeti" seçti.

İNANILMAYAN ÇÖZÜM NASIL TARİHSEL ÖNEMDE OLUR?

PKK kaynaklarından yansıyan kimi değerlendirmeler, yine aynı kaynaklardan yapılan iyimser değerlendirmelerle çelişiyor. Örneğin 1 Nisan'da gündeme yazan Adil Bayram:

"Bütün bunlardan şu sonuç çıkıyor: Aslında AKP'nin ve hükümetin ateşkes ötesinde bir arayışı ve planı yok. Başbakan'ın deyimiyle ipe un sererek 'Geri çekilme' aşamasının önünü kapatmaya çalışıyor. Çünkü geri çekilme gündemleşirse, o zaman bunun bir karşılığı olur. Bu durumda demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümünü anayasal ve yasal düzeyde ele almak gerekir.

Oysa AKP'nin ne böyle bir zihniyeti ne de politik planlaması söz konusu. AKP'nin mevcut tutumunun da geçmişi aşar bir yanı yok. Yani gerçekte bir 'çözüm projesi'ne sahip değil. Onun için de konunun meclise gitmesine ve siyasallaşmasına karşı. Yeni süreci hükümet düzeyinde yürütmek istemesi, konuyu meclise taşımaması bundan kaynaklanıyor ve bu anlama geliyor.

Bu durum şu gerçeği açığa çıkarıyor: AKP'nin gündeminde Kürt sorununu çözmek yok. 'Çözüm süreci' derken, o aslında 'PKK'yi çözme' hedefini ifade ediyor." (abç)

Madem AKP'nin ne böyle bir zihniyeti, ne de politik planlaması söz konusu değil ve asıl amacı "PKK'yi çözmek"; o halde neden halka final havası yaşatılıyor?

Unutulmamalıdır ki umut kırıklığı en az umutsuzluk kadar kötüdür. Dikkat edilirse, sadece genel anlamda halkın değil, bütünüyle solun/devrimcilerin de sürece kayıtsız şartsız desteği için yönlendirme, hatta baskı yapılıyor. Elbette örgütlü Kürt

hareketinin istediğini yapma hakkı vardır. Ama aynı hareket nasıl kendi dışındaki devrimci yapılara dönük eleştiri ve değerlendirme yapma hakkına sahipse, devrimci yapılar da PKK'yi eleştirir. Bu, yıpratma amaçlı olmadığı sürece dostluğun da gereğidir.

Sıcak çatışmaların yaşandığı dönemde, sürecin hassasiyeti gereği, eleştiri yapmama yönünde ağırlıklı bir eğilim vardı. Bu eğilim bugün de barış sürecinin hassasiyeti adı altında sürdürülüyor. Bu eğilim, sanıldığından da öte geniş bir zeminde taraftar bulmuş durumda. İnsanlardan adeta AKP'nin yaptığı gibi, "Bizi izlemeye, destek vermeye ve biat etmeye devam edin" dercesine, süreç karşısında iradesiz bir duruş bekleniyor. Halbuki mesele, "barışa mı karşısın?" veya "kim savaşmışsa barışı da o yapar size karışmak düşmez" ikileminden çok öte bir içeriktedir. Çünkü ne anayasa ne de bir başka konu, salt Kürt hareketi ve potansiyel kitlesini bağlayacak sınırlılıkta değil. "Genişletilmiş misakı milli" gibi tanımlar geliştiriliyor veya "Nevruz mesajı önemli bir mesajdı. Sadece Kürt sorununun çözümü için değil gelecek için ve Ortadoğu sorunlarının çözümü için de bir proje niteliğindedir." (M. Karayılan) ifadesinde de görüldüğü gibi tüm bölge adına görüşme yapılıyorsa; daha da önemlisi sistemin nitelikleri unutulup ona olumluluk atfedilerek adım atılıyorsa, bizlerin sistemin niteliklerini, muhtemel kayıp ve tuzakları hatırlatmasından doğal ne olabilir ki?

A. Öcalan "Marks'ta her şey siyah beyazdır" diyerek yüzlerce yıllık bir birikimi haksız bir yakıştırmayla mahkum edip adım atarken, bu yaklaşım doğal kabul ediliyor. Ama benzer bir eleştiri Marksist yapılardan gelince, hemen barış sürecinin hassasiyeti hatırlatılıyor. İşin düşündürücü tarafı, bu yaklaşım sahiplerinin (koşulsuz destek veren kesimlerin) önemli bir kısmının hala "Marksist" iddialı olmasıdır.

Ortada yöntemsel, hatta paradigmasal bir fark ve yanılğı var. Örneğin adil davranacak bir komisyon

yerine AKP'nin komisyonu denebilecek bir komisyon oluşuyor. Buna rağmen, "komisyon sorunlu ama kurulması önemli, dağılmamalı, biz komisyonun doğru çalışmasını sağlamalıyız" biçiminde değerlendirmeler yapılıyor. Yani, işin özünün ıskalandığı yerde bile, işin şeklinden hareketle sonuca varılabileceğine inanılıyor. Bu aslında, girilen yolun niteliğini ele veren temel önemde bir handikaptır.

"Türkiye'de pek çok millet var ve yeni anayasa bütün milletlerin haklarını ve kimliklerini garanti altına almalı. Anayasa onları tanımlamalı. Bu olur da gerçek demokrasi gerçekleşirse Kürt halkı kendi diliyle konuşabilir ve kendini yönetebilirse bölgesini geliştirebilir, özgür ve Türk kardeşi ile eşit olabilirse üçüncü aşamaya gireriz. Bu da normalleşme aşaması olur. Toplum daimî barışı inşa eder ve düşüncesinde değişiklik meydana gelir, birlik ve eşitlik düşüncesi olur. Bu durumda PKK, Türkiye'de normal bir hâl alır." (M.Karayılan, abç.) biçimindeki değerlendirmeler, sistemin ne denli yanlış tanındığına, kimlik paradigmasının nasıl temel önemde yanlışlar içerdiğine dair pek çok ipuçlarından sadece biridir.

KCK Yürütme Kurulu Üyesi Zübeyir Aydar'ın "sosyalistler bizi anlamıyorlar" deyip "geniş düşünmeye" çağırması da benzer bir durumdur. Ve sosyalistlerin PKK'yi değil, PKK'nin sosyalistleri yanlış anladığına, sistemin yapısal niteliklerini yanlış değerlendirdiğine örnektir. Aydar, "Barışın gelmesiyle sosyalistlere ciddi bir iktidar perspektifi gelecek." diyor. Öncelikle belirtelim ki, iktidar perspektifinden bizim anladığımız çok farklı bir şeydir. Bu, oy olasılığına endekslenmiş bir olgu değil, stratejik bir meseledir. İkincisi, HDK kurulurken de benzer bir vaat/değerlendirme yapıldığını hatırlatalım. Peşinden gelen süreçte HDK partileşmiş, ancak kurucularının da itiraf ettiği gibi bir **ölü doğum** gerçekleşmiştir.

Sürece dair yaptığımız değerlendirmelerde, **paradigma farkına** bu denli vurgu yapmamızın sebebi bu-

dur. "devlet, iktidar" gibi olguları her türlü kötülüğün kaynağı olarak gösteren, bunun kimin elinde olursa olsun aynı sonucu doğuracağı tespitini yapan PKK, sola "iktidara gelebilme koşulu" vaat ediyor. Diğer taraftan da Ortadoğu'da düşündüğü ittifakın, egemenler arasında değil halklar arasında olduğunu anlatmaya çalışırken, AB gibi emperyalist bir oluşumun "kömür-çelik" birliğine dayanmasını ölçü aldığını ve Ortadoğu'daki benzer hayalinin 'Fırat-Dicle Su Birliği' olduğunu söylüyor. Halbuki "su birliği"nin, Avrupa devletlerinin döneme özgü en önemli üretimlerinde ortaklaşmayı ifade eden "kömür-çelik" birliği ile benzer bir yanı yoktur.

Kürt hareketinin "Halkın en alt tabakasını temsil ettiği" (Zübeyir Aydar) iddiasına gelince, bu da sol-tartışmada kurulmuş zorlama bir cümle olmaktan öte bir anlam ifade etmiyor. Çünkü herkes bilmektedir ki, kimlik paradigmasını sınıf paradigmasından ayıran temel niteliklerden biri de sınıfa dayanmaması, böyle bir ölçü ile hareket etmemesidir. "DTK içerisinde isteyen herkes çalışabilir" denmesi, **Hizbullah'a da Fethullah'a da çağrı yapılması** tam da bu nedenledir. Yani ortada bir yanlış anlama varsa da bu, bize özgü değildir. Ayrıca, "kimse bizi anlamıyor. Kimse Öcalan'ın dediğini anlamıyor" vurgularının bu denli çok kullanılması da başlı başına bir sorundur. Unutmamak gerekiyor ki **anlaşılacak**, öncelikle anlatıcının sağlaması gereken bir durumdur; **anlaşılmamak** ise, bir olumluk veya bir üstünlük değildir; hele ki, sürecin/paradigmanın bir gereği haline gelmişse, bu özellikle düşündürücüdür.

HER ŞEY BARIŞ KAVRAMININ ALTINA SIKIŞTIRILMAK İSTENİYOR

Kimi barışlar vardır ki daha büyük savaşların hazırlayıcısı işlevi görür. Hatırlanacak olursa, çatışma halinde olup 1998'de ABD tarafından barıştırılan KYB-KDP, adım adım hazırlanmakta olan Irak işgali için

emre amade bir destekçi işlevi görmüştü. Bugün yine **içinde Kürtlerin olduğu bir barış, bölge bağlamlı projeler eşliğinde gündeme getiriliyor.** Türk-Kürt ittifakından söz ediliyor. Malazgirt'e, Çaldıran'a atıf yapıp, "Gerçek Misakı Milli" deniyor. Ve bunların konuşulduğu Nisan ayında, John Kerry Türkiye'ye 3 kez geliyor; barış kavramının gölgesinde yürütülen bu sürece destek verdiğini ve bölgeye dair beklentilerini gizlemiyor.

Bunun için çok şey söylenebilir; ancak kısaca diyebiliriz ki, **ittifaklardan çatışan çevrelere, muhtemel gelişmelerden taktik ve stratejik yönelimlere kadar sözü edilen hemen hiçbir olasılık, solun/devrimcilerin değerler dünyasına ve stratejik ufkuna uygun değil.**

Birileri her şeye rağmen barış sözcüğünün (içi boş da olsa) çıkardığı tınıya kapılıp sürece destek olabilir. Ama biz devrimciyiz; bedelle ufuk, taktikle strateji arasındaki ilişkinin doğru kurulmasının taşıdığı hayati önemin bilincindeyiz. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, kimi barışlar, daha büyük savaşları içeren stratejik hesapların gereği olarak gündeme gelir veya bu, doğrudan planlanmasa da sözünü ettiğimiz türden gelişmelere hizmet eder. Diğer bir ifadeyle barış kavramı, halk karşıtı saldırgan politikaları kamufle etmek için de kullanılabilir. Bu nedenle, **emperyalizmin bölge politikaları eşliğinde gündeme sokulan barış söylemlerine kuşku ile bakılması değil, tereddütsüz desteklenmesi sorgulanmalıdır.**

Yaklaşık 10 yıl önce Irak işgalini önceleyen süreçte yaptığımız bir değerlendirmede **barış** kavramına dair taşınan kafa karışıklığı ve yanılgılara dikkat çekmiştik.

"Yanlış kullanımına en fazla rastlanan kavramlardan biri de barıştır. Barışın oluşması için kavgasızlık hali yetmez. Örneğin tek taraflı ateşkes veya teslimiyet barış değildir. Bunun yanında, barışın doğru, ileri bir adım olması veya onurluca sayılabilmesi için de birtakım kıstaslar gerekmektedir. Örneğin PKK'nin Kuzey Irak'a çekilmesi sonucunda oluşan ortama barış

demek yanlışdır. PKK'lilerin silahlarını bırakıp teslim olmaları halinde de barış olmayacaktır. Kürt halkının kimi kesimlerinde rastlanan mevcut durumu 'barış' olarak adlandırıp, 'bu kadar savaştık, azıcık da olsa barış hakkımız değil mi?' biçimindeki eğilim; ödenen o büyük bedellerden sonra atılmış olan adımdaki geriliği yansıtmak açısından önemli ama üzücü bir göstergedir.

Barış kavramı da savaş kavramı gibi kimin için, kiminle, hangi koşullarda; biçimindeki sorularla test edilmesi gereken bir kavramdır. Ezbere barış olmayacağı gibi, barışa her halükarda olumluluk atfetmek de olmaz." (Devrimci Hareket Yayınları: Savaş Onu Önceliyen Politikaların Devamıdır S:35)

Bugünkü gelişmelere bağlı olarak daha net cümlelerle söylemek gerekirse, **emperyalizm ve onun işbirlikçisi rejimler(faşizm), her koşulda siyasal gericilik üretir.** Savaş üreten bu rejimler, hizmet ettiği iktisadi ve siyasi koşullardan bağımsız düşünülemez. **Emperyalizmin tahakkümü altında demokrasi olmayacağı gibi, barış da olmaz.** Olsa olsa, geçici kimi uzlaşmalar, mücadelede mola dönemleri olur ki, bunu **barış** olarak tanımlamak doğru olmaz. Hatta sürekli çatışmasızlık halleri, bir çeşit **mücadelesizlik ve sisteme rıza** anlamına geliyorsa, o da bir sorundur. Onun yerine mücadeleyi savunmak çok daha doğru ve meşrudur.

Ezilenlerin evrensel pratiği yani Dünya mücadeleler tarihi, sınıflı toplumların ürettiği tüm savaşların müsebbibinin sistem sahibi egemen güçler olduğunu göstermiştir. **Haklı savaş-haksız savaş ikilemi, bu konudaki normlar, sınıflar mücadelesinde meşruiyet ölçüleri, nerede nasıl durulması gerektiği bu tarih içerisinde en bilimsel içeriğini Marksizm-Leninizm ile almıştır.** Bu öğreti; demokrasi olgusu gibi, savaş, şiddet, barış vb tanımları, koşullar üstü bir soyutlukta yapmaz. Haksızlık, eşitsizlik ve sömürü üzerine bina edilmiş, dolayısıyla da baskı ve zorun, rejimin temel niteliğini/

Kürt sorununda devrimci çözüm, demokratik mücadele ile bir takım hakların elde edilmesini yadsımaz. Aksine, bu hakların kazanılması, devrim gerektiren hakların kazanılması yolunda bir basamak olarak görülür. Ne var ki tüm hakların, karşılıklı jestler, diyalog, vb yöntemlerle çözülmeye çalışılması, çözümü bir bilinmeze ertelemek, hatta bütünüyle olanaksız hale getirmektir.

güvencesini oluşturduğu sistemlerde, şiddet karşıtlığından hareketle, **ezilenin direnci ile ezenin şiddetini aynı kefeye koyup tartışmak** bile başlı başına bir soruna, yöntemde bir yanlışlığa işaret eder.

Her koşulda, her türlü şiddete karşı çıkmak gibi, barışa sınıf ilişki ve çelişmelerinden bağımsız biçimde **kendinden menkul bir olumluluk**, savaşa ise **mutlak kötülük** atfında bulunmak; eğer maksatlı değilse, sınıf bilincine, dolayısıyla da diyalektik yöntemle sahip olmamanın göstergesidir. Bu yaklaşım öz itibarıyla, sistemin ürettiği sorunları gerçek nedeninden koparıp tekil alanı içinde biçimsel yöntemlerle çözmeye çalışmaktan farklı değildir. Böylece sorunların kökten ve bütünlüklü çözümü ıskalanır; sınırlı boyuttaki iyileştirmelerle veya vicdani tepkilerle yetinilir. Bu, kadın sorunundan çevre sorununa, Kürt meselesinden inanç sorununa kadar hemen her konuda geçerlidir.

Gerçekte zorbalığın hüküm sürdüğü yerde, **her türlü şiddete karşı çıkmak**, birincisi ezenle ezilenin şiddetini aynı kefeye koymaktır; ikincisi mücadelesizliği, edilgenlik ve teslimiyeti savunmaktır; düzenin devamına rıza göstermektir; kaderciliktir. **Doğanın diyalektiğini doğru kavrayanlar bilir ki, doğada güzellik ve çirkinlik, ölüm ve yaşam gibi karşıtların birliği ve mücadelesi her alanda mevcuttur.** Bunu yok saymak, gereğinin yerine getirilebilmesi için gerekli donanımdan yoksun kalmaktır; saldırgan, egemen zorba ya karşı silahsız duruma düşmektir. Lenin'in Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı sırasında kullandığı "*Sosyalistler sosyalistlikten vazgeçmeksiz her türlü savaşa karşı olmazlar*" (Bkz. Sosyalizm ve Savaş) ifadesi, bu

gerçekliği anlatmaktadır. Savaşı, politikanın devamı yani farklı araçlarla sürdürülmesi olarak tanımlayan Clausewitz'den hareketle söylersek, hangi politikanın devamı olduğuna bakmaksızın **savaş** ve **barış** kavramlarını tartışmak, yanlışlığa düşme, dolayısıyla da egemenin politikalarına alet olma olasılığını arttırır.

Bu süreçte yapılan yönetsel yanlışlardan biri de savaşları, haklı savaş-haksız savaş sınıflamasına tabi tutmaksızın, yaşanan kayıplar üzerinden değerlendirip, mücadelenin devamından yana olanı, sanki kazanın akmasından ve ölümlerden yandırmış gibi gösteren bir duruş sergilemektir. Savaş meselesi bu şekilde, neden-sonuç ilişkisinden ve haklılık ölçüğünden kopararak ele alındığında, bugüne dek Kürt sorunu dahil, özgürlük uğruna ödenen bedelleri açıklamak olanaksız hale gelir. Hatta, devrimciler arasında genel kabul gören ve ortak bir değer olarak benimsenen, Sovyet halklarının milyonlarca can pahasına, Alman faşizmine karşı dişıyla tırnağıyla sergilediği direnişin gerekliliğini anlatmakta da sıkıntı çekilir. Bu nedenle, sürecin ihtiyacı olarak görülse de, **sınıf mücadelesinin her koşulda savunulması gereken ölçekleri, psikolojik ortam oluşturma adına yok sayılmamalı, stratejik gereklilikler, taktik gerekliliklere feda edilmemelidir.**

Biliniyor olsa da bazen yaşanmışlıkların anımsatılması ihtiyaç haline geliyor. Yapılan kimi yönlendirmelerin aksine, Kürt sorunu her dönem, Türkiye Devrimci Hareketi'nin temel önemdeki öncelikleri arasında yer almış, ihmal edilmemiştir. Deniz'in, idam sehпасından verdiği mesajda "*Yaşasın Türk ve Kürt halklarının bağımsızlık mücadelesi*" diye seslenme-

si; Mahir'in, Kızılder'e de ifadesini bulan kapsayıcılığı ve kavgaya bütünsel bakışı; Devrimci Yol'un, Kürt sorununa demokratik devrim programında temel bir önem atfetmesi, bunun göstergelerinden sadece biridir. Sonradan, destek gerektiren hiçbir süreçte destek esirgenmemiş, hatta pek çok yapı, bunun için, stratejik duruşuna ters konumlar almayı bile içine sindirmiştir.

Bugün "akıl adam" Yılmaz Erdoğan, AKP'nin bir taraftan barış de-yip diğer taraftan Emek Sineması için gösteri yapanlara şiddet uygulaması karşısında şaşırabilir. Ne var ki sistemi doğru tanımladığını söyleyen örgütlü yapıların böyle bir şaşkınlık geçirme lüksü yoktur. Onların üstlendiği sorumluluk (tarihsel misyon) rüzgara göre konum alıp sık sık şaşırılmayı değil, programatik duruşunun gereğini yerine getirmeyi gerektiriyor. Bu duruş, duygusal veya psikolojik öğeler üzerinden tanımlanamayacağı gibi, gereği internet üzerinden "tweet"li, "tık"lı muhalefetle

de yerine getirilemez.

Kürt sorununda "çözüm" olarak görülen ve barış kavramıyla öne çıkarılan sürece, **İsrail-Türkiye barışı eşlik etti**. Obama ve Kerry'nin ziyaretleri ile İmralı'dan gelen açıklamalar sonrasında başından beri çatışmaların dışında duran Suriye Kürtleri, ABD ve işbirlikçilerinin temenni ettiği gibi Suriye devletiyle çatışmaya başladı. Kerry, Ortadoğu barışından söz etti ve Türkiye'nin bu barışın kurucu güçlerinden bir olduğunu söyledi. Bizler açısından **emperyalist barıştan** ne anlaşılması gerektiği, yeni bir tanım gerektirmiyor. "Ortadoğu konfederalizmi" tanımının bu barışla örtüşen yanlarının olup olmadığını ise, şimdilik üzerinde düşünülmesi gereken ucu açık bir soru olarak bırakıyoruz.

Bunlar bir tesadüf müdür, yoksa neyin nasıl dizayn edilmekte olduğunu, "kazan kazan" siyasetinin kimi nereye sürüklediğinin göstergesi midir? Süreç, bu vb. sorular eşliğinde test edilmeden, gelişmeleri

doğru yorumlayıp isabetli tavır geliştirmek olanaklı değildir. "PYD ÖSO ile ittifak yaptı mı yapmadı mı?" tartışması, daraltılmış bir ikilemdir. Herkes biliyor ki, Kürtlerin muhalif saflara eklenmesi ve bir şekilde savaşa sürülmesi için uzun süredir çaba harcanıyordu. Görünen o ki bu çaba sonuç verdi. Ve PYD'nin, Halep'te, Kamışlı'da ve daha birçok yerde Suriye ordusu ile sıcak çatışmaya girmesi sağlandı. PYD Eşbaşkanı Müslim, "çözüm sürecinden bu yana Kürtlerin Suriye muhalefetiyle ilişkisi arttı" diyerek söz konusu duruşu özetledi. Bu durum da "barış" kavramının sihri eşliğinde yürütülen süreçte sıkça belirttiğimiz gibi, "kimlik paradigması"nın nitelikleri anlaşılmadan tam olarak anlaşılabilir/kavranamaz.

Marksistler, bir yol/strateji çizerken sistemin yapısını dikkate alarak hareket eder. Temel ve baş çelişmenin niteliği, sürecin hangi enstrümanlar eşliğinde nasıl yürütülmesi gerektiğini gösterir. Kimlik paradigmasında ise, çelişme olgusu büyük oranda yok sayılıyor ve solun tüm ön kabulleri yadsınıyor.

YARATILAN BEKLENTİ İLE ORTAYA KONAN SONUÇ ARASINDAKİ AÇI KAZAN-KAZAN PRAGMATİZMİNİ TEMEL ALAN DURUŞUN HANDİKAPLARINA İŞARETTİR

Erdoğanın başdanışmanı Yalçın Akdoğan'ın "Suça bulaşmamış olanlarının dönmelerinde bir sıkıntı yok. Mevcut 'Eve Dönüş Yasası' da belli bir düzenleme ortaya koyuyor." ifadesi, nasıl bir duruşla karşı karşıya olduğunu ve AKP'nin çözümden ne anladığını gösteriyor.

İki taraf da "normalleşme"den bahsediyor. Devletin anladığı normalleşme, "terör" olarak tanımladığı mücadelenin tüm araçları ile beraber tasfiyesidir. PKK ise, bu süreçte "gerçek demokrasi"ye geçileceğine inanıyor. Devletin amacı tasfiye olsa da bundan "kazan kazan" yöntemiyle gerçek demokrasi çıkarabileceğini düşünüyor. İşte paradigmasal

Kürt hareketinin elbette kendi bildiği doğruları uygulama, ezen sınıfla ortak süreç geliştirme özgürlüğü vardır. Ancak, dostluk gereği kendilerinden destek beklenen devrimci yapıların, bu tür süreçlere edilgen bir öge olarak eklenmekten öte rollerinin ve tarihsel sorumluluklarının olduğu unutulmamalı; mesele, günlük aklın ve dilin imkan tanıdığı sınırlılıkta değil, bugüne dek bunca bedeli ödemeyi varsayarak yapılmış planlamalar ve stratejik ufuk eşliğinde tartışılmalıdır.

fark, dolayısıyla sistemi tanımamak budur. Bu fark anlaşılması süreci, gelişmeleri doğru takip edip isabetli tutum geliştirmek de zordur. **San-ki devletle PKK (İmralı) oturup sürecin gidişatına dair bir yol haritası çizmiş, gerekli pazarlıklar yapılmış biçiminde bir önkabulle hareket edildiğinde, neden hemen her pratik adımda sorun çıktığı anlaşıl-maz. Gerçekte PKK'nin hareket noktası, bir pazarlık metni değil, paradigmasal kavrayışın da gereği olarak, silahı devreden çıkarma yönünde atılacak adımlar (iyi niyet jesti, vb) sonucunda, konjontürün ve kazan-kazan ilişkisinin gereği olarak devletin buna kayıtsız kalamayıp çözüm yönünde olumlu adımlar atacağına**

inanmaktadır. Başka türlü, Öcalan, "mecelis, ülkeyi terk etme konusunda karar alıp çağrı yapacak" dedikten sonra yaşananları anlamak veya bir taraftan çözüm takviminden (üç aşamalı süreçten, vb) bahsederken diğer taraftan "AKP'nin hiçbir takvimi yok" demeyi mantık ölçüleri içinde bir yere oturtmak mümkün olmazdı. Kongra-Gel (Halk Kongresi) Başkanı Remzi Kartal'ın, çözüm sürecine ilişkin olarak, "Öcalan karşı tarafa güven vermek için sıralamayı değiştirdi, çekilmeyi bir adım öne aldı." biçimindeki ifadesi de bu kanaatimiz doğrular niteliktedir.

Bu yöntemin/paradigmanın handikaplarından biri de, en temel sorununu bile, içsel dinamiklerden çok dışsal dinamiklere dayanarak çözmeye çalışmaktır. Burada elbette diyalektiğin yasalarına veya yumurtadan civciv çıkması için gerekli ısının oluşturulmasının yetmediğini, döllenmenin şart olduğunu anlatan örneklerle dönecek değiliz. Ancak, **Marksizm'i aşma iddiasıyla malul** bu paradigmanın, yanlışla düşmede

nelere kadir olduğunu anlatmak açısından söz konusu örnekleri bir kez daha hafızalarda tazelemeyi öneriyoruz. Kürt sorunu elbette dışsal/bölgesel nitelikler taşıyor. Bu nitelikler, çözüm sürecinde dikkate de alınmalı. Ancak, bu dikkat, belirleyiciliği bütünüyle dışsal olana bırakma noktasına vardırıldığında, arabayı atın önüne koşmak anlamına gelir ki, yönetsel ve geleneksel olarak bilinen tüm veriler/birikimler ters-yüz edilmiş olur.

Kimlik paradigmasının öngördüğü kimlik demokrasininin, bugün Asya'dan Afrika'ya, Balkanlardan Ortadoğu'ya kadar hemen her coğrafyada emperyalizmin halklara ait her zenginliği(emek ve kaynak da-

PYD lideri Salih Müslim

hil) sömürmek üzere, inançsal, etnik ve kültürel farkları kaşıyarak ve kalınlaştırarak bir ayrışmayı tetikleme-si ile hiç mi ilintisi yok diye sordumuzda, haksızlık mı etmiş oluruz? Ne yazık ki **kazan-kazan pragmatizmini temel alan duruş için, bu sorumuz hiç de yersiz veya bir haksızlık göstergesi değildir.**

Barış söylemi, "İslam kardeşliği" ve "gerçek misakı milli" temelinde ve bölge halklarını hedef haline getiren emperyalist politikalar ekseninde gündeme getirildiğinde, bunun barış değil, daha büyük savaşlar anlamına geldiğini anlamak için, büyük analizlere ihtiyaç yok. Böyle bir süreçte doğrudan destek de "bizi ilgilendir-miyor, karışmayalım" demek "emperyalist çözüm"e dolaylı hizmettir. Pek çok örnekte ve son olarak 2010 refe-

randumunda görüldüğü gibi "yetmez ama evet" olarak özetlenebilecek duruşlar, genelde emperyalizmin özelde AKP'nin manipülasyonlarına alet olmaya en açık duruşlardır. Zaten bugün artık hemen tüm halk karşıtı politikalar, tersi çağrışımlar yapabilecek adlandırmalar eşliğinde sahneye konmakta ve muhalif kesimlerin dahi "evet" diyebileceği bir dil üzerinden yönlendirme yapılmaktadır. Arap Baharı da bunlardan biridir. Bu süreç de olsa olsa Kürt baharıdır ki, Kürt halkı dahil bölge halklarını çok daha karanlık bir sürece doğru sürüklemektedir. 2010'da yaşanan "yetmez ama evet" in sarsıntıları devam ediyor, bir kez daha AKP'nin sahneye sürdüğü sahte ikileme düşülecek

mi, yoksa bağımsız bir tutum geliştirilerek doğru bilinende ısrar mı edilecek? **Devrimciler, ne edilebilir ne de güce yedeklenir; onların kendi çözümü vardır, duruşları da o temelde belirlenir.** Bugün de duygusalıktan ve psikolojik yönlendirmelerden uzak yapılması gereken budur.

KÜRT SORUNUNDA "YETMEZ AMA EVET" DEĞİL, DEVRİMCİ ÇÖZÜM

Kanaatkarlık, azla veya sadaka verir gibi verilenle yetinmek, devrimcilerin değil, olsa olsa özgüven sorunu olan biat eksenli bir duruşun yöntemidir. "Yetmez ama evet" olarak tanımlanan duruş da bunun bir başka versiyonudur. **Bugün "barış" sürecinde hemen hiçbir şey PKK kaynaklarının programatik ifade ve beklentileri dahilinde gelişmediği halde bundan umut, başarı ve hata zafer damıtmak, stratejiyi taktiğe feda etmek, sonradan dönüşü olmayan sonuçlar doğuracaktır.**

Dikkat edilirse, AKP en küçük bir adımı bile tüm boyutları ile belirleme eğilimindedir. Kurduğu komis-

yonları, adeta bir parti birimi gibi tasarlıyor. Buna rağmen içinden olumluluk damıtmak ise, BDP'lilere düşüyor. Bir "yetmez ama evet" örneği olarak Ertuğrul Kürkçü'den aktarıyoruz:

"PKK silahlı alandan silahsız alana geçtikten sonra PKK BDP olacak demektir, bunun başka yolu var mı? **300 PKK yöneticisini genel af olmadığı için bir kenara koydun, geriye kalan on binlerce insan ne olacak?** Bunlar siyaset yapacak. Bunlara siyaset alanı tanı mıyorsun. Siyaset yapan BDP'yi tasfiyeye çalışıyorsun. **Burada hala özgürlükçü ve demokratik yaklaşım değil güvenlikçi yaklaşım var.** Süreçte bunun ağırlık taşıdığını görüyoruz. Ya da en azından AKP açısından böyle gitmek istediğini görüyoruz. **Bu hala tamamlanmaya çalışılan birinci aşama için bile oldukça pürüzlü.** Fakat yine de ben bunun açılan yolun çığır açan yeni bir dönem olma gerçeğini gölgelemeyeceğini düşünüyorum. (...)

Akil İnsanlar Heyeti bizim öngördüğümüz, PKK ile devlet arasında bir aracı rol oynayacak, süreci tanzim edecek bir kuvvetti. Dolayısıyla kuvvetli kişiliklerden oluşması bekleniyordu. **Bu tamamen, başka bir şey oldu** bir tebliğ grubu haline geldi. Barış tebligatı yapıyor Türkiye'de. Bu da olsun, yapılsın. Fakat çatışmasızlığı organize etmek ve çatışmayı bunları ezmeden yeniden başlatamayacağımız bir yeni standart üstünlük konum sağlamıyor. Onun da 3 aylık süresi var, işte 2 ay kaldı. **2 ay sonra tamam raporları aldık teşekkür ediyoruz denilecek bu kadar.**"(abç)

İşte bu ehvenişer yaklaşım, sahip olunan güce ve avantajlara rağmen iradenin ağırlıkla AKP'ye bırakıldığını ve AKP'ye(sisteme) sahip olmadığı nitelikler atfedildiğini; daha da vahimi, egemen sınıflarla karşılıklı samimiyet çerçevesinde bir gelecek inşa edilebileceği yanılığının taşın-

dığını gösteriyor. Böyle bir gidişat, bağrında **geri dönüşü olanaksız bir tasfiyeyi** de barındırdığı için, bizleri kaygılandırıyor. Bu nedenle, artık ezilen kesimler açısından **bir öğreti, bir ortak kültür haline gelmiş doğruları tekrar tekrar hatırlatma ihtiyacı duyuyoruz.**

Kaçak güreşmek, kendini sistemin demokratikleşmekte olduğuna ikna etmek yerine, olgular Marksizm'in doğruluğu kanıtlanmış önermelerinin süzgecinden geçirilmeli, **sistemin yapısal nitelikleri dikkate alınarak hareket edilmelidir.** Bugün hala, biri TMK, diğeri TCK içindeki TMK olmak üzere çift dikişle temelli sağlam atılmış bir Terörle Mücade-

le Kanunumuz varsa; mevcut Siyasi Partiler Yasası'na göre hala Kürtçe konuşmak yasaksa; Kürtçe kanal TRT Şeş de, seçmeli Kürtçe dersi de yasal güvenceden yoksun durumda; tutsak kaldıkları süre büyük oranda tahliyelerini gerektiren KCK tutsakları bile, hala bırakılmamış ve genelde yasal düzenlemelerden ısrarla kaçınılıyorsa, bunun bir izahı olmalı. İşte bu izah, sistemin niteliklerinin doğru biçimde tanımıdır. Bölge konjonktürü veya "kazan-kazan" ilişkisi dahil, hangi sebeple olursa olsun sistemin kendiliğinden nitelik değiştireceğini veya niteliklerine aykırı adımları gönüllü biçimde atacağını düşünmek, sistemi tanımamaktır.

Üst üste yaşanan hayal kırıklıkları, tekrarlar, kurulup bozulan barış masaları, sık sık değişen talep listeleri ve

birbiri ile örtüşmeyen demeçler; gerçekte kişilerle değil yöntemle ilişkilendirilerek açıklanmalıdır. Bu yapılabildiği oranda görülecektir ki, **Kürt sorununun devrimi gerektiren bir mesele olarak tanımlanması, devrimcilerin ihtiyacı değil sistemin gereğidir.** Bu, ne bugünün görevlerini iskalamak, ne de diyalogla halledilebilecek bir sorunu kavgaya havale etmektir. Olsa olsa, **başka dilden anlamadığı için, dönemselsel zorbalara haddini bildirmek** ve adım adım inşa edilecek olan özgür yarınları güvenceye almak üzere, uygun yöntem ve araçlarla donanmaktır. **Kürt sorusunda devrimci çözümden anlaşılması gereken budur.**

Devrim ufuklu programatik bir duruşa sahip olunmadığında, kavramların burjuva yorum ve içeriği öne çıkar; devrim ve mücadele kavramları savaş kavramıyla, savaş kavramı salt kötülükle eşitlenir. Halbuki Lenin, "**Barış Sorunu**" adlı makalesinde, "**Barış sloganını kabullenmek ve yinelemek, 'aciz [ve daha kötüsü çoğu zaman ikiyüzlü] laf cambazlarının kendini beğenmiş davranışları'nı teşvik**

edebilir; şimdiki hükümetlerin, bugünkü efendi sınıfların -bir devrimler dizisiyle derslerini 'almaksızın' (ya da tasfiye edilmeksizin)- demokrasi ve işçi sınıfı açısından doyurucu bir barış yapabilecek güçte oldukları boş hayaliyle halkı aldatabilir. Hiçbir şey, böyle bir aldatmadan daha tehlikeli değildir. Hiçbir şey işçileri bundan daha fazla aldatamaz; hiçbir şey, işçilere, kapitalizmle sosyalizm arasında derin çelişkiler olmadığı yollu yanlış inancı bundan daha fazla aşıl原因amaz; kapitalist köleliği hiçbir şey, bu aldatmadan daha iyi süsleyip-püsleyemez. Hayır! Biz barış arzusunu, halkın barıştan beklediği yararın bir dizi devrimlere başvurmaksızın elde edilemeyeceğini yığınlara anlatmak için kullanmalıyız."(abç) değerlendirmesini yapar.

Aynı makalede, “Savaşların sona erdirilmesi, uluslar arasında barış, yağmaya ve zora son verilmesi -bütün bunlar bizim idealimiz; ama bu ideal, doğrudan ve ivedi bir devrim çağrısının eşliği olmazsa, burjuva safsatacılarının yığınları ayartmasına yarar.” diyen Lenin, **demokratik bir barışa ulaşmanın koşullarını** şöyle tanımlar:

“Sosyalistler, ikiyüzlü laf cambazlarının, demokratik bir barış olasılığı üzerine söz ve vaatlerle halkı aldatmalarına fırsat vermemeli, her ülkede o ülke hükümetine karşı devrimci bir savaşım dizisi verilmedikçe, demokratik barışa uzaktan-yakından benzer bir sonuca varma olasılığı bulunmadığını yığınlara anlatmalıdır.”

Böyle bir duruşa sahip olmak, kimilerinin sandığı veya yakıştırdığı gibi, bugünün sorunlarını yarına bırakma veya **her şeyi devrim sonrasına havale etme** değildir. Aslında bu tür tartışmalar, araç-amaç ilişkisi içerisinde bir devrimin gerekliliğini açıklayabilen örgütlü kesimler için yabancı da değildir. Ne var ki, örgütlülük kültüründen, devrim ufkundan ve olgulara neden-sonuç ilişkisi içerisinde bakabilmekten, yani bilimsel yöntemden uzaklaşmak, devrimcileri bu türden haksız yakıştırma ve muhataplıklarla karşı karşıya bırakmakta, sanki akan kanın durmasını istemiyor veya sürgit savaştan yanaymış gibi gösterilmesine sebep olmaktadır.

Kürt sorununda devrimci çözümler, demokratik mücadele ile bir takım hakların elde edilmesini yadsımaz. Aksine, bu hakların kazanılması, devrim gerektiren hakların kazanılması yolunda bir basamak olarak görülür. Ne var ki tüm hakların, karşılıklı jestler, diyalog, vb yöntemlerle çözülmeye çalışılması, çözümü bir bilinmeze ertelemek, hatta bütünüyle olanaksız hale getirmektir.

Bu konuda yaşanan yanılgılardan biri de devrimci çözümden yana olanların, Kürtlerin haklarını almalarından yana değilmiş gibi değerlendirilmesidir. Halbuki **devrimci çözüm**, Kürt sorununun kökten çö-

zümünü amaçlar. Buna göre, azınlık milliyetlerden farklı olarak bir ulus bütünlüğüne sahip olan Kürtler, **dil ve kültürel hak talebiyle yetinmemeli, kendi kaderini tayin hakkı dahil, siyasal, sosyal ve kültürel tüm haklarına kavuşmalıdır**. Bu yaklaşımın, ayrılıkçı bir duruşu koşulladığı ise, ya maksatlıdır, ya da sorunun bütünlüklü değerlendirilmesinden yoksundur.

Marksistler, ulusların kendi kaderini tayin hakkını savunurken, diğer taraftan bu sorunu, sınıf kardeşliği temelinde ele alır ve programatik biçimde proleter devrimle ilişkilendirir.

Görüldüğü gibi mesele, ne barışa karşı çıkmak, ne de Kürt halkının haklarını yok saymaktır. Tersine bizler, bunca mücadeleden ve ödenen bedellerden sonra, kırıntılara yetinilmemesi, “yetmez ama evet” durumuna düşülmemesi için mücadele ediyor; bunu tarihsel sorumluluğun gereği olarak kabul ediyoruz. Daha net söylemek gerekirse, Kürtler eğer bugün muhatap alınıyorsa bu, on yıllarca verilen mücadelenin ve ödenen tarifsiz bedellerin sonucudur. Ancak, geline bu aşamada süreç, “çok yorulduk, çok acı çektik, ne olacaksa olsun” psikolojisiyle ve âni kurtaran “kazan-kazan” yöntemiyle değil, **nihai hedefi gözetilen stratejik bir duruşla** yürütülmelidir.

Bu süreçte ne Kürt hareketi, ne de ona koşulsuz desteği politik duruşlarının temel eksenine haline getirenler, kağıt üzerinde çizilmiş veya iyimser bir yaklaşımla varsayılmış projelerin sorunsuz biçimde gerçekleşmesini beklememelidir. Hatta süreci büyük oranda koordine ediyor olsa da bizzat AKP'nin bu gidişata farklı noktalardan değişik enstrümanlarla müdahale etmesi, yapısal niteliği gereği özellikle beklenmeli ve kimseyi şaşırtsmamalıdır. Dikkat edilirse AKP, hemen her aşamasını kendisinin belirlediği bir süreç öngörüyor. Örneğin, önce Dicle Üniversitesi'nde başlayıp sonra da hemen tüm üniversitelere yayılan çatışmaların, AKP'den bağımsız, kendiliğinden gelişen olaylar

olduğunu sanmak saflık olur ve sürecin gidişatını doğru okumayı güçleştirir. AKP bu olaylarla hem PKK üzerindeki baskıyı arttırmış hem de PKK'ye alternatif bir örgütlülük yaratma sevdasını sürdürmüş oluyor. Diğer bir ifadeyle “tam saha pres” uygulayarak, PKK'yi istediği noktada tutmaya çalışıyor. Salt bu mesele bile, AKP'nin çözümden mi yoksa tasfiyeden mi yana olduğunu ortaya koymaya yeterlidir.

Kürt hareketinin elbette kendi bildiği doğruları uygulama, **ezen sınıfla ortak süreç geliştirme** özgürlüğü vardır. Ancak, **dostluk** gereği kendilerinden destek beklenen devrimci yapıların, bu tür süreçlere **edilgen bir öge** olarak eklenmekten öte rollerinin ve tarihsel sorumluluklarının olduğu unutulmamalı; mesele, **günlük aklın ve dilin imkan tanıdığı sınırlılıkta** değil, bugüne dek bunca bedeli ödemeyi varsayarak yapılmış planlamalar ve stratejik ufuk eşliğinde tartışılmalıdır. Ancak o zaman “siz yoksa barışa karşı mısınız?” biçimindeki sorularla baskılanma oluşturmadan, algının ve ufkun sınırlarını daraltmadan, böylesine önemli bir meseleyi, hak ettiği derinlikte tartışmak mümkün olur.

Zaferi işaretlediğinde ellerimiz;
sınıfsız-sömürsüz terler,
aynı eylemin kimyasında besleniriz.
O an ne dil, ne din, ne ulus farkı
değiştirmez,
alınan tadı ve yaşanan heyecanı.
Herkes için yarına açılan bronz bir
kapı gibidir
şafağın çağrışımları.
Hiçbir öznellik ve ben hesapları
bozamaz,
o an oluşan yoldaşlaşmayı.
Eylem sonrasını andırırçasına
bir zafer işareti gibi mimiklenir,
aynı sınıfsal renkte göz göze
gelenlerin yüzleri.
Renk ve içerik farkı taşımaz,
ne sözleri ne de sonuç yerine
eylemden bekledikleri.
Bir ve aynı halaydan çıkmış gibi
tamamlandılar birbirini...

Obama-Erdoğan Görüşmesi Neyin Habercisi

Ortadoğu halklarının kanı üzerinden siyaset yapanların halkımızın gözünü daha ne zamana kadar boyayacağını beklemek yerine bir an önce harekete geçilip örgütlü mücadelenin ivmesi daha yukarılara çıkarılmalıdır. Direnen halklar kazanacak!

Burjuva siyasetin en önemli özelliği gizlenmesi istenen bir gerçeği detaylar arasında boğmaktır. Karartılmak istenen olay ne kadar kapsamlıysa, koparılan yaygara da aynı ölçüde büyük olmaktadır. Halkın örgütsüzlüğünün görülmemiş düzeylere vardığı ülkemizde burjuva siyaseti gerçekleri gizlemek için fazla zorlanmıyor. Yapay gündemler oluşturarak ya da olay kendi dışında dahi olsa onu istismar ederek suyu bulandırıp amacına ulaşıyor.

11 Mayıs'ta Reyhanlı'da patlayan bombalar ister egemenlerin bilgisi dâhilinde yapılsın, isterse farklı güçlerin organize ettiği bir eylem olsun sonuçta zamanlamasından eylem biçimine kadar kafalarda çeşitli soru işaretleri yaratmaktadır. Suriye Ordusu'nun işbirlikçileri pek çok bölgede kuşatıp yok ettiği, İsrail'in Şam'ı iki kez vurduğu ve Moskova'da Kerry-Lavrov görüşmesinin ikinci bir Cenevre mutabakının kapısını araladığı bir dönemin hemen 4-5 gün sonrasında böyle bir eylem gerçekleştirildi. Savaşın başından beri işbirlikçilerin elinde olan stratejik bölgeleri önemli oranda ele geçiren, muhalifleri kuşatıp yok eden Suriye rejiminin, bu süreçte Reyhanlı patlamasından karı değil, zararı olur. Üstelik tüm suçlamalara rağmen Suriye Hükümeti Reyhanlı bombalamalarını kınamış, patlamaları korkakça bir terör eylemi olarak gördüğünü söyleyip ortak araştırma yapılmasını önermiştir. Nedense bu öneri Türkiye tarafından anında geri çevrildi. Düşündürücü değil mi? ABD ile yeni anlaşmış Rusya'nın yine bu işten zararı olur. Suriye rejiminin rahatladığı bir dönemde İran ve Hizbullah'ın bölgede tansiyonu yükselten değil, düşüren konumda olması kendilerinin faydasıdır. Bu

işten kimler çıkar damıtmaya çalışır diye baktığımızda, geriye Suriye'deki işbirlikçiler veya Türkiye egemenleri kalmaktadır.

Eylemin detayları hakkında hiçbir şey bilinmese dahi sıcağı sıcağına hükümet üyelerinin açıklamaları ve burjuva medyanın yaklaşımına bakıldığında acıların istismar edilmeye çalışıldığı net bir şekilde görülüyordu. Patlamaların hemen ardından (2-3 saat sonra) failin Suriye istihbaratı (El Muhaberat) olduğunun en yetkili ağızlardan dile getirilmesi; hükümetin ya bir acelesinin olduğunu ya da yetkililerin sahnelenen bir oyunun repliklerini tekrarladığını gösteriyor. Erdoğan'dan Davutoğlu'na, Beşir Atalay'dan Arınç'a kadar hükümet üyeleri patlamaların, Suriye istihbaratının işi olduğuna halkı inandırmaya çalıştılar.

7 Mayıs'ta ABD Dışişleri Bakanı Johan Kerry'nin Moskova'yı ziyaret ederek Suriye kriziyle ilgili Cenevre anlaşması çerçevesinde yeni bir zirvenin yapılması için iki ülkenin (ABD- Rusya) anlaşmaya vardığını ve toplantının Haziran ayı sonunda yapılacağını açıklaması önemliydi. Hatırlanacağı gibi tam bir yıl önce imzalanan Cenevre anlaşması Esad'lı bir çözümü esas alıyordu. Reyhanlı'da yaşanan patlamanın Obama-Erdoğan görüşmesinin ağırlığını oluşturacağını düşünenler yanılmıştır. Suriye konusunda Rusya ile varılan Cenevre eksenli mutabakata ABD'nin ihtiyacı vardır. Cenevre, yeni bir planlama için zaman kazandırmaktadır. Bu bağlamda, Türkiye egemenlerinin bir kez daha mağduru oynama siyaseti işe yaramamıştır.

Erdoğan daha Washington'a gitmeden burjuva basın yaygarayı koparmıştı. Erdoğan'ın ajandasının hayli kabarık olduğu basın tarafın-

dan böbürlenilerek anlatılıyordu. Erdoğan'ın ajandasındaki bazı konu başlıkları ise şöyle sıralanıyordu: Suriye'de uçuşa yasak bölgenin ilan edilmesi, Esad'ın defalarca kimyasal silah kullandığının kanıtlarının ABD'ye iletilmesi, Suriye muhalefetine daha fazla silah verilmesi, Esad gitmeden hiçbir görüşmenin yapılmaması, BAAS'ın hiçbir şekilde muhatap alınmaması, Rusya ve Çin'in Suriye konusunda engel olmaktan vazgeçmesi, Irak'taki son gelişmeler, Kıbrıs'ın durumu, Reyhanlı patlaması, ABD ve AB arasındaki ticari anlaşmaya Türkiye'nin de dâhil edilmesi vb. liste uzayıp gidiyordu.

Kuşkusuz bahsi geçen konular üzerine değerlendirmeler yapılmış ancak hiçbirinde seyri değiştirecek bir açıklama yapılmamış ya da adım atılmamıştır. ABD'nin soğuk ve mesafeli tutumu görüşmenin sonucuna da yansımış; Erdoğan'ın giderken söyledikleriyle dönüşte söyledikleri arasında büyük açı farkı çıkmıştır. Uçuşa yasak bölgeden umut kesilmiştir. Cenevre görüşmeleri için muhaliflerin hizaya getirilmesi görevi Türkiye'ye verilmiştir. Suriye muhalefeti denen kesimden bazılarının terörist olduğu Erdoğan tarafından kabul edilmiştir. Başbakan, Obama sayesinde Cenevre görüşmelerinin faydalarını keşfetmiştir. Önceden engel olarak gördüğü Rusya ve Çin'den artık övgüyle bahsetmeye başlamıştır. Esad gidecek söylemlerine cevaben Obama basın toplantısında "Elimizde sihirli bir formül yok" diyerek Esad'ın kalıcı olduğunu kabul etmiştir. Irak ve Kıbrıs konuları Obama tarafından ciddiye bile alınmamıştır. Ticari anlaşmanın akıbetinin ne olduğundan bahsetmeye bile değmez vb. Kısaca ABD'ye gitmeden sıralanan başlıkların hiçbi-

ri ciddiye alınmadığı gibi Erdoğan ve Hükümeti yeni ev ödevleriyle geri dönmüştür. **Obama, Hükümet'in yeni ajandasını yazmış öyle göndermiştir.**

Erdoğan'ın ABD'ye daha gitmeden iç politika icabı böbürlenmeleri orada başına bela olmuştur. Obama basın üzerinden Erdoğan'ın burnunu sürtmüş, onu yok saymıştır. Beyazsaray'daki ortak basın toplantısını tüm Amerikan kanalları canlı vermeye başlamış söz sırası Erdoğan'a geldiğinde bağlantı kesilip her kanal kendi normal akışına dönmüştür. Sıra tekrar Obama'ya geldiğinde haber kanalları yine canlı yayına bağlanmış söz Erdoğan'a geçince tekrar bağlantı kesilmiştir. Ayrıca Türkiye'den basın mensuplarının soruları kanallar tarafından hiç verilmemiştir. Kısacası Obama, Erdoğan'a bir kez daha, **taşeron olarak yerini ve sınırlarını** hatırlatmıştır.

ERDOĞAN'IN ÖDEVİ FİLİSTİNLİLERİ TESLİM OLMAYA İKNA ETMEKTİR

Gösterileni değil saklanmaya çalışılanı satır aralarından bulup çıkarma işi yine devrimcilere düşüyor. Burjuva basında yansıtılanın aksine Obama ve Erdoğan görüşmesinin merkezinde Filistin davasının nasıl bitirileceği vardı. Erdoğan, Mayıs ayında Gazze'yi ziyaret edeceğini aylar önceden ilan etmişti. İsrail'in itirazları ve ABD'nin müdahalesiyle bu ziyaret Obama-Erdoğan görüşmesinin sonrasına ertelendi.

Filistin konusunda Türkiye'den ne bekleniyor? Erdoğan, çeşitli defalar satır aralarında gidiş amacını Hamas ile El-Fetih'i barıştırıp ortak hükümet kurmalarını (teslimiyet) sağlamaya çalışmak olarak açıklamıştı. Hamas önderliği Suriye'yi terk ettikten sonra önce Katar'a sonra Mısır'a yerleşti. Katarda önemli mali destek alan ve Mursi tarafından deyim yerindeyse terbiye edilen Hamas önderliği, tabanına rağmen işbirlikçilik konusunda büyük mesafe kaydetti. Şimdi, zemini oluşan bu işbirliğini iyi bir ambalajla piyasaya sunma gayreti söz konusu. İsrail'e "kafa tutan"

Erdoğan ile "Müslüman" Mursi'nin garantörlüğünde Hamas tabanının yeni duruma rıza göstermesi sağlanmaya çalışılacak.

Filistinli örgütlerin işbirlikçilik çatısı altında toplanmasını bu kadar acil kılan ne? Suriye'de işler kötü gidiyor. ABD ve müttefiklerinin büyük kayıplar veren ve dağılan işbirlikçileri toparlamak için zamana ihtiyaçları var. O yüzden Rusya ile görüşüp ikinci Cenevre görüşmelerini kendileri istedi. Haziran ayı sonunda yapılacak toplantıda istenmeyen bir sonuç çıktığında ya da parçalı bir yapıya sahip işbirlikçilerin homojen bir şekilde hareket etmediği ortaya çıktığında bu başıbozukluğu kamuoyuna anlatmakta zorlanacaklar.

İşbirlikçilerin güney cephesinde (Şam kırsalı, Golan tepeleri, Ürdün vb.) çok zor duruma düşmesi hiç istenmese de İsrail'in devreye girmesini zorunlu kıldı. İsrail, son aylarda Suriye topraklarını sürekli vurarak işbirlikçilere bir şekilde destek olmaya çalıştı. İsrail Suriye'ye saldırıyor algısı Ortadoğu'da tepkiyle karşılanmış, bugüne kadar Esad'a karşı çıkanlar bile pozisyonunu gözden geçirme gereği duymuştur. Siyonistlerle işbirlikçilerin aynı cephede buluşması başta Filistin olmak üzere Arap halklarının tepkisini çekmektedir. Başta FHKC, Hizbullah, İslami Cihad vb. örgütler köz haline gelen Filistin direnişini yeniden harlayacak kapasiteye sahiptir. Lübnan'da Hizbullah karşısında durmaya çalışan Başbakan Temmam Selam ve müttefikleri çok zor duru-

ma düşecektir. Arap Birliği'ni oluşturan devletler halktan gelen tepkiler sonucu daha temkinli hareket edeceklerdir. **Kısacası önümüzdeki dönem Suriye'deki savaşa diplomatik bir çözüm bulunmazsa çatışmalar daha geniş bir alana yayılma potansiyeli taşıyor.**

İsrail'in fırtınanın ortasında sallanan bir tekneye dönüşmemesi için acil çözüm aranıyor. Erdoğan, Mursi ve Katar Şeyhi üzerinden Hamas'a İsrail'i tanı, El-Fetihle uzlaş, toprak takasına rıza göster ve iki devletli çözüme evet de mesajı vermeye çalışılıyor. Arap Birliği, İsrail-Filistin "çözümü" için bir ay önce toprak takasını önermişti. Arap Birliği'nin teklifine göre İsrail, Kudüs ve Batı Şeria'yı tamamen ilhak edecek Filistinlilere ise Gazze'nin kuzeyindeki çöl bölgesi verilecek. El-Fetih'in olumlu yaklaştığı teklife Hamas da ikna edilmeye çalışılıyor. Erdoğan'ın kendisinin dahi inanmadığı İsrail'in 1967 sınırlarına dönmesi çağrısının boş demagojiden öte bir anlamı yoktur.

Obama-Erdoğan görüşmesinin halklar yararına hiçbir olumlu sonucu olmayacağı gibi önümüzdeki süreçte mevcut faşizan uygulamalara daha nelerin ekleneceğini kısa süre sonra göreceğiz. Ortadoğu halklarının kanı üzerinden siyaset yapanların halkımızın gözünü daha ne zamana kadar boyayacağını beklemek yerine bir an önce harekete geçip örgütlü mücadelenin ivmesi daha yukarılara çıkarılmalıdır. Direnen halklar kazanacak!

ABD Taşeronluğu Savaş ve Yıkım Getirir

Bölgede “sıfır sorun” iddialarıyla başlayan, gerçekte ise kısa sürede tüm bölge halklarını silahın, düşmanlığın ve emperyalist politikaların hedefi haline getiren süreç, tüm çıplaklığıyla sonuç vermeye başladı.

AKP'nin Filistin'e yaptığı güzellemeler de İsrail'e dönük sataşmalar da sahteydi ve bu sürecin örülmesinde bir basamaktı. Şimdi çok daha net ortaya çıkmıştır ki, AKP, ABD'nin özel yetkili iktidarındır; kendine ait bir politikası yoktur; İsrail'in dostu, bölge halkların düşmanıdır.

Reyhanlı'da yaşanan bir tesadüf değil bir sonuçtur.

AKP, Arap Baharı adı altında, Geniş Ortadoğu'da oynanan büyük oyunun aktif taşeronudur. Tunus'tan Libya'ya, Mısır'dan Suriye'ye müdahale edilen her ülkede, halklara kurulan düşmanca tuzakların uygulayıcılarından biri olmuştur. Özellikle Suriye'ye dönük saldırılarda hem hazırlayıcı hem uygulayıcı aktörlerden biridir. Devlet imkânlarını ve ülke sınırlarını ÖSO gibi

işbirlikçi yapılara sonuna dek açmış, Urfa, Antep, Hatay gibi illerde, taşeron güçlerin silahlı unsurları ve tabanı cirit atar hale gelmiştir. Onlar Türkiye'nin yasalarının da toplumsal gelenek ve ahlakının da üzerinde, tüm sınırlamalardan muaf halde yaşayıp, bölge halklarını rahatsız ederken, devletin tüm imkânlarıyla korunmuş, ödüllendirilmiş ve şımartılmıştır.

Reyhanlı'da patlayan taşeronluk politikasıdır.

Son günlerde Suriye halklarına düşmanlığı ve emperyalist odaklara hizmeti, “Suriye'ye karadan müda-

hale olursa biz de gireriz” noktasına getiren AKP, Reyhanlı'da akan kanın, yaşanan yıkım ve acıların sorumlusudur. Bu gelişme, ileride daha neler yaşanabileceğine dair bir ipucudur.

AKP emperyalizmin uygulayıcı öznesi, Türkiye oligarşisinin yürütme gücüdür.

AKP'nin/oligarşinin kendi (bağımsız) dış politikası yoktur. Politik ve ekonomik çıkarlar, emperyalizmle girilen “ağa-kahya” ilişkisi düzeyindedir. Bu nedenle Kürt sorunu dahil, hiçbir konuda kendi inisiyatifi, politikaları yoktur. Oturduğu masada gerçek özne emperyalizmdir. Emperyalizm ise barış değil, savaş ve yıkım

getirir. T. Erdoğan'ın, Reyhanlı'daki patlama ile ilgili açıklamasını PKK ile girilen sürecin zarar görmemesi üzerinden yapması özellikle düşündürücüdür. Bu nedenle, Reyhanlı'da yaşananlar, “gerillanın sınır dışına çekilmesi” gibi gündemlerin gölgesinde kalmamalı, doğrudan Kürt halkını da ilgilendiren bu gelişmelerde, dost- düşman ayrımı net olarak konulup doğru yerde saf tutulmalıdır.

Reyhanlı'daki patlamayı “Esad'ın son çırpınışları” olarak değerlendiren Ufuk Uras, sınıfsal duruşu yitirip savrulanların varabileceği noktaya

dair ibret verici bir örnektir. Devletin olayı hızla Muhaberat ile ilişkilendirmesi ise, bir suçluluk psikolojisi olduğu kadar, “kimyasal silah kullanıldı” demesi gibi saldırı için zemin hazırlama çabasıdır. Davutoğlu, gelişmeden memnun bir edayla açıklama yaparken, yeni saldırılar olabileceğini de söyledi. Aynı zaman diliminde, aktif taşeron AKP'ye, NATO ve ABD'den destek geldi.

Emperyalizmle ve işbirlikçileriyle barış olmaz.

Süreç bir kez daha göstermiştir ki, emperyalizmle ve onun taşeronu işbirlikçi güçlerle barış olmaz. Halk-

lar, zorbarın değil, halkların dostudur, kardeşidir. Direnc de çözüm de ortak yaşam ve mücadele planlamaları da bu bilinç ekseninde yapılmalıdır.

Tarihin motoru sınıflar mücadelesidir. Halklar lehine bir gelişme olacaksa, bu gerçeklik ekseninde saf tutulmalı; Reyhanlı halkının yanında sadece patlamada yaşanan acıların kınamak düzeyinde değil, stratejik

bir ufukla yer alınmalı, Marksizm'in “haklı savaş-haksız savaş” tanımlarına bir kez daha kulak verilmeli ve emperyalizmin Türkiye, İsrail, Katar, Suudi Arabistan gibi ülkeler eşliğinde Suriye'ye yönelik olarak yürüttüğü saldırıya karşı, mümkün olan en geniş tepkinin ve duruşun örgütlenmesi için hızla harekete geçilmelidir. Reyhanlı'da yapılan saldırının gerçek failinin emperyalizm ve onun işbirlikçisi faşizm olduğu ısrarla vurgulanmalıdır.

**12 MAYIS 2013
DEVRİMCİ HAREKET**

1 Mayıs Devrimci Yol'dur

Bedellerle bestelenmiş bir marştır Mayıs.

Kimsenin kendisiyle başlatıp bitiremeyeceği, tek renkle anlatamayacağı, bir törene sığdıramayacağı, ortaklaşmış değerler çelengidir, 1 Mayıs'ın bütünsel ifadesi.

Ağırlıkla kıvılsa da rengi, baharın tüm desenlerini bağrında taşır; marş gibi şiir gibi, çok sesli senfonik sloganlar gibi anda buluşturur dünü ve geleceği.

1 Mayıs, “Dünyanın bütün işçileri birleşin” diye seslenen ve sınıflar mücadelesini tarihin orta yerine oturtan **Manifesto**'nun, pratik yaşamda taçlanmasıdır; tecrübenin, birikimin, mücadelede istikrar ve ısrarın **sınıf diliyle** adıdır; ezilenlerin **birlik, mücadele ve dayanışma günüdür**.

1 Mayıs, an değil tarihtir; tören değil eylemdir; emekçilerin ellerini, yürek ve bilinçlerini kenetleyerek, sistemin karşısına dikilmesi; sınıfsal varlığının ve üstlendikleri tarihsel rolde devamlılığın ifadesidir.

1 Mayıs, bu yolda idam edilerek ilk bedeli ödeyen **August Spieslerin** yaktığı ateşin harlanmasıdır; 1977 1 Mayıs katliamında düşenlerin, **Akif Dalcı** ve daha pek çok şehidin ideallerinin yaşatılması, onlara verilen sözün mücadeledeki karşılığıdır.

1 Mayıs, Kızılder'den '77'ye, '77'den bugüne, mücadelede devamlılığın ve değerlerde ısrarın adıdır; **1 Mayıs Devrimci Yol'dur**.

1 Mayıs, günle tarihin, insanla doğanın, bilimle mücadelenin buluşmasıdır. Doğadan yükselen kekik ve reyhan kokuları, mücadeleden yükselen kararlılık, inanç ve moralle bileşime girer ve an geleceği doğurur. **Devrimcilik budur; insanı düşsel tasarımlarla buluşturur**.

Bugün moralin, futbol gösterilerinde, arabeskte veya oyacı öğelerde arandığı; paranın, mülkiyetin kutsandığı; örgütlü yapıların bile kendi gücüne güvenmek yerine konjonktürel güçlere yaslandığı bu koşullarda, 1 Mayıs'ın doğru yorumu, nerede ve nasıl durulacağını, ne yapılması

gerektiğinin de yorumudur.

1 Mayıs'ta devrimin gereklerini yerine getirmek; 1 Mayıs şehitlerine yoldaşlık borcu olduğu kadar, sosyalizmi bugünden somutlamanın da bir biçimidir.

Unutmayalım ki, Mahirlerin çizdiği yolun ve dolayısıyla **Kızılder'nin stratejik ufku Devrimci Yol'dur**. Bu yolun birleştiriciliğinde öyle bir kenetlenelim ki, seslerimiz dize dize birbirine eklenip şiirleşsin, marşlarımız göğe yükselsin, sıkığımız yumruklar yıldızlara değsin...

O zaman göreceğiz ki **devrimcilik, bir yaşam bestesidir** gerçekte; Mayıs'ta daha gür söylenen, ama yaşamın her anında tad ve anlam kalitesini yükselten... O zaman göreceğiz ki, **sınıf kardeşliğidir gerçekte, insanlığı bugünden güzelleştiren ve kurtuluşa götüren**.

Bugün mücadele, pragmatizmin

satır aralarında kolay çözümler aramayı değil, zoru başarmayı ve “*Ji ber zorbûna tiştên ku em jê newêrin, jixwe ji ber newêrekîya me zehmet e/ Zor olduğu için cesaret edemediğimiz şeyler, aslında biz cesaret edemediğimiz için zordur.*” bilinciyle hareket etmeyi gerektiriyor.

Bu bilinçle, kadından erkeğe, işçiden köylüye, Kürt'ten Alevi'ye ezilen herkesi, **1 Mayıs'ta Devrimci Yol saflarına** çağırıyoruz. Bu yol; işsizliğe, yoksulluğa, umutların karartılması ve geleceğin çalınmasına karşı direncin, kendi özgücüne güvenerek toplumsal sorunlara çözüm aramanın yoludur.

**KAHROLSUN FAŞİZM!
YAŞASIN HALKLARIN
ÖRGÜTLÜ MÜCADELESİ!
YAŞASIN 1 MAYIS!**

DEVİRİMCİ HAREKET

1 Mayıs Devrimci Değerlere Bağlılığın Taçlandığı, Devrim Şehitlerine Verilen Sözün Güncellendiği Bir Gün Olsun!

77 1 Mayıs'ının 36. yılında bir kez daha tarihsel sorumluluklar yüklüyor; "niceliğe nicelik niteliğe nitelik katmak" olarak özetleyebileceğimiz bu sorumluluk için, süreç ve sokak Devrimci Yolcuları göreve çağırıyor.

Emek emek dokunan, terle ve bedellerle oluşturulan fikri ve fiili gelecek tasarımlarının taçlandığı; tarihin anla örtüştüğü; düşün gerçeğe, sözün fiile dönüştüğü bir **anamlar toplamı** olan 1 Mayıs'ın arifesindeyiz.

1 Mayıs, bir gün değil bir olgudur; kutlanıp biten değil, yaşanmışlıkları deyim yerindeyse temize çekip kazanımları büyüten bir basamaktır. Bu nedenle, törensel olmaktan öte anlam ve işlevler içerir.

Bu, mücadeleler tarihi boyunca hep böyle olmuştur. 1848'de yenilen ama tarih yazan, 1871'de Paris'in tek vücut halindeki itirazını komünal sonuçlarla geleceğe taşıyan ezilenler; nereli olduklarıyla, cinsiyetleri veya ten renkleriyle değil, **sınıfa karşı sınıf** nitelikleriyle tarihe geçti; yaptıklarını insanlığın kalıcı hafızasına kazıyarak geleceğe devretti.

Onlar, 1857 Şikago'sunda dokuma işçisi kadın, 1886 New York'unda hakları için mücadele eden işçi; Latin Amerika'da Bolivar, Zapata ve

Che idi; Avrupa'da Rosa, Türkiye'de Mahir'di.

Sürekliğin temeline bilimsel devamlılığı, haklılık ve kavgada isabeti koyan böyle bir duruşta, hiçbir bedel boşa gitmez. Hiçbir deneyim eskimez. Hafızalara dün de an da dolar ve gelecek, böyle bir tutarlılık üzerine bina edilir.

Böyle bir devamlılıkta, **Spartaküs'ün yaktığı dağ ateşi sönmez; köz közü besler.** "*Seré çiya ji me re bihuşt e*" (dağ başı cennettir bize) seslenişinde dil dile, tecrübe tecrübeye değer; sürecin her kesitinde anlam ve amaç birbirini besler.

1 Mayıs'ın tarihçesinden tanıdığımız **August Spies**, çıkarıldığı idam sehpasında, "*Bir kıvılcımı söndüreceksiniz, ama orada, önünüzde ve arkanızda, her yerde alevler parlacaktır. Bu bir yer altı yangınıdır.*" diye seslenmiş ve 1 Mayıs'ı halkların mücadele tarihinde önemli bir basamak haline getiren sürecin niteliğine işaret etmişti. Aradan 1,5 asra yakın bir süre geçti. Bugün hala, halkların dev-

rimci süreçlerinde ödenen bedellerin neden boşa gitmediğine dair öğretici bir niteliğe sahiptir Spies'in sözleri.

Emek ve kavga sürecinde ezilenler, tarih boyunca gücünü haklılığından almış, egemene karşı barikatları, sayısal çoklukla değil, **davaya bağlılık, özgüven ve geleceğe inanç** gibi değerlerle kurmuştur.

Bugün de bize düşen, kaç kişi olduğumuza veya eldeki imkanların miktarına bakmadan tarihsel rolümüzü oynamak; 3 Mart'ta andığımız Önder **Babat**'tan 30 Mart'a, 30 Mart'tan 1 Mayıs'a uzanan **değerlerde ısrar ve mücadelede kalıcılık** diyalektiğinin gerektirdiği duruşu, ayak bastığımız her zeminde ve günün her saatinde yerine getirmektir.

Bilmek durumundayız ki, bu süreçte **yerinde saymak** bile geri düşmektir; **edilgenlik**, varolanı yitirmektir. Bu nedenle, her yoldaşımız, hiçbir gerekçenin ayakbağına dönüşmesine izin vermeyen bir pozitif duruşla harekete geçmelidir. **Kızıldere'nin, yenilgi olmaktan çıkarılıp 77'de alternatif bir harekete dönüştürülmesi**, böyle bir kavrayışın ürünü olmuştur. Sürecin akışını dışsal güçlere bırakmayıp kendi özgücüne güvenmek bizlerin geleneğidir. Bugün bu gelenek bizlere, 77 1 Mayıs'ının 36. yılında bir kez daha tarihsel sorumluluklar yüklüyor; "niceliğe nicelik niteliğe nitelik katmak" olarak özetleyebileceğimiz bu sorumluluk için, **süreç ve sokak Devrimci Yolcuları göreve çağırıyor.**

**30 MART 2013
DEVRİMCİ HAREKET**

*Mart'ta daha toprağa düşmeden filiz veren ÖNDER'in,
emekçi kadınların 8'inde yoldaşça yürüyüşlerinin,
21'inde Newroz Newroz gülümseyen takvimin
Ve 30'unda kalplere Mahir'ce düşen cemrenin,
sahiplenilmesidir Mayıs.
1'inde, bir yıllık mücadelenin sağlaması yapılır.
Bir çeşit muhasebe olduğu kadar, mücadelede de ısrardır.
Bedeli de geleceği de emek emek dokumaktır.
1'inde yaşananlar 2'sine taşınır
4'ünde FİKRİ'nin mirasıyla YOL, bir kez daha donanır.
6'sında Deniz, Yusuf ve İnan,
sehpadan seslendikleriyle alanlara taşınır.
Ve sonra aynı ıvmeyle 18'inde İbrahim,
31'inde Kadir, Sinan, Alpaslan
mücadeleye can bedeli omuz verir.*

1 Mayıs'ın stratejik ufku, sınıflar mücadelesinin sürekliliğini, haklar mücadelesinin devrimle ilişkisini işaret eder. Bu, 1886'da New York'ta hakları için bedel ödeyerek 1 Mayıs'ı halkların mücadele tarihine yazdıran emekçilerin bıraktığı mirasın en anlamlı okunuşudur; mücadelede tekil olanın yerini toplumsal olana, örgütsüzlüğün örgütlülüğe, kendiliğinden-ciliğin iradeciliğe bırakmasıdır.

Sınıflar mücadelesinin öğreticiliğinden süzülen ve giderek bilimsel önermelere dönüşen birikim, programatik bir nitelik kazanıp örgütlü zeminde maddi bir güç haline geldikçe, umut umutsuzluğa baskın gelmeye başladı. Ezilenlerin tarihinde dün-bugün diyalektiği ve gelecek ufku, aynı toplumsal projelere sığdırılır oldu.

Kapitalizmin her şeyi metalaştırarak kâra tahvil eden rant eksenli niteliği ile sınıfsız sömürsüz özgür bir dünya ufku arasındaki mücadele, dönemsel nitelikler kazanarak bugüne dek varlığını sürdürdü. Bu yolda 1 Mayıslar, her yıl önemli bir tarih olma işlevi gördü. **Bu yıl da 1 Mayıs'a rantsal yıkımın, devlet eliyle talanın, iş cinayetlerinin, güvensizlik ve geleceksizliğin ağırlığının hissedildiği koşullarda girildi.** Ezilenler kendi celladıyla uzlaştırılmak istendi. Ancak, sınıflar mücadelesinin uzlaşmaz gerçekleri, yanıltıcı tüm atraksiyonlara rağmen varlığını sürdürdü. Çünkü kadın hala ezilen cinsti, Kürt halkı hala iki kez sömürülüyordu; gençlere geleceksizliği, e-

mekçilere yokluğu dayatan, Alevileri değerleriyle beraber yok sayan sistem varlığını sürdürüyordu.

İşte 2013 1 Mayıs'ı, tüm bu dinamiklerin bileşkesi olarak alanlara yansıdı. Alanlar, eksikleriyle de talepleriyle de, coşku ve güzellikleriyle de öğreticiydi. Farklı amaç ve taleplerle katılmış olsa da onbinler, **aynı koroda devrim marşını söyler gibi** sesini, umudunu ve geleceğe dair düşünü birleştirdi. Bu potansiyelin alana ve bir güne sığmayan niteliğinin 2 Mayıs'a taşınabilmesi; gelecek düşünüyü somutlayabilmenin, sınıf kardeşliğini yoldaşlığa taşıyabilmenin, ruhsal ve zihinsel yorgunlukları aşmanın, yani örgütlülüğün ifadesidir. **Örgütlülük**, maddi olandan ruhsal olana yaşamın bir bütün halinde, gelecek ufku eşliğinde planlanmasıdır; bireyin toplumsallaşması, toplumun özgülleşmesidir; kapitalizmi bugünden yenmek ve alternatifini yaşama içermektir; *"Dünyada görmek istediğiniz değişikliğin kendisi siz olun"* diyen Mahatma Gandhi'yi haklı çıkarmak; bunun devrimciliğin ve yoldaşlaşmanın gereği olduğunu kavramaktır.

Yoldaşlaşan eller, bilinç ve gönüller aynı örgütsel zeminde kenetlendiğinde, sosyalizm öngörülü, mülkiyetsiz ve komünal yaşamının artıları için törenlere veya özel anlara gerek kalmayacak, yaşam bir bütün halinde devrimciyecektir. İşte 1 Mayıs'ta taçlandırdığımız ve 2 Mayıs'a taşıdığımız bu öngörü, evde, sokakta, okulda veya fabrikada, yaşa-

mın her kesitinde bize sorumluluklar yüklüyor. Bu sorumlulukları yerine getirebildiğimiz oranda, öznenin özneye, iradenin iradeye, imkanın imkana değiştiğini ve bir **toplam** oluşturduğunu somut biçimde görecek, örgütlülüğün çoğaltıcılığını, mutluluk ve onurunu anda yaşayacağız. Bu aynı zamanda W. Shakespeare'in, *"Koca bir ateş yakmak isteyenler, cıvıltı saman yağınlarını tutuşturmakla işe başlarlar"* sözlerindeki ufkun örgütsel karşılığıdır. **Bu YOL'da hiçbir iş basit, küçük veya önemsiz değildir; her parça bütünü, bütün de her parçanın güvencesidir.**

Biz umudun güvencesi, devrimin habercisiyiz. Bu, hayatımızda "bireysel olan" ve "örgütsel olan" diye bir ayırım/sınıflama yapmamıza gerek bırakmayan bir kimliktir; gereğini yerine getirebildiğimiz oranda, Mart'ta Önder"le ve Önder'leşerek bahara girecek, kadınlarımızla sadece 8 Mart'ta değil yılın 365 günü yoldaşlaşıp ataerkillikten uzak, özgürlük halayı çeker gibi yaşayacak, yaşamın bütününde MAHİR'leşeceğiz.

Eksikleri, güzellikleri ve öğreticiliği ile 2013 1 Mayıs'ını böyle okuyup YOL'umuza devam ediyoruz. Kaybedecek vaktimiz yok. Şimdi Fatsa'nın Terzisi, ölümsüz yoldaşımız FİKRİ SÖNMEZ'le omuz omuza 6 Mayıs'a hazırlanacak ve DENİZ'leri, MAHİR'lerin yoldaşlık bilinciyle anacağız.

**2 MAYIS 2013
DEVRİMCİ HAREKET**

1 Mayıs'tan 6 Mayıs'a Sokaklar Bizimdir!

2013 1 Mayıs'ında Taksim'de olup biteni anlayıp yorumlamak için, öncelikle 1 Mayıs'ta karşı karşıya gelen tarafların sınıfsal niteliği doğru okunmalıdır. Orada yaşanan, "göstericilerle güvenlik güçlerinin çatışması" değil, faşizmin halklara karşı saldırısıdır. Sorunu özünden koparıp değerlendirenler, devletin bu işi neden bu denli önemseydiğini anlamazlar.

Sınıfsal ölçekler dağıldığı ve bilinç yitimi yaşandığı oranda, mücadelenin yerini uzlaşma veya rica alır; diyalogla sermayenin çıkarının geriletileceği zannedilir ve sonuçta devletin/valinin kan dökerken neden "yaptığımız hiçbir eksik veya yanlış işlem yoktur" dediği anlaşılabilir.

O gün bütün bir kentte devletin neden sıkıyönetim uyguladığının cevabı, devletin gerçekte neyi engellemeye çalıştığıyla ilintilidir. Kimse başka illerde saldırı olmamasına aldanmamalıdır. Çünkü devletin birden çok yüzü olur. 1 Mayıs'ta devletin gerçek yüzü Taksim'deydi. Sermayenin çıkarları gerektiğinde kendi koyduğu yasaları nasıl çiğnediğini gösterdi. Şimdi, emperyalizmin taşeronu bu güçlerle "gerçek barış" ve demokratik bir anayasa yapılacağına inananlar bir kez daha düşünmelidir. Bizlerin kastettiği tam

da buydu. Sermayenin ihtiyaçlarının, rant ve kâr hesaplarının sınırı yoktur. Onlarla uzlaşma, onlarla "kazan-kazan" ilişkisi olmaz.

Dün, taş atan Kürt çocuğu teröristti, bugün 1 Mayıs'a katılan Dilan terörist!.. Dün Kürt illerinde sendikalar, demokratik kitle örgütleri "terör yuvası"ydı, bugün "Batı yakası"nda olup, sahte barışa evet demeyenler; iş cinayetlerine, taşeronlaşmaya, bir bütün halinde güvencesizliğe ve köleleştirmeye karşı direnen kurum ve yapılar 'terör yuvası' ilan ediliyor!.. Fark eden budur.

Süreç bir bütün halinde doğru okunmalıdır.

Onlar, AVM, kışla, vb yapmaktan, miting alanlarını şehir dışına taşımaktan söz ederek gerçek niyetini ortaya koymuştur. Sermayeye yeni rant alanları oluşturmak üzere, halkın barınma ve yaşam alanlarını gasp edip yıkan, yoksul kesimleri kent dışına süren ve buna "kentsel dönüşüm" diyen iktidar, şimdi de toplantı ve gösterileri kentin dışına çıkarma derdinde.

Onlar, bırakalım onurlu barışa el uzatmayı, sloganlarımıza bile tahammül etmeyecek karakterdedir. Onlar umuda, emeğe, insana; düşünen beyinlere, hak arayan gençlere ve dolayısıyla Dilan'lara düşman. Vali

Mutlu'nun açıklaması, kişisel niteliği olarak görülmemeli, doğrudan hizmet ettiği sınıf ile ilişkilendirilmelidir.

Onlar ABD'dir, AB'dir; CIA, NATO, BM'dir. Biz, Suriye'de emperyalist ablukaya karşı direnen halk iradesiyiz; Lübnanlıyız, Filistinliyiz, Koreliyiz, Kübalıyız.

Onlar yalandır, yasaktır, gaz bombasıdır; sermayedir, validir, emniyet müdürüdür. Biz, halkların özgürlük bilinciyiz, eylemiz ve eylemciyiz; Dilan'ız, Meral'iz, Serdal'ız. Bu nedenle, yaralansak da Mehmet Akif Dalı gibi düşsek de yenilmeyiz.

"KIZILDERE'DE VURULDUK, 6 MAYIS'TA ASILDIK, DEVRİMCİ YOL'DA ÇOĞALDIK, BİZ KAZANACAĞIZ" derken kastettiğimiz buydu. Sınıflar mücadelesi, parçabütün ilişkisidir, birikim ve kavga da devamlılıktır; dost-düşman ayrımının net olarak çizilmesi ve devrim ufkunun an'a taşınmasıdır.

6 Mayıs'ta bu bilinçle, Devrimci Gençlik tutarlılığı ve devamlılığıyla Deniz, Yusuf ve İnan'ın devrettiği bayrakları taşıyacak, onları Kızılder'e'de yaşanan birlik ve mücadele duruşuyla anacağız; yaşayacak ve yaşatacağız.

4 MAYIS 2013
DEVRİMCİ HAREKET

Fatsa Yıldızlaşan Yumruğun Göndere Çekildiği Bir Memleketti

Bir yanı Paris Komünü'ne

Bir yanı gelecek düşünene dayanan

Sosyalizmi bugünden yaşatan bir modeldi.

Terzi bunu halkıyla beraber emek ve bilinçle dikti.

Fatsa, yıldızlaşan yumruğun göndere çekildiği bir memleketti...

Devrimci mücadelenin belki de en zor yanlarından biri, üretilen siyasetin pratik içinde test edilmeden önce isabetine karar verebilmektir. Bu, aynı zamanda bir sorumluluk üstlenme halidir. Özellikle daha önce denenmemiş veya benzeri denenmiş de olsa, özgün bir pratiğe yer verme durumunda, kararın güçlüklerini de sorumluluğunu da artırır. Devrimci mücadeleyi hafife alıp bir **reçeteler dizini** olarak görmek de, belirsizliklerle dolu karmaşık bir olgu olarak değerlendirmek de uygulamada sıkıntılara sebep olur.

Devrimci Yol'un hemen her süreci gibi Fatsa da, somut durumun somut tahliline ve yaratıcılığa örnektir. Bugünün mücadele ihtiyaçları elbette '80 öncesinin tekrarıyla karşılanamaz. Ama o sürece içkin yöntemin diyalektiği bugüne taşınabildiğinde, hemen her sorunun cevabına ulaşabilmek mümkün. Bu bağlamda **Fatsa** ve o sürece önderlik eden **Fikri**, tarihi anda yeniden üretmek isteyenlere çok şey anlatır.

Fatsa Devrimci Yol'dur; Fikri de Devrimci Yol'un kadro anlayışdır.

Direniş Komiteleri ve Fatsa Fikri, hayata geçirilmesi sürecinde hemen hiçbir yapı tarafından anlaşılmamış, ya önemsenmemiş ya da "sivil toplumculuk, öncü savaşının reddi, vb" suçlamalarla karşılanmıştır. Gerçekte cephesel örgütlenmenin örtüsel alt birimi olarak düşünülen direniş komitelerinin Fatsa özgülünde alternatif bir toplumun nüvesi olarak vücut bulması biçiminde de değerlendirilebileceğimiz bu pratik, **Devrimci Yol'un öz örgütlenmesinin halk örgütlenmesi ile iç içe geçmesidir; öncülük olgusunun halklaşmasıdır.**

Lenin'in "parti mi Sovyet mi?" di-

ye sorup "hem parti hem Sovyet" diyerek altını çizdiği olgu budur. Bugün pek çok yerde çeşitli yapıların halk komiteleri, komün, vb adlar altında geliştirdiği örgütlenmeler, benzer bir amaca hizmet etmektedir. Kapitalizmin kuşatması altında tüm baskı, engelleme ve güçlüklerle rağmen, sınıfsız-sömürsüz, komünal yaşama dair örnek modeller oluşturmak, yani **yarını bugünden kurmak** büyük önem taşıyor.

Gelecek toplumun bürokratik oluşumlarla sakatlanmasının ve eski Sovyet cumhuriyetlerinde rastlanan sorunların tekrarının önlenmesi arayışına bir cevap niteliği de taşıyan Fatsa, salt bir belediye olarak görülmez. **Devrimci Yol anlaşılmadan Fatsa ve Fikri anlaşılabilir.** Bugün halkın sistemle giderek büyüyen sorunlarına rağmen devrimcilerle arasındaki mesafenin kapanmaması, **güven ve bütünleşme** konusunda sorunların yaşanması, Devrimci Yol'un çalışma tarzından öğrenilecek çok şey olduğunu gösteriyor.

12 Eylül'ün Fatsa'ya erken gelmesinin nedeni, küçük bir ilçede yaratılan alternatifin potansiyel anlamdaki büyüklüğüydü; yalanla, dolanla, karaborsa, sömürü ve talanla anılan bir sistem karşısında oluşturduğu kendinden emin ve halklaşmış duruştu.

Fatsa, hem kolektif yaşamın ifadesi bir komündü, hem de sisteme karşı bir direniş odağıydı. Kenan Evren

bunu "*Biz gelmeseydik onlar gelecekti*" biçiminde ifade etmişti. Bugün de sosyalizme çağrışım yapacak deneyimlere tahammülsüzlük bu nedendir. Okullarda, mahallelerde, işyerlerinde ilişkileri parçalayıp insanları sorunları ile baş başa bırakmayı, yalnızlaştırmayı amaçlayanlar, halkların bir alternatifle buluşmasından korkarlar.

Dün Türkiye'nin Marksizm'ini yazan ve bir anlamda Türkiye'nin sosyalizmine örnek bir model oluşturan hareket, bugün devrim ve sosyalizm yolunda yaşanan sorunların aşılmasında bir pusula niteliğindedir. Bazıları Fatsa'yı 11 Temmuz Nokta Operasyonu ile noktalar. Hâlbuki o, halkların bilincinde yer etmiş yaşayan bir deneyimdir; Devrimci Yol'un hayata izdüşüm örneklerinden biridir; hem andır hem gelecektir, yani değerlerde sürekliliktir. Bu nedenle, Fatsa'da yaptıklarını anımsatmak, Fikri'yi anmak için yeterli değildir.

O, uğruna mücadele ettiği ve tutsaklık dahil her koşulda savunduğu değerler yaşatıldığı oranda anılmış ve yaşatılmış olacaktır.

4 MAYIS 2013

DEVRİMCİ HAREKET

Mahir'in Mirasının Yaşayan Karşılığı Devrimci Yol'dur

Anmalarda başarının birinci koşulu, anma öznesine hak ettiği değeri vermek ve aradan geçen yılların **zaman aşımı** etkisi yapmasına izin vermeyecek bir somutlukta, dün bugüne taşımaktır. Son yıllarda anmaların giderek gereksiz görülmesi veya yasak savar bir edayla geçiştirilmesi, **hafızasız bir toplum** yaratma çabasını güçlendiren bir işlev görmüştür.

Gerçekte devrimci değerlerin anılmasının, burjuva düzenin sıkıcı ve içi boş ritüelleriyle bir ilgisi yoktur. Bu iki olgu arasında benzerlikler kurup anmalara soğuk bakmak, değerlerde sınıf farkını ve mücadelede devamlılığın önemini kavramamaktır.

Mahir ve yoldaşlarının anılması sırasında, genelde THKP-C'nin özelde Kızılder'e'nin tarihsel bağlam içerisinde kavranmasını sağlamak, tekrarı önlerken, alınacak derslerin yeniden üretime içerilmesini sağlayacaktır.

Devrim, ezilenlerin mücadelesinde düşünsel toplamın eylemsel toplama uyumunun zaferi ise, bu yolda atılan her yumruğun ve söylenen her

sözün anlamı vardır. Ama yine de ideolojik güven, politik isabet ve deneyimlerini damıtarak yerleştirebilme kabiliyeti başarı için şarttır.

THKP-C, Çin'den Vietnam'a uzanan halk savaşının zaferini, 1968'de doruk noktasına ulaşan anti-emperyalizmle de birleştirerek Türkiye devriminin yolunu çizdi. Yaklaşık 40 yıl önce ortaya konan temel teorik tezlerin, değişen dünya ve ülke koşullarına rağmen bugün hala büyük oranda geçerliliğini koruması, değerlendirmelerde isabetin göstergesidir.

Örgütsel zeminde beliren sınıfsal uzlaşma eğilimlerine ve Marksizm'den sapmalara duygusallıktan uzak net tavır konması, güç hesaplarının kafa sayısı değil nitelik üzerinden yapılması, ortaya ideolojik olarak duruşu net bir yapı çıkardı.

Mahirler, geleceği günübürlük hesaplara feda eden pragmatizmden uzak dururken, ilkelerini hiçbir nedenle çiğnetmemiş, bugün örneklerine sıkça rastladığımız, konjonktürel güçlere yedeklenme biçimindeki duruşlardan özenle kaçınmıştır.

Tutsak düşüklerinde, sorgu süreçleri dahil her aşamada değerlerini eği bükmeden kararlı biçimde duran ve ilk fırsatta özgürlüğünü kendi tırnaklarıyla geri alan Mahirler, tökezleme sonrasında yenilgi ikliminin hakim olmasına fırsat vermemiştir.

Yoldaşlık tanımını dar örgütsel sınırların içine sıkıştırmamış, devrimci yapılar arasındaki ilişkiyi her türlü bedelin ödenebildiği bir sahiplenme seviyesine taşımıştır.

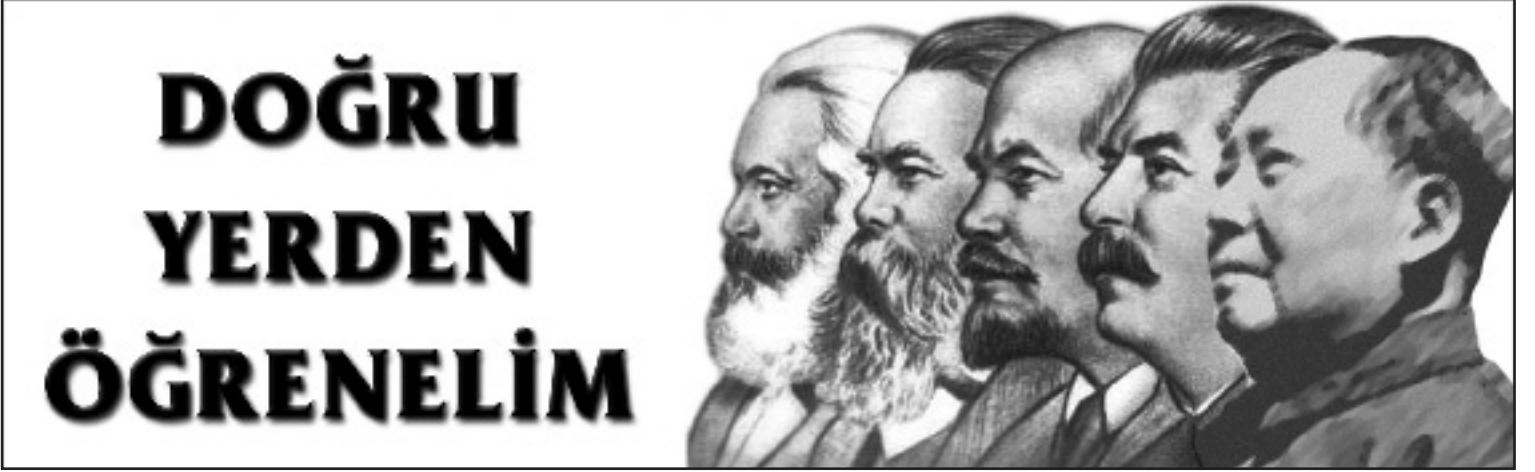
Denizlerin idamı gündeme geldiğinde mevcut tüm imkanların bu olasılığı önlemeye seferber edilmesi, sonuç ne olursa olsun, Türkiye Devrimci Hareketi adına bir kazanım olmuştur.

Evet, Mahirler tüm çabalarına rağmen Denizlerin idamını önleyemedi. Önce Kızılder'e ON'lar, sonra 6 Mayıs'ta idam sehpasında Denizler katledildi. Ama onlar, "Ölüm nerden ve nasıl gelirse gelsin" diyen bir gelenekten geliyordu. Bu nedenle, ne 6 Mayıs ne de Kızılder'e son olmamış, devralınan değerler, mücadelenin her basamağında yol gösterici bir işlev yüklenmiştir.

Mahirin mirasının yaşayan karşılığı Devrimci Yoldur. Devrimci Yol, Türkiye Marksizm'idir. Bugün, toplumsal mücadeleler tarihine içerilmiş bilimsel kazanım ve normların tüketilmek istendiği, devrimin yerine uzlaşma ikame edilerek umudu zayıf düşürecek adımların atıldığı bu tarihsel anda, Adalı'nın değerlerini mücadelenin diyalektiğine içererek güncellemek, her Devrimci Yolcu için olmazsa olmaz nitelikte bir görevdir. Süreç Devrimci Yolcuları göreve çağırıyor.

30 MART 2013
DEVRİMCİ HAREKET

Fransızca Konuşmak -2-

Tarihe egemenlerin bakış açısıyla değil, ezilenlerin yaşadıklarıyla bakmak gerekir. Egemenlerin tarih anlayışı sübjektiftir. Bilimsel hiçbir yanı olmadığı gibi taraflıdır da. Onlar, her şeyde olduğu gibi tarihsel gerçekler konusunda da sınıfsal duruşunu yansıtır. Kitlelerin algısını ve bilincini yönlendirebilmek için hiçbir yalandan, çarpıtmadan ve kara propagandadan çekinmez. Burjuva ideolojisi kitlelerin bilinçlerindeki çatlaklardan sızmasını iyi bilir. Bazen gerçekle yalan o kadar iç içe geçer ki, doğruyla yanlış ayırmak bile uzmanlık gerektirir. 1870 yılında yenilen Fransız burjuvazisi ülkeyi Almanya'ya satmasına rağmen Paris halkı destansı bir direnişle 72 gün boyunca sosyalizm düşünüyü gerçeğe dönüştürmüştü. Bu gerçeği yok sayan burjuva tarihçileri Paris barikatlarında dövüşenleri ayak takımı olarak gösterme çabasından bir an olsun çekinmedi. 1917 yılında Bolşevikler büyük Ekim Devrimi'yle Çarlık Rusya'sını yıkıp tarihteki ilk sosyalist anavatanı kurarken, hem içerden hem dışarıdan gelen saldırılara canı pahasına göğüs germiştii. Sosyalist anavatanı savunanlar burjuva yazarlar tarafından suçlu gösterilmeye çalışılırken, hainler ve işbirlikçiler kahraman ilan ediliyordu. Dün oldu-

ğu gibi bugün de gerçekleri tersyüz eden burjuvazinin kiralık kalemleleri Afganistan, Irak, Libya, Suriye vb. yaşanan işgal ve katliamları savunmaktan hiçbir zaman çekinmediler. Burjuva yazarlar direnişçileri katil, katilleri direnişçi ilan ederek, halkların bilincini bulandırıp, yaşanan katliamları mazur gösterme gayretinden bir an olsun vazgeçmeyeceklerdir.

Mayıs ayı başında Rusya'yı ziyaret eden ABD Dışişleri Bakanı John Kerry Rus meslektaşı Lavrov'a radikal dincilere karşı iki ülkenin tıpkı İkinci Dünya Savaşı'nda Hitler'e karşı olduğu gibi birlikte hareket etmesini önerdi. Soğuk savaş döneminden bu yana kesintisiz bir şekilde Stalin şahsında Sovyetler Birliği ve Kızılordu düşmanlığını körükleyerek burjuvazinin sınıfsal kinini kusan ve hatta AGİT (Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı) zirvesinde Stalin ile Hitler'i eşitleyip savaş suçlusunu ilan eden emperyalizme ne oldu da birden bire Rus liderlere Sovyetler Birliği'ni hatırlatarak Radikal dincilere karşı ittifak çağrısı yapmaya başladı?

II. Emperyalist Paylaşım Savaşı sırasında iki ülkenin birlikte hareket ettiği iddiası emperyalizmin koskoca bir yalanıdır. Emperyalistlerin faşizmi doğuşundan itibaren özel

gayretlerle (para, teknoloji, petrol, diplomasi vb.) büyüttüğünü bilmeyen yok. Savaşın en kızgın dönemlerinde SSCB'nin ikinci cephe için tüm çağrılarına, girişimlerine rağmen sürekli oyaladıklarını burjuva yazarlar bile kabul ediyor. Emperyalistlerin Kızılordu'nun ve Sovyet Halkları'nın yenilgisini veya hiç değilse güçten düşmesini bekledikleri de bir sır değildir. **ABD ve İngiltere, Moskova ve Stalingrad savunmasının sonuna kadar hiçbir şey yapmayıp, sadece beklemiş ve ancak faşizmin yenilgisi kesinleştiği zaman tüm Avrupa'yı SSCB'ye kaptırmamak için harekete geçmek zorunda kalmıştır.** İtalya, Yunanistan ve Fransa'ya yapılan çıkarmalar faşizme karşı ikinci bir cephe açmak için değil, bu ülkelerde çok güçlü bir halk desteğine ulaşan komünist partilerin iktidarı ele geçirmesini engellemek içindi. Bu kısa tarihsel bilgi ışığında sormak gerekirse ne oldu da ABD'nin aklına birden bire Hitler ve faşizm geldi? ABD mi değişti yoksa emperyalistler tarih çarpıtıcılığı eşliğinde Suriye'de kötü gidişi durdurmak için bir uzlaşmaya mı varmaya çalışıyor?

Emperyalizmin soğuk savaş döneminden bu yana yürüttüğü komünizm karşıtı kara propaganda Göbels'i bile kışkırtacak noktaya

varmıştı. Bu sistematik kampanyaların yalan üzerine kurulduğu konusunda taraflı tarafsız herkes hemfikirdir. Bu konuda hazırlanmış sayısız film, kitap, miting, akademik çalışma, belge, tanık vb. hayali (gerçek dışı) senaryolara dayanmaktadır. Göbels'in dediği gibi: "Bir yalanı yüz kez tekrararlarsanız o artık gerçek olur." Kimi küçük burjuva yazarlar da bu kara propagandaya kolayca alet olabilmektedir. Tarihsel bir sürecin içinden herhangi bir parçayı ayırıp üzerinde fırtınalar koparmak tam da böyle kişilerin işidir. Hayatında bir düzine insanı bile bir araya getirip başarı elde edememiş olanlar ne hikmetse dünyayı faşizm belasından kurtarmış Stalin'e ve Sovyetler Birliği'ne saldırmak için hiçbir fırsatı kaçırmamaktadır. **Stalin'in adı geçtiğinde en gariz küfürleri sıralamayı bir marifet sayanlar emperyalizme objektif veya sübjektif olarak hizmet etmektedir. Burjuvazi yaklaşık yüz yıldır Lenin'e saldırmak için Stalin'i, Marks ve Engels'e saldırmak için ise Lenin'i sürekli hedef haline getirmektedir.** Stalin'in önderliğindeki SBKP'nin sosyalizmin yaşanılabilir bir proje olduğunun dosta da düşmana da gösterilmesinde eşsiz katkıları olmuştur. Stalin ve SBKP geri bir tarım ülkesi olan Çarlık Rusya'sının ileri kapitalist ülkeler seviyesine ancak yüz elli yılda ulaşabileceğinin söylendiği bir dönemde Sovyetler Birliği'ni çok kısa bir süre içinde dünyanın en ileri

sanayi ülkeleri arasına soktu. Sovyet Halklarının kardeşçe yaşayabilmesini sağladı. Tarımı kara sabandan kurtarıp köyleri traktör ve tarım aletleriyle donattı. Tarımın bilimsel metotlarla yapılmasını sağladı. Sovyetler Birliği'ni bir baştan öteki başa kadar dev fabrikalarla, elektrifikasyonla, santrallerle donattı. Her şeyden önemlisi 1936 yılında Sovyet Halkları bugüne kadar yanından bile geçilemeyen dünyanın ilk sosyalist anayasasını hayata geçirdi. Stalin ve SBKP işçi sınıfı ve ezilen halkların mücadelesinde sonuçları bugüne kadar uzanan pek çok başarının mimarı olmuştur.

Fransız direnişini anlamanın yolu Stalin ve SSCB'yi anlamaktan geçer. Komünist Enternasyonal'in olduğu bir dönemde hiçbir komünist partinin kaderi bir diğerinden ayrı ele alınamaz. Enternasyonal, bedeni tüm dünyaya yayılmış bir vücudun beyniydi. Beynin fonksiyonları anlaşılmasın bedeninin verdiği refleksler de doğru anlaşılabilir.

FRANSIZ BURJUVAZİSİ ÜLKEYİ FAŞİZME SATTI

Fransız emperyalizminin savaş öncesinde İngiltere ve ABD ile birlikte faşizmi SSCB'ye karşı kışkırtma, saldırtma çabası, savaşın başlamasıyla birlikte burjuvazinin ülkeyi Nazilere satmasına yol açmıştı. Fransız burjuvazisi 1936 yılında İspanya Halk Cumhuriyetini yüzüstü bırakmıştı. Etiyopya'nın İtalyan fa-

şizmi tarafından kimyasal silah kullanılarak işgal edilmesini de sessizce geçiştirmeye çalıştı. Savaş başlayana kadar SSCB'nin faşizme karşı ortak savunma paktı kurma teşebbüslerini de sürekli baltaladı. Faşizmi kızdırmamak adına sürekli yatıştırma (tarafsızlık) siyaseti gütmeye çalıştı. Fransız burjuvazisi SSCB'yi kuşatmak için 1938 yılında İngiltere'yi de yanına alarak Almanya ve İtalya ile Münih Anlaşması'nı imzaladı. **Münih, savaşın işaretinin verildiği son kilometre taşı olmuştur.** Münih'te faşizm Sovyetler Birliği'ne kadar olan tüm coğrafyayı işgal etme onayını almıştır.

Faşist orduların 6 Eylül 1939 yılında Polonya'ya saldırarak kısa bir süre içinde koskoca Polonya ordusunu darmadağın etmesi ve Sovyetler Birliği sınırına dayanması emperyalist kampı sevince boğdu. Stalin önderliğindeki SBKP kapısındaki düşmana hazırlıksız yakalanmamak, savaşa hazırlanmak ve emperyalistlerin planlarını bozmak için Nazilerle saldırmazlık anlaşması imzaladı. Bu gelişmeler üzerine İngiltere üdusu olan Polonya'nın işgaline Fransa ile birlikte göstermelik bir savaş ilanı ile yanıt vermek zorunda kaldı. **Emperyalist ve faşist güçler hiçbir zaman gerçek anlamda savaşmamıştır. Geçmişte aralarında yaptıkları çeşitli gizli ve açık anlaşmaların gün ışığına çıkan belgeleri bu durumu doğrular niteliktedir.** Fransa'nın faşizme teslim edilmesinde adeta hiçbir direniş göstermeyen emperyalistler kaçarken de hiçbir engellemeyle karşılaşmamışlar; hatta Nazilerin çekilmelerini kolaylaştırıcı çeşitli jestleri de olmuştur. Paris düştükten hemen sonra 14 Haziran 1940 tarihinde Dunquerque körfezinde sıkışan ve kaçacak hiçbir yeri kalmayan 400 bin kişilik İngiliz ve Fransız ordusunun Hitler'in 2 gün müsaade etmesi sayesinde deniz yoluyla Fransa'yı terk etmesi de savaş ilanının göstermelik olduğunu kanıtlamaktadır. Naziler eğer bu gücü yok etseydi belki de İngilizlerin uzun süre kendini toparlaması mümkün olmayacaktı. Belki de Londra ya

da sömürgeler yolu açılmış olacaktı. Ayrıca iki ülkenin Almanya'ya savaş ilan etmesinden ancak yedi ay sonra (10 Mayıs 1940) çarpışmalar başlamıştı. Fransız ordusu ve İngilizler adeta savaşmadan (15 gün içinde) Fransa'yı faşizme hediye ettiler.

Faşizmin işgalini büyük bir heyecanla bekleyen Fransız burjuvazisi tatlı karlar elde etmek için aradığı fırsatı yakalamış oldu. Fransız tekelleri (Renault vb.) işçi sınıfını köle gibi çalıştırma olanaklarını yakalamasının yanında Nazilerle yaptıkları ticari anlaşmalar sayesinde Almanya için üretim yaparak büyük karlar elde etmeye başladılar. İşgalin hemen öncesinde (20 Mart 1940) faşizme hizmette yetersiz kalan Münih Anlaşması'nın mimarlarından Daladier istifa etmiş yerine Reynaud getirilmişti.

İşgal sonrasında burjuva politikacılar maskelerini çıkardığında faşist yüzleri iyice açığa çıkmıştı. Burjuvazi'nin siyasetteki temsilcilerinden birisi olan Pier Laval, daha 1903 yılındayken sosyalistlere katılmıştı. 30'lu yıllar boyunca defalarca başbakanlık ve Dışişleri Bakanlığı'nda bulundu. Halk Cephesi'nin seçim zaferi ardından dışlandı ve aşırı sağa geçti. İşgal sürecinde tekrar sahne alıp Vichy Hükümetinin Başbakanı oldu. Savaş sonrasında ise işbirlikçilik ve vatana ihanet suçundan idam edildi. Burjuvazinin bir başka siması olan Edouard Daladier Radikal Parti'nin önde gelen bir üyesiydi. O da Laval gibi 30'lu yıllar boyunca Başbakanlık ve bakanlık yaptı. 1938'de Adolf Hitler, Neville Chamberlain ve Benito Mussolini ile birlikte Münih Anlaşması'nı imzalayarak bir anlamda paylaşım savaşının startını vermiş oldu. Fransız Ordusu'nun yenilgisinde büyük pay sahibi olan generaller faşizmin gönüllü destekçileri olduklarını çok geçmeden gösterdiler. Deniz Kuvvetleri Komutanı olan François Darlan işgalin hemen ardından Vichy Fransa'sında önce Donanma Bakanı ardından başbakan ve İçişleri Bakanı yapıldı. Fransız Ordularının Başkomutanı

Mareşal Henri Philippe Patain ise Fransa'yı faşizme satmakla kalmayıp, işgal sonrasında kurulan Vichy Hükümeti'nin Cumhurbaşkanlığı'na atanarak Nazilere hizmetini sürdürmüştü. Savaş sonrasında idama mahkûm edildiyse de burjuvazi tarafından affedilmesi sağlandı.

I. Emperyalist Paylaşım Savaşı sırasında adı "Verdun fatihi" olarak çıkan Mareşal Petain'in bu savaşta da yıldızı parlatılmış ve adı milli bir kahraman olarak anılır olmuştu. Mareşal Petain'in savunma hattı faşist ordularca birkaç günde yarılmış, Fransa tamamen teslim alınmıştı. Naziler ülkenin tamamını işgal etmiş görüntüsü vermek istemiyordu. Mareşal Petain'e Fransa'nın güneyinde ülke topraklarının %40'ına yakın bir alanda Vichy (Fransız hükümetinin teslim anlaşmasını imzaladığı yer) hükümeti kurduruldu. Bu hükümet işgalin sonuna kadar da varlığını sürdürdü. Mareşal Petain'in Vichy'si, Franco'nun İspanya'sı ve Salazar'ın Portekiz'ine yakın bir faşizmi benimsedi. Tıpkı onlar gibi «İş, Aile ve Vatan» faşist sloganı etrafında kitleleri Nazizm'e hizmete zorladı. Yeni bir iş yasası (kölelik) çıkarıldı, sendikaları kaldırdı ve onun yerine devletçe denetlenen korporatif bir sistem kurdu. Üretim durmasıyla işsizliğin had safhaya varması yanında Nazizm'in talebiyle sanayi terk edilerek toprağa dönüşü (tarım) özendirdi. Fransız yurttaşları yüz binler halinde toplama kamplarında ya da işliklerde çalışmak için zorla Almanya'ya gönderildi. Hatta hapishanelerde bulunan adli mahkûmlar bile çalışmak için ölüm kamplarına gönderildi.

Nazilerin Sovyetler Birliği'ne saldırmak için Fransa'nın sanayisine,

insan işgücüne, madenlerine, gıda stoklarına vb. ihtiyacı vardı. Nazilerin, Sovyetler Birliği'ne saldırmak için tüm askeri gücünü doğu cephesine kaydıracağı bir ortamda Fransa'nın askeri bakımdan en tasarruflu biçimde elde tutmasının biricik yolu kukla bir rejim oluşturmaktan geçiyordu. Daha önceden işgal edilen diğer ülkelerde sonuç veren bu yöntem Fransa'da da işe yaradı. Alman askeri yerine Fransız askeri, polisi ve bürokrasisinin ortada gözükmesi işgali içselleştiren bir durum yaratmıştı.

FAŞİZME KARŞI DİRENENLER İŞÇİ SINIFI VE EMEKÇİLER OLMUŞTUR

Burjuvazinin faşizme ülkeyi teslim etmesi ardından İngilizler Avrupadaki tek ve en önemli müttefikini kaybetmiş oldu. İngilizlerin en azından politik anlamda Fransız halkını yanına çekebilmek için bir başarı hikâyesine ihtiyacı vardı. Charles De Gaulle işte böyle bir ihtiyacın karşılanması için İngilizler tarafından yaratılmıştır. Bir anlamda İngilizlerin çaresizliğinin bir ürünüdür. Koskoca Fransız Ordusu'nda o kadar general ve üst rütbeli subaydan hiç birini yanına alamayan İngilizler ancak bir albayı yanına çekebilmişti. Evet, De Gaulle savaş sırasında yalnızca bir albaydı. De Gaulle'ün askerlik geçmişi Polonya-Sovyet Savaşı'na (1920) kadar dayanır. De Gaulle, faşist Polonya Ordusu'nda piyade birliklerini eğitti. Savaşta gösterdiği "başarılar" nedeniyle faşist Polonya Hükümeti tarafından Virtuti Militari madalyasına layık görüldü.

De Gaulle'ün yıldızı Fransa işgal edildikten sonra BBC radyosundan savaş daha bitmedi, direnişe devam çağrısıyla parladı. İngiliz

Hükümeti hem daha iyisini bula-
madığı hem de FKP'nin artan et-
kinliği yüzünden De Gaulle'e sarıldı.
Fransa'da süren direnişe FKP tama-
men damgasını vurmuştu. İşgal sı-
rasında ülke dışına kaçanların yanı
sıra sömürgelerde bulunan asker,
bürokrat vb. eski devlet görevlileri
İngilizlerin ve ABD'nin etkisiyle
De Gaulle etrafında toplanmaya
zorlandı. Emperyalistler tüm
imkânlarını (para, insan, silah vb.)
De Gaulle'ün emrine verdi. **Fransa
dışındaki siyasal olarak birbirine
çok uzak kişi ve çevrelerin doğru-
dan De Gaulle'ün emri altına gir-
meye zorlanması garip bir bileşik
ortaya çıkarıyordu.** Direniş yerine
makam ve mevki peşine düşmüş bu
bulamaç arasında nadir de olsa düz-
gün kişilere rastlamak mümkün ola-
biliyordu. Bu kişilikler başında Jean
Moulin gelir. Moulin aslen Radikal
Parti üyesidir. 1930'da Châteaulin
kentinin valisi olur. 1932 yılında Dı-
şışleri Bakan yardımcılığına geti-
rilir. Halk Cephesi hükümetinde
Havacılık Bakanı olur. 1941 yılında
işgal sırasında İngiltere'ye geçen Je-
an Moulin De Gaulle ile tanıştırılır.
Moulin, solcu geçmişinden dola-
yı FKP'nin üstünlüğünü dengelemek
için bir fırsat olarak görülür. Em-
peryalistler ve De Gaulle tarafından
nadir bulunan bir cevher olarak nite-
lenip 27 Mayıs 1943 günü Ulusal Di-
reniş Konseyi başkanlığına getirilir.

Aradan bir ay bile geçmeden direniş
temsilcileri toplantısı baskına uğrar.
Yoğun işkenceye uğrayan Moulin, 8
Temmuz 1943 günü Berlin'e sorguya
götürülmek üzere bindirildiği trende
hayatını kaybeder. Moulin, De Gaul-
le'cülerin Fransa içindeki en önemli
ve belki de tek kaybidir.

Jean Moulin'in ölümü üzerine Ge-
orges Bidault Ulusal Direniş Konseyi
(CNR) başkanlığına seçildi. 1944'te
işgalin son bulması ardından ise De
Gaulle'ün geçici hükümetinde Dışış-
leri Bakanı oldu. Ülke dışındaki as-
keri güçler ise Charles De Gaulle'ün
atadığı Marie-Pierre Kœnig başkan-
lığında Özgür Fransız Kuvvetleri adı
altında bir araya getirildi.

Charles De Gaulle'ün temsil ettiği
yurtdışındaki muhalefetin Fransa'da
hemen hiçbir faaliyeti yoktu. Buna
rağmen FKP öncülüğündeki direniş
güçlerinin desteklemesi (silah, lojis-
tik, istihbarat vb.) için en küçük bir
çabaya bile girmedi. **Hatta De Ga-
ulle ve onun arkasındaki emper-
yalist güçler direnişi boğmadıkça
Fransa'da başarı kazanamayacak-
larının farkındaydı.** İşte bu yüzden
FKP öncülüğündeki iç muhalefetin
askeri yardım taleplerinin hepsi bir
şekilde geri çevrildi. Direniş güçle-
rinin ortak hükümet ve kabine kur-
duğu tarihlerde bile askeri yardım
hemen hiç gerçekleşmedi. Faşizm
kovulduktan sonra iktidarı ele geçir-
memesi için emperyalistler direnişin

özellikle silahsız kalmasını istiyordu.
FKP öncülüğündeki direniş güçle-
ri bu sorunu son derece riskli, can ve
kan pahasına faşist güçlere düzenle-
dikleri baskın, cezalandırma eylem-
lerinde ele geçirdikleri silahları kul-
lanarak aşmaya çalışıyordu. Çoğu
durumda 10-15 gerillaya bir tabanca
ve sınırlı sayıda mermi düşüyordu.
Ancak çatışmalarda vurulup düşen-
lerin silahı arkadaşlarınınca devralınıp
kullanılabiliyordu.

FRANSIZ DİRENİŞİ YOKLUKLAR İÇİNDE BAŞLADI

Fransız burjuvazi tüm dikkati-
ni faşizme değil, içerdeki düşmana
yani komünistlere yöneltmişti. Halk
Cephesi Hükümeti'ni düşürmekle
işe başlayan burjuvazi, işçi sınıfının
kazanılmış tüm haklarını birer bi-
rer almaya başladı. Halk Cephesi'nin
bir yılı daha dolmadan burjuvazi-
nin baskısıyla ekonomik ve sosyal
önlemler askıya alındı. İkinci yıl-
da haftalık 40 saatlik çalışma hak-
kı ve işçi sınıfının pek çok kazanımı
ortadan kaldırıldı. Savaş henüz
başlamadan başta komünist parti
üyeleri olmak üzere sol ezildi. Pek
çoğu hapisanelere dolduruldu.
Savaş başladığında ise FKP'li millet-
vekilleri, belediye başkanları, komu
görevlerinde çalışanlar vb. binlerce
komünist tutuklandı. Komünistler i-
çin idam cezası getirildi. Faşizmin
Fransa'yı işgali ardından cezaevine

doldurulan pek çok komünist kit-
leler halinde idam sehpalarına veya
toplama kamplarına gönderildi.

FKP (Fransız Komünist Partisi)
Avrupa'nın en köklü partilerinden-
dir. Paris Komünü'nden devraldı-
ğı bayrağı şerefle dalgalandıran FKP,
Komünist Enternasyonal'le koordi-
neli çalışması sonucu emperyalist
ve faşist güçlerin en öncelikli hedefi
haline geldi. Avrupada faşizm tehli-
kesine karşı yürütülen faaliyetlerin
organizasyonda aktif rol aldı. Dün-
ya çapında işçi sınıfının ve demok-
ratik kamuoyunun örgütlenmesin-
de, anti-faşist mücadele de hep en
ön saflardaydı. FKP bu başarıyı na-
sıl yakaladı? **FKP'nin kadroları ve
üyeleri teorik birikimi yüksek ve
pratikte sınanmış kişilerden oluş-
maktaydı.** FKP'ye Maurice Thorez
ve Jacques Duclos öncülük ediyordu.
FKP kurulduktan kısa bir süre son-
ra (1924) Merkez Komitesine giren
Thorez, bir yıl sonra Politbüro'ya
seçildi. 1928 yılında ise Komünist
Enternasyonal'in yürütme komite-
si üyesi ve FKP kolektif sekreterli-
ği üyesi oldu. 1930 yılında FKP'nin
genel sekreteri oldu. 1931 yılında i-
se Enternasyonal'in prezidyumuna
seçildi. Thorez, bu tarihten itibaren
Enternasyonal'in her politikasın-
da doğrudan karar veren bir pozis-
yondaydı. Faşizme Karşı Birleşik
Cephe'nin tüm dünyada hayata geçi-
rilmesinde aktif rol almıştır.

Fransız Direniş'i'nin gizli kahra-
manlarının en başında belki de Jac-
ques Duclos'u anmak gerekir. 1926
yılında FKP'nin Merkez Komitesi'ne
giren Duclos, 1931 yılında FKP'nin
sekreterliğine seçildi ve uzun süre
(33 yıl) bu görevi başarıyla sürdür-
dü. 1935 yılında Enternasyonal'in
yürütme kuruluna seçildi. Thorez'in
yokluğunda (işgal sürecinde) fiilen
partiyi yönetti. İç Savaş'ın örgütlen-
mesinde ve yürütülmesinde belki de
en büyük pay ona aittir. Savaş sonra-
sında da Thorez'in hastalığı boyunca
(1951-53) fiilen FKP'nin genel sekre-
terliğini yaptı.

FKP'nin önderleri Thorez ve
Duclos ile sınırlı değildi. Roma-
in Rolland, Henri Barbusse, Ines-

sa Armand, Lefebvre, Louis Pierre
Althusser, Ho Şi-Ming, Picasso, A-
ragon, Georges Politzer ve daha ni-
celeri! Sırf Politzer'in yaşamı ince-
lendiğinde bile çok büyük dersler
çıkartılabilir. 1919 yılında Macar dev-
riminin yenilgisinden sonra faşist
Miklos Horthy rejiminin katliam-
larından kaçarak Fransa'ya yerleşen
Politzer 1930 yılında ilk işçi üniver-
sitesini kurmuştu. Onun verdiği ders-
ler yıllar sonra öğrencileri tarafın-
dan derlenerek günümüze kadar (70
yıl) pek çok devrimcinin başucu
kitaplarından biri haline gelmiştir. 23
Mayıs 1942'de Politzer kendisi gibi
yaşamını devrim mücadelesine ada-
yan eşi Mai ile birlikte faşistler tara-
fından tutuklanıp kurşuna dizilmiş-
tir. Yaklaşık bir yıl sonrada eşi Mai
ise toplama kampında öldü.

**FKP'nin kadroları sadece bu i-
simlerle sınırlı değildi. Pratik
yaşam içinde öne çıkan nice
kahramanlara sahip olan parti pek
çok yiğit evladını faşizme kurban
vermiştir. İspanya İç Savaşı'na
yardımların ulaştırılmasında başat
rol oynayan FKP, Uluslararası
Tugayların örgütlenmesinde
önemli görevler üstlendi. Cepheye
giden gönüllülerin yaklaşık dörtte
biri Fransızlardan oluşmaktaydı.**
Uluslararası Tugaylar içinde öne
çıkan kadrolar arasında Albay Fa-
bien, partizan savaşı ustası Pier-
re George, 1944 Ağustosunda Paris'i
kurtaran kent ayaklanmasına öncü-
lük yapan FFI'nin lideri Hanri Roy-
Tanguy...

FKP, işgal sırasında faşizme kar-
şı direnenler arasında örgütlü olan
tek gücü. Fransa'nın her yanında i-
rili ufaklı pek çok direniş odağı ol-
masına rağmen hemen hiç biri fa-
şizmi ciddi anlamda rahatsız edecek
güce sahip değildi. FKP, silahlı dire-
niş için birçok örgütlenme biçimi-
ni ortaya çıkardı. Bunlardan FTP-F
(Fransız Savaşçıları ve Partizanla-
rı) ve FTP_MOI (Göçmen - Yaban-
cı Savaşçı ve Partizan) hücreleri bü-
yük kayıplar verdirmenin yanında
düşmana korku da salıyordu. FTP, 3-
4 kişiden oluşan hücreler biçiminde
örgütleniyordu. Hücrelerin her biri

diğerinden habersizdi ve büyük bir
eylem yapılacağı zaman bir araya ge-
liyorlardı. FTP hücreleri çeşitli sabo-
tajlar ve suikastler düzenleyerek fa-
şist sürülerini güçten düşürüyordu.

FKP'nin gücünü salt gerilla
sayısıyla ölçmeye çalışmak yanlıştır.
FKP, yaşamın her alanında ağırlığı
nı hissettirmiş halkı faşizme karşı
gerçek anlamda örgütleyebilmiş bir
partiydi. FKP, toplumun hemen her
kesimini gözetecek çeşitlilikte gazete
ve dergi çıkarmakla kalmamış,
faşizm koşullarında yayınları halk
tarafından yüz binler halinde adeta
kapışılmıştır. İnsanların üzerinde
bir bildirinin bile bulunmasının
son derece ağır işkencelere ve
idama yol açtığı bir dönemde her
gün yüz binlerce siyasal dokümanı
basmak, kitlelere ulaştırmak büyük
bir halk desteği ve örgütlülük
ister. İnsanların kitleler halinde
tutuklandığı, işkenceden geçirildiği,
hapishanelere ya da toplama
kamplarına gönderildiği, giyotinin,
idamın, kurşuna dizmenin rutin
uygulamalar haline geldiği faşizm
koşullarında halkın korkusuzca
komünist parti saflarına koşması
son derece önemlidir. FKP, yayın
alanında kesintisiz sürdürdüğü
mücadelenin yanında toplumun
dokularına nüfuz eden, yaşamın her
alanında çok sayıda örgütlülükler
yarattı. Üniversitelerden fabrikalara;
esnaftan ev kadınlarına, köylerden
dağlara varan genişlikte ve çeşitlilikte
örgütlenmeler yaratıldı. Hatta
faşist Vichy hükümeti içinde bile
faaliyetlerine göz yuman, gizlice
destekleyen çok sayıda destekçi
sağladı.

Fransız halkı düşmana tek kurşun
dahi atmadan (De Gaulle vb.) kur-
tuluştan sonra iktidarı gasp edenle-
ri de gördü kitleler halinde faşizmin
kurşunları üstüne gidenleri de. Evet.
Fransa'da devrim olmadı. Devrimini
yapıp yıllar sonra yıkıldığında halkı-
na çok az şey verenlerle kıyaslandı-
ğında FKP'nin gasp edilmiş devrimi-
nin kazanımları ve Fransız halkının
bilincine kazıdıkları çok daha önem
kazanmaktadır.

ÜRETEN BİZİZ, YÖNETEN DE BİZ OLACAĞIZ

Kamusal Eğitimin Ticarileşmesi -1- Sıkışan Sermayenin Yeni Kazanç Kapısı

Ülkemizde yaklaşık yirmi yılı aşkın bir süreden beri kamusal hizmetler ticaretin insafına terk ediliyor. Eğitim, sağlık, ulaşım, iletişim gibi temel hizmetler, halktan toplanan vergilerin bir karşılığı olarak devlet tarafından halka eşit şekilde sunulması gereken bir hak iken günümüzde para ile ulaşılan alanlar haline getirilmiştir

DEVİRİMCİ ÖĞRETMEN

Ülkemizde yaklaşık yirmi yılı aşkın bir süreden beri kamusal hizmetler ticaretin insafına terk ediliyor. Eğitim, sağlık, ulaşım, iletişim gibi temel hizmetler, halktan toplanan vergilerin bir karşılığı olarak devlet tarafından halka eşit şekilde sunulması gereken bir hak iken günümüzde para ile ulaşılan alanlar haline getirilmiştir. Burada sorulması gereken soru şudur: “Kamusal hizmetler daha önce niçin devlet tarafından ücretsiz olarak sunuluyordu ve şimdi neden paralı hale geldi?” Bu soruya verilecek cevap aynı zamanda sınıflar mücadelesinin bugün geldiği aşamayı da açıklayacaktır.

Tasfiye edilen kamusal hizmetlerin ticarete açılmasını kavrayabilmek için kimi kavramları tekrar olacağını bilsek de açıklama ihtiyacı hissediyoruz. Ayrıca bu sürecin gelişim aşamalarına göz atmakta yarar olduğu kanaatindeyiz.

Bir toplumu oluşturan insanlar, yaşamlarını devam ettirebilmek için bir takım şeylere ihtiyaç duyarlar. Bu

ihtiyaçlar, kültürel ya da maddi olabilir. Bunlara tüketim malları denir. Tüketim mallarına olan ihtiyaç, toplumlarda üretim ilişkilerini ortaya çıkarmıştır. Üretim ilişkileri ise üretim tarzı ve üretici güçlerin gelişimine bağlıdır.

Varlıkların toplumsal üretiminde, insanlar (maddi üretici güçler) aralarında zorunlu, kendi iradelerine bağlı olmayan belirli ilişkiler (üretim ilişkileri) kurarlar; bu üretim ilişkileri, toplumların maddi üretici güçlerinin belirli bir gelişme derecesine tekabül eder (üretim ilişkilerinin niteliği gelişme düzeyini ortaya koyar). Bu üretim ilişkilerinin tümü, toplumun iktisadi yapısını, belirli toplumsal bilinç şekillerine tekabül eden bir hukuki ve siyasal üst yapının üzerinde yükseldiği somut (iktisadi) temeli oluşturur. Maddi hayatın üretim tarzı, genel olarak toplumsal, siyasal ve entelektüel hayat sürecini (bilinçlerini) koşullandırır. İnsanların varlığını belirleyen şey, bilinçleri değildir; tam tersine, onların bilincini belirleyen,

toplumsal varlıklarıdır. İnsanlık ileriye dönük gelişme tarihi boyunca; ilkel komünal toplum, köleci toplum, feodal toplum, kapitalist toplum ve sosyalist toplum üretim ilişkileri olarak başlıca beş tip üretim ilişkisi ile tanışmıştır. Bu şekillenme üretim araçlarının mülkiyetine dayanır. İkel komünal toplumlarda üretim ilişkileri takas yöntemine (fazla olan malların değiş-tokuşu) dayanırken, kölelik, feodal ve kapitalist toplumlarda üretim araçlarının özel mülkiyeti, sömürenler ve sömürülenler olarak toplumu ikiye bölmüştür. Sosyalizmde ise üretim araçlarının toplumsal mülkiyeti söz konusu olduğu için sömüren ve sömürülen ilişkisine son verilmiştir.

Sınıfların ortaya çıkması, özel mülkiyetin oluşması, ilkel komünal toplumun parçalanması sırasında ortaya çıkmıştır. Tüketim malları da kişisel üretimden çıkmış, pazarda mübadele edilebilecek, satılabilecek ürünlere dönüşmüştür. Buna da ticari üretim denilmektedir. Üretim

araçlarına sahip kişi üretilen mallara da sahip olmaktadır. Kapitalist topluma geçildiğinde ise üretilen malların yanı sıra işgücü de alınıp, satılır hale getirilerek metalaştırılmıştır.

Kapitalizmin ilk dönemlerinde yaşanan ilişkiler serbest rekabetçi kapitalizm olarak kendini göstermiştir. Karını daha çok üretim sektöründen yaratmaya çalışmıştır. Ancak dünya konjonktüründe değişen dengeler kapitalizmi bir üst aşamaya taşımıştır. Tekelci kapitalizm olarak da bilinen emperyalist dönem başlamıştır. Bu dönemde emperyalistler hizmet sektörünün büyük karlar getireceğini fark etmiş ve yüzünü bu tarafa da dönmüştür. Yapılan yeni düzenlemeler çerçevesinde karlarını daha da artırabilmek için yeni dengeler oluşturmak amaçlanmış ve dünya düzeninin yeniden yapılanması için adımlar atılmıştır.

Tekelci kapitalist/emperyalist dönemde üretim ilişkileri yeniden düzenlenerek son halini almıştır. Kapitalizm sürekli kriz içerisindedir. Ancak yaşanan krizin sebeplerini toplumun anlamasını istemez ve kendi krizini atlatmak için yaptıklarını toplumun yararlanmış gibi gösterir. Böylece halk ile devlet arasında yapay/suni bir denge kurulur, toplum yapılanları sorgulamaz, ses çıkarmaz. Bu suni denge dönem dönem kırılma noktasına yaklaşır, bu dönemler kriz dönemleridir. Egemen sınıflar bu krizi atlatmak için de yeni yöntem arayışı içine girerler.

Bu dönemlerden biri de 1929 Dünya Ekonomik Buhranıdır. Bu buhrandan kurtulmak için II. Emperyalist Paylaşım Savaşı yapılmıştır. Savaş sonrasında dünyada yeni dengeler kurulmuştur. Üçüncü bunalım dönemi adı verilen dönemde sömürünün şekli değişmiştir. Sonuçta kriz sosyal devlet ve refah toplumu politikalarıyla aşılmıştır. Keynesyen politikalar olarak bilinen bu politikaların en önemli özelliği sadece asayiş ve adaletten sorumlu olan devletin, sosyal güvenlik, eğitim, sağlık, ulaştırma, haberleşme, madencilik ve alt yapı sektörlerinde bizzat faaliyette olmasıdır. Bu politikaların uygulan-

masında sosyalizmin büyük bir alternatif olması da etkili olmuştur. Çünkü kitleler sorunlarının çözümünü sosyalizmde aramaya başlamıştı. İşte tam bu noktada "sosyal devlet" politikaları kitlelerin önüne dalgakıran olarak çıkartıldı.

1970'lere gelindiğinde yine sistemin hastalıklı hali krize girmişti. Bunalımın atlatılması için eski yöntem kullanılmamıştır. Dünyada yeni dengeler vardır. Savaş, kurulan dengelerin yıkılması anlamına gelmektedir. Bu dengeler dünya güçlerini yeni arayışlara sürüklemiştir. Artık toplu tüfekli işgaller, yerini, o ülkenin işbirlikçileriyle ülkeyi işgal etme dönemine bırakmıştır (Yeni sömürgecilik). Sosyalist Blok'un varlığı 70'li yıllarda emperyalistleri, krizi aşma noktasında savaş yerine petrol fiyatları üzerinden pazar kavgasına zorladı.

90'lı yıllara gelindiğinde ise reel sosyalizmin çökmesinin ardından sermaye sınıfı, sosyal devlet ve refah toplumu politikalarından vazgeçmiştir. Bunun yerine "gelişmiş, çağdaş bir toplum yaratmak" hedefi ile neoliberal iktisadi politikalar gündeme gelmiştir. Bu dönem küreselleşme adını almıştır. Küreselleşme ile tüm ülkelere öngörülen ekonomi politikaları artık tek ulus içinde sermaye yanlı kararlara olanak vermemekte, tüm yerküreyi sermayeye açarak, sermayenin girdi ve ürün piyasalarını ulus-devlet ötesine taşıma amacı gütmektedir. (Petras)

Emperyalist ülkeler bu politikaları az gelişmiş/geri bırakılmış ülkelere ya doğrudan ya da vazgeçilmez örgütleri olan Dünya Bankası (DB), Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Ticaret Örgütü (WTO) aracılığı ile dayatmaktadır.

Emperyalist dönemin neoliberal politikalarını, küreselleşmeyi; serbestleştirme, özelleştirme, kuralsızlaştırma olarak üç başlık altında toplayabiliriz.

SERBESTLEŞTİRME

Serbestleştirmenin asıl amacı uluslararası finansal iktidarsızlıktan kaynaklanan problemlerin önlenmesi ve küresel büyümenin kolaylaştırılması,

sermayenin, önüne hiçbir engel çıkmadan tüm dünyayı dolaşmasını sağlamaktır. Bu sebeple emperyalist devletler kendilerine pazar açmak için az gelişmiş/geri bırakılmış ülkelerle birçok anlaşma / işbirliği yapmışlar, çeşitli örgütler kurmuşlardır. Bu şekilde de başarılı olamamışlarsa darbe yöntemlerini kullanarak kendilerine alan açmışlardır.

Serbestleşme politikalarını belirleyen en önemli kurumlar Dünya Bankası(DB), Uluslararası Para Fonu (IMF), Ekonomik Kalkınma İşbirliği Örgütü (OECD) ve Dünya Ticaret Örgütü (WTO) dür.

Serbestleşmenin adımlarından olan Genel Gümrük ve Ticaret Anlaşması (GATT) 1947 yılında yapılmıştır. GATT'ın kuruluş amacı, ithalat vergilerini azaltmak, uluslararası ticaretin önündeki tüm engelleri (gümrük, kota vb.) kaldırmak ve ticarete ayırıcı uygulamalara son vermek, dünya ticaretini liberalleştirmek olarak belirlenmiştir. Gümrük vergilerini indirmek için de bir platform oluşturulmuştur.

GATT 1995 yılında Dünya Ticaret Örgütü (WTO) olarak kurumsallaşmıştır. WTO 142 devletin üye olduğu, ülkeler arasındaki serbest mal ve hizmet ticaretini teşvik eden ve denetleyen uluslararası bir kurumdur. Serbest ticaretin önündeki engelleri kaldırmak ya da azaltmak amaçlı çeşitli anlaşmalar imzalamaktadır. Bu anlaşmalar arasında;

Genel Gümrük ve Ticaret Anlaşması (GATT)

Hizmet ve Ticareti Genel Anlaşması (GATS)

Fikri Mülkiyet Haklarıyla Bağlantılı Ticarete İlişkin Anlaşma (TRIPS)

Ticaretle Bağlantılı Yatırım Tedbirleri Anlaşması (TRIMS) vardır.

Kamu hizmetlerini tehdit eden en önemli anlaşma GATS anlaşmasıdır. Bu anlaşma ile piyasanın eline teslim edilmesi için on bir temel kategori konusunda anlaşma sağlanmıştır. Bunlar:

- Telekomünikasyon, posta hizmetleri, görsel ve işitsel iletişim hizmetleri de dahil olmak üzere iletişim

- İnşaat ve bağlantılı mühendislik hizmetleri
- Eğitim
- Su iletim sistemleri, enerji ve atık su işleme
- Tüm çevresel hizmetler
- Finansal, Mali ve Bankacılık hizmetleri
- Sosyal hizmetleri de kapsayacak şekilde sağlık ve bağlantılı hizmetler
- Turizm, seyahat ve bu iki sektörle bağlantılı tüm hizmet ve ürünlerin üretimi
- Kültürel ve sportif hizmetler
- Kara, hava, deniz ve tüm diğer ulaşım hizmetleri ve
- Diğer hizmet alanlarıdır.

Bu hizmetler anlaşma gereği kamuda çok uluslu şirketlere geçecektir. Bu şirketler ise gittikleri ülkeye kendi teknik aletlerini ve elemanlarını da götürmektedirler, bu durum da o ülkedeki iş güvencesinin yok olmasına ve işsizliğin alabildiğine artmasına yol açmaktadır.

ÖZELLEŞTİRME

Kamu hizmeti veren kuruluşlar kar amacı gütmeyen ancak neoliberal politikalarla birlikte kamu yararına olan bütün kurumlar özelleştirmeye doğru sürüklenmektedir. Bu amaç doğrultusunda sağlık, eğitim, enerji, haberleşme, ulaşım vb. yüksek talep potansiyeli olan hizmetler yok pahasına sermaye sınıfına aktarılmıştır.

Özelleştirmeler bütün emekçiler üzerinde kapitalistlerin ideolojik saldırısıdır. Emperyalizmin dünya çapında girdiği bunalımı aşma yolunda kapsamı geniş tutulmuş bir soygun

aracı olan özelleştirmeler, emperyalist ülkelerde tekellerin hacmini büyütürken yeni sömürge ülkelerde emekçileri tam bir sefalete sürüklemektedir.

Kapitalist kuruluşlar (DB, IMF) verdikleri kredilerle özelleştirme politikalarını dayatmakta ve kamunun elinde olan kuruluşların özelleştirilmesini sağlamaktadır. Böylece devletin kamu hizmeti için ayırdığı bütçe azalmakta ve “paran kadar hizmet” vurgusu öne çıkmaktadır.

Özelleştirmeler basit bir mülkiyet devretme sorunu değildir. Sosyal, siyasal ve ideolojik boyutları içeren topyekun emekçi halklara açılmış bir savaşın adıdır. Sonuçta gelir dağılımındaki uçurum iyice artmakta açlık sınırında ve açlık sınırının altında yaşayan insanların sayısı çoğalmaktadır.

KURALSIZLAŞTIRMA

Kuralsızlaştırma ile fordist üretim (fabrikalarda, büyük işletmelerde bant üzerinde üretim) yerini esnek üretime bırakmıştır. Esnek üretimle işçinin monotonluktan çıktığı ve insana değer verildiği söylene de esnek üretime geçişle, işçinin var olan bütün haklarını ortadan kaldırmıştır. Parça başı iş, küçük işletmeler, sigortasız ve sendikasız çalışma koşulları vardır. Çalışma saatleri izin hakları, istihdam koşulları kısacası kazanılmış bütün haklar geri alınmaktadır ve ilerleyen dönemlerde öyle bir durumla karşı karşıya kalınacaktır ki emekçi sahip olduğu haklardan da işini kaybetmemek adına gönüllü vazgeçecektir.

“Küreselleşme ile ekonomi politikaları değişmiş sermayenin genişlemesi için tek ülkenin dışına çıkılması gerekliliği doğmuştur. Küreselleşmeye ayak uydurma amaçlı yürütülen neoliberal politikalar, dönüşüm için, ülke temelinde eski ve yerleşik kuralların değiştirilmesini, yani önce kuralsızlaştırmayı, ikinci aşamada ise yeniden kurallaştırmayı zorlamaktadır. Söz konusu kuralsızlaştırma operasyonu, siyasî alanda yerleşme, ekonomi alanında ise özelleştirme şeklinde oluşturularak, küreselleşmeye uygun yeniden kurallaştırma gerçekleştirilmektedir.” (Ayman)

Üretim alanlarına dayatılan esneklik, en uygun yerde üretip en uygun koşullarda pazarlama şansını artırmıştır. Tekellerin, farklı yerlerde değişik maliyetlerle istenilen üretimi sağlaması, daha küçük birimler tarzında istediği miktarda üretim yapabilmesi önemli bir avantajdır. Bu tür üretim tarzının emekçilere maliyeti iki biçimde yansımaktadır. Birincisi, bu durum ürün maliyetini düşürmek için işgücünün maliyetini minimuma doğru çekmeyi, yani doğrudan net ücretlerin azalması eğilimini ortaya çıkarmaktadır. İkincisi, esnek üretimin devamı olarak tekellere sağlanan ticari kolaylıklar, vergi avantajı vb. nedenlerle işverenlerce aktarılan dolaylı gelirlerin düşmesi, devletin “sosyal” niteliğini bütünüyle ortadan kaldırmakta; eğitim, sağlık, altyapı vb. hizmetler satın alınan (paralı) hizmetler haline gelmektedir.

Bu anlamda kuralsızlaştırma, işçi-işveren ilişkisi alanında, esnek istihdamı ifade eden dar anlamlı bir kavram olarak değil, tüm ülke kurallarının dönüştürüldüğü geniş anlamlı bir ifade olarak ele alınmaktadır.

KAMU HİZMETİ

Kamu Hizmeti; devlet ya da diğer kamu tüzel kişileri tarafından ya da bunların gözetim ve denetimleri altında, genel ve ortak gereksinimleri karşılamak, kamu yararı ya da çıkarını sağlamak için yapılan ve topluma sunulmuş bulunan sürekli ve düzenli etkinlikler olarak tanımlanır. Toplumsal yaşamın zorunlu gereksinmelerini karşılayan hizmetler, nitelikleri

gereği kamu hizmeti olarak kabul edilir. Düzenlilik, süreklilik, kar amacı gütmeme kamu hizmetinin önemli öğelerini oluşturur. Çünkü bu unsurların yokluğu ya da aksaması toplum yaşamını altüst edebilir.

Daha önce de söylediğimiz gibi kamu hizmetleri çok geniş bir alana sahiptir ve sağlık, eğitim, haberleşme, enerji vb. hizmetler toplum için vazgeçilmezdir. Bunu bilen emperyalist tekeller uygulamaya soktukları neoliberal uygulamalarla, bu hizmetleri piyasaya açıp kar marjlarını artırmak peşine düşmüşlerdir. Bu olay toplumu derinden etkilemektedir.

Sınıflı toplumlarda üretim ilişkilerinden dolayı siyasi ve iktisadi gücü elinde toplayan sınıfın, diğer sınıfa hegemonyası söz konusudur. Eğitim, egemen sınıfın ideolojisinin tüm toplumun ideolojisine dönüştürülmesi ve sistemin yeniden üretilmesini sağlayacak şekilde dizayn edilmiştir. Yani her ülkenin kendi ekonomik- toplumsal yapısının bilgi, beceri ve yeteneklerin bireylere aktarılma sürecidir. Bu süreç küreselleşme ile birlikte ülkelerin kendi ekonomik-toplumsal yapısından küresel ideolojinin aktarılmasına dönüşmüştür.

Feodal toplumlar eğitimi tüm emekçilere kapatmıştır. Aristokrasi, burjuva sanayi devrimine değin eğitimi kendi tekelinde tutmuştur. Ancak sanayi devrimiyle birlikte üretim ilişkilerinde yeni bir yapılanmaya geçilmiştir. Burjuvazi kedi egemenliğini yeniden yapılandırma sürecine giderken emekçiler de köle-serf ve köylülükten işçi sınıfına dönüşmüştür. Üretim alanları tarlalardan fabrikalara dönüşmüştür ve fabrikalarda bulunan makinelerin kullanımı için bazı yöntemlerin bilinme zorunluluğu eğitimin emekçi sınıfa da açılmasını sağlamıştır.

Sanayi devriminin etkisiyle eğitim hakkı bir insan hakkı olarak kabul edilmiş ve pek çok kapitalist ülkede parasız, nitelikli, kamusal eğitim ön plana çıkmıştır.

Ancak 1970'lerde yaşanan krizler sonucunda ortaya atılan neoliberal politikalar çerçevesinde eğitim

alanında da serbest rekabet savunulmuştur. Bunun da ancak eğitimin kamudan özel sektöre geçmesiyle sağlanabileceği üzerinde durulmuştur. Bu öneriler gelişmiş/ kapitalist ülkelerde büyük tepkilere sebep olmuştur. Bunun üzerine öncelikle az gelişmiş/geri bırakılmış (yeni sömürge) ülkelere yönelinmiştir.

Bu gün ise dünyanın pek çok ülkesinde kamusal eğitim, toplumdaki tüm bireyler için temel bir hak olmaktan çıkmıştır, herkes içinde bulunduğu toplumsal konumuna ve ekonomik durumuna göre yararlanıldığı ya da yararlanamadığı metaya dönüştürülmüştür ve sermayenin gereklerine uyarlanmaktadır.

Sermayenin eğitim faaliyetlerini denetlemenin peşinde olma nedenleri arasında; eğitimin kurgusal ve kurumsal olarak kolektif beşeri sermaye üretim birimi olma özelliği, eğitim ve araştırma kurumlarında yürütülen etkinliklerle, sermayeye teknoloji üretebilmesi ve sermaye bakımından önemli maliyet tasarrufları yapılabilmesi, eğitim kurumları, ağırlıklı egemen sınıf yanlısı ideolojileri üreten, yaygınlaştıran ve koruyan araçlar olarak biçimlendirebilmesi yer almaktadır.

Bu nedenlere dayanarak sermayenin eğitimi denetleme, piyasalaştırma/ticarileştirme eğilimi; sermayenin politika üretme kurumları olan Dünya Bankası (DB), Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Ticaret Örgütü (WTO), Ekonomik Kalkınma Ve İşbirliği Örgütü (OECD) ve Hizmet Ticareti Genel Anlaşması (GATS) gibi uluslararası ticari anlaşmaların kuşatması ile hız kazanmıştır. Eğitimin yeniden yapılanmasıyla; iş gücünü eğitmek ve bu iş gücünü, bilgi ekonomisi olarak anılan düzene uyumlaştırmak, tüketicileri eğitmek ve teşvik etmek, eğitim sistemini piyasaya açmak hedeflenmiştir(Hirtt). Ayrıca Amerika eski Eğitim ve Bilim Bakanı Kenneth Baker'ın "eşitlikçiliğin devri kapandı" sözleri yeniden yapılanma adına birçok şeyi açıkça ortaya koymaktadır.

KAYNAKÇA

Abacıoğlu, Nurettin. 2005. Eğitim Sorunsalının

Önündeki Açmaz: Kapitalizm. Üniversite Ve Toplum Dergisi, Cilt:4 Sayı:1

Aksoy, Naciye. 2011. Türkiye Kamu Eğitiminde Gizli Ticarileştirilme: Kurumsal Sosyal Sorumluluğun İşleyiş Biçimleri Ve Eğitim Ticarileşme İşlevleri. Üç Aylık Hakemli Dergi Eğitim Bilim Toplum. Cilt:9 Sayı:35

Apple, Michael W. . 2004. Neoliberalizm Ve Eğitim Politikaları Üzerine Eleştirel Yazılar. (Çev. Grubu: F. Gök, M. Apak, B. Can, D. Çankaya, F. Keser, H. Ala). Eğitim Sen Yayınları, Ankara.

Değişim Sürecinde Kamu Hizmetleri Ve Sendikalar Politikalar Sempozyum. 2003. Kesk'in Sesi Sempozyum Dizisi-1, Ankara.

Demokratik Eğitim Kurultayı. 1978. TÖB-DER Yayınları, Ankara.

Derbil, Süheyp. 1950. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 7, Sayı:3-4.

Düzcan, S.Ender. 2004. Bilimsel Üretim Ve Üniversite Tartışılırken Yanıtlanması Gerken Birkaç Soru. Üniversite Ve Toplum Dergisi, Cilt:4 Sayı:1

Eğitimde AKP'nin 10 Yılı. 2012. Eğitim Sen Yayınları, Ankara.

Ercan, Fuat. Sermayenin Gelişimi Açısından Eğitimin Piyasalaşması; Toplumun Gelişimi Açısından Eğitimin Toplumsallaşması (Eğitim Sanayi İlişkisi). Rapor ve Bildiriler Kitabı, Cilt:2.

Hirt, Nico. 2005.Okulun Ticarileştirilmesinin Üç Boyutu. (Çev. Deniz Yıldırım, Düzelti. Mutahhar Aksarı). Üç Aylık Hakemli Dergi Eğitim Bilim Toplum. Cilt:3 Sayı:11

Kamusal Sosyal Sorumluluk Platformu web sayfası (http://www.kurumsal_sosyal.com/TR/projeler/6.aspx)

Karadeniz, Cemile Bahtiyar. 2012. Öğretmenlerin 4+4+4 Zorunlu Eğitim Sistemine İlişkin Görüşleri. Üç Aylık Hakemli Dergi Eğitim Bilim Toplum. Cilt:10 Sayı:40

Marx, Karl.1993. Ekonomi Politğin Eleştirisine Katkı. Sol Yayınları, Ankara.

Marx, Karl.2008. Ücretli Emek ve Sermaye Ücret Fiyat ve Kar. Sol Yayınları, Ankara.

Meb Mevzuat, Millî Eğitim Bakanlığı Okul-Aile Birliği Yönetmeliği

Meb Mevzuat, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kampüsleri Yönergesi

Millî Eğitim Bakanlığı 2010- 2014 Stratejik Planı

Nikitin, P.1968. Ekonomi Politik.(çev.Hamdi Konur). Sol Yayınları, Ankara.

Okçabol, Rifat. 2012. Gericileşmenin ve piyasalaşmanın şifreleri 635, 651, 652, 653, 666, 4+4+4 ve Üç Aylık Hakemli Dergi Eğitim Bilim Toplum. Cilt:10 Sayı:39

Özelleştirme İdaresi Başkanlığı. <http://www.oib.gov.tr>

Petras, James. 2004. Küreselleşme ve Direniş. Mephisto Kitaplığı,İstanbul.

Sendikalar Sınıflar Arası Uzlaşma Değil Mücadele Örgütüdür. 2006. Devrimci Hareket Yayınları Özel Sayı No:73, İstanbul

Sönmez, Mustafa. 2009. Paran Kadar Eğitim. İstanbul

Tatlıdil, Ercan. 1993. Toplum Eğitim ve Öğretmen. Ege Üniversitesi Edebiyat Fak. Yayınları No:71, İzmir.

Taşcıoğlu, Nermin. Eğitimin Ticarileştirilmesi. Türkiye Eğitim Meclisi Raporu. 2011. Türkiye Odalar Ve Borsalar Birliği

Velez, Alberto T. . 2012. Küba Eğitimi Üzerine Birkaç Söz. Memurlara haber.com

Yeni Bir Yüksek Öğretim Yasasına Doğru başlıklı metin

Yükseköğretimin Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Görüş Ve Önerilerimiz, 2012. Eğitim Sen Yayınları, Ankara.

Sermaye Birikiminin Sanata Etkileri

Sanat, insanlaşma sürecinin bir ürünüdür. Hayatta kalma mücadelesinden galip çıkan insan bir süre sonra çevresini dönüştürmeye başlamıştır. Üretim kolektif yapısı topluluğun yaşadıkları üzerinden birlikte sonuçlar çıkarmasına ve bunu bilince taşımasına yardım etmiştir. Topluluğun anlaşmak için geliştirdiği dil, barınağının duvarına çizdiği resim, taş, sopa ve avlardan elde ettiği aletler zaman içinde birikerek sanatın gelişmesini sağlayan başlıca etkenler olmuştur. Başlangıçta doğayı taklit eden insan, süreç içinde ortak kültür yaratmayı başarmıştır. **Kültür, bir topluluğun yaşadıkları üzerinden biriktirdiği ortak davranışlardır.**

Ortak kültürün ilk aşamalarında sanatçı izleyicilerden pek farklı bir konumda değildir. Sanatçı karşılaştığı gerçekliği taklit etmeye çalışır. Topluluğun ilişkileri karmaşıklaştıkça icra edilen sanatın da ilgi alanı karmaşıklaşır. İlkel toplumda kişisel değil topluluğun çıkarı gözetildiği için, sanatçının ürününde bireyselliğin değil topluluğun damgası yer alır.

Üretici güçlerin gelişmesi artık ürünün ortaya çıkmasına yol açar. Artık ürüne el koyanlar ise servet birikiminin kapısını aralar. Ticaretin gelişmesiyle birlikte artık ürünler takas yoluyla değiştirilerek birikim süreci hızlanır. Sermayenin belli elerde birikmesi sınıflı topluma geçişi hızlandırır. **Toplumsal ilişkilerin değişmesiyle birlikte insanların estetik beğenileri ve bunun sonucu olarak sanatçıların verdiği ürünler de değişime uğrar.** Metallerin değişim hacminin büyümesi topluluğun dışı açılmasına yol açar. Yeni aletlerle, takı, süs eşyalarıyla tanışan topluluk üyelerinin estetik beğenileri de değişime uğrar. Sınıfların ortaya çıkışıyla birlikte beğeniler de o toplumu oluşturan sınıflara göre değişir/bölünür. Sınıflı toplumlarda sanatçı artık tüm topluluğu ifade eden sanat

yapıtları vermek yerine sadece ait olduğu ya da hizmet ettiği sınıfın beğenilerini, ihtiyaçlarını gözetir. **Toplumsal psikolojide meydana gelen değişimler ister istemez sanata da yansır.** Sınıflı bir toplumda serveti elinde toplayan egemenlerle köle haline gelen yığınlar arasında ortak bir psikolojiden bahsedilmez. Her sınıfın acı, keder, sevinç, aşk gibi algıları farklıdır. Ezilenler için acıyı, gözyaşını, ölümü hatırlatan bir şey sömürücü sınıflar için büyük bir sanat eseri olarak görülebilir.

Köleciler toplumlarda üst yapı kurumları egemenlerin denetimindedir. Hukuk, bilim, din, sanat gibi uğraşlar ya doğrudan egemenlerce yerine getirilir ya da onların hizmetinde çalışan kişilerce yapılırdı. Köleciler toplumların filozoflarına göz atıldığında büyük çoğunluğunun hali vakti yerinde kişiler olduğu veya böyle kişilerin himayesi altında yaşamını sürdürdüğü görülür. Sanat için de benzer şeyler söylenebilir. Özellikle plastik sanatlarda günümüze kalmış eserlerin büyük çoğunluğu egemenlere aittir. Kölelerin bu tür eserler verebilmek için ne ekonomik kaynağı ne de zamanı vardı.

EGEMENLERİN SANATI ZEVKE, İHTİŞAMA DAYANIR

Egemenlerin sanatında içerikten ziyade biçim öne çıkar. Onların sanat ürünlerinde kuru bir içeriğe zengin bir biçim eşlik eder. Köleciler toplumda sömürücülerin zevkleriyle sanat anlayışı arasında tam bir uyum mevcuttu. Egemenlerin doğası gereği oyun ve eğlence anlayışı bireyselliğin kutsanmasına ve yarışmacı bir niteliğe bürünür. Eski Yunanda düzenlenen Olimpiyatlar, yarışma kültürü üzerine kurulmuştu. Egemenlerin zevki için düzenlenen yarışlarda bir grup insan birbirini geçer veya döverdi. **Atina'nın soyluları bu yarışları büyük bir ilgiyle izlerlerdi.** Köleciler Roma İmparatorluğu döneminde

bu tür eğlenceler iyice soysuzlaşmıştır. Arena denen stadyumlarda köleler zenginlerin zevki uğruna ya vahşi hayvanlara parçatılır ya da birbirlerini öldürmek zorunda bırakılırdı.

Köleciler toplumlarda sömürücülerin sanat anlayışı da ihtişam üzerine kurulmuştur. **İnka ve Aztek, Hinduizm, Budist tapınaklarına veya Mısır piramitlerinin hemen hepsi köleciler imparatorlukları tarafından köle işçilere yaptırılmıştır.** Bu tapınakların kimileri dağın zirvesine yapılmıştır. Oraya ulaşmak için bile binlerce merdiveni tırmanmak gerekir. Dünyanın yedi harikasından birisi olarak gösterilen Mısır'daki Keops Piramidi için yüz binlerce köle **20 yıl boyunca ölesiye çalıştırılmıştır.**

Heykeller de yine egemenlerin güç sembolü olarak algılanmıştır. Dünyanın yedi harikasından bir diğeri olarak gösterilen tunçtan yapılan Rodos Heykeli'nin yüksekliği 32 metreydi ve yapımında binlerce köle çalıştırılmıştı. Köleciler toplumun mimari anlayışında gösteriş, heybet öncelikli yer tutuyordu. Babil'in Asma Bahçeleri, kral mezarları, tapınaklar, saraylar hep gösteriş için dikilmişti.

Köleciler toplumda seyirlik olduğu için tiyatroya özel önem verilmiştir. Kurulan amfi tiyatrolarda (Efes, Aspendos vb.) oyunların konusu genellikle din/mitolojiydi. Tiyatro izlemeye gelen insanların kafalarına o dönemin egemen ideolojisi yerleştirilmeye çalışılırdı. Tragedya ve Komedyaya o günün Antik Yunanında tiyatronun ana akımlarıydı.

Egemenlerin müziğe bakışı da diğer sanat dallarından farklı değildi. Müziğin ve müzik aletlerinin tarihi çok eskidir. Afrika'da, Çin'de ve Ortadoğu'da gelişen müzik hızla Antik Yunan'a da girmiştir. Antik Yunan müziği tek sesliydi. Müziğin kaynağında ise şiir vardı. Yunanlıların müzik aletlerinin başında Lir (3 telli çalgı), Harp (3 köşeli çalgı), Flüt, Salpinx (metal üfleme) vb. gelmek-

teydi. Roma İmparatorluğu'nda ise Trompet, korno gibi üflemeli çalgılar öne çıkmakla birlikte yine orada da tek sesli müzik hakimdi. Birden çok enstrümanı bir arada kullanmak iyi karşılanmazdı. Egemenler müziği daha çok saraylarda, dini törenlerde ve ordu da kullanırlardı. Müzik; onlar için savaş, eğlence ve zaman öldürme aracıydı.

Marx, tüm olumsuz yanlarına rağmen köleci dönemi tarihin akışı içinde doğru yerine oturtmuştur. Marx, "kölelik olmasaydı, Yunan devleti, Yunan sanatı ve bilimi olmazdı; kölelik olmasaydı, Roma imparatorluğu olmazdı. Ne var ki Hellenisme ve Roma imparatorluğu temeli olmasaydı, modern Avrupa'da olmazdı." (Ekonomi Politikin Eleştirisine Katkı) diyerek tarihin diyalektiğini özetliyordu.

EZİLENLERİN SANAT ANLAYIŞINDA ACI VE SEVİNÇ İÇİÇEDİR

Ezilenlerin sanatında çoğu zaman zengin bir içeriğe, fakir bir biçim eşlik eder. Onlar sınırlı imkânlarla (imkansızlık) acılarını ve sevinçlerini anlatmak zorundadır. Hayvandan bile değersiz görülen kölelerin değil sanat üretmesi, yaşaması bile sahibinin iki dudağı arasındadır. Böylesine ağır koşullarda üretilen sanatın, biçim yönünden yoksul olması anlaşılabilir bir durumdur. Ezilenle-

rin sanat anlayışı ise köleci dönemde bile kolektif özelliğini büyük oranda koruyabilmiştir. Sömürücülerin sanatı basit bir eğlence aracına dönüştürme çabaları karşısında ezilenler sevinçlerini, hüznlerini, acılarını, sanat yoluyla anlatmaya çalışmıştır. Müzik, dans, şiir, resim, heykel vb. ezilenler arasında da yaygındı. Tek fark minimal düzeyde oluşuydu. Ezilenler metrelerce yükseklikte heykeller inşa etmek yerine imkânları dâhilinde minik heykelcikleri tercih etmişlerdir. Maliyetli enstrümanlar yerine tek enstrümanı olan kendi sesini kullanmıştır. Resmi renkli boya- larla deri, kâğıt gibi tuvaler yerine taşa, ağaca yapmıştır. Ezilenler, sanat yapmak için pahalı hammaddelere ya da araç-gerece sahip olmanın şart olmadığını yalnızca isteğin yeterli olduğunu göstermişlerdir.

Ezilenler sanatı vakit öldürmek için değil, değerlendirmek için ele alırlardı. Çalışmaktan arta kalan küçük bir zaman bile yaşama tutunmak için değerlendirilirdi. Yurdundan, sevdiklerinden koparılan köleler sanatın özgürleştirici yönünü keşfetmişti. Tutsak haline getirilen insan, müziğin melodisinde, dansın ritminde, resmin çizgilerinde sevdiklerine olan hasretini giderirdi. Köle, bir taş delerek, ağacı yontarak, kumu karıştırarak, balçığı elleriyle yoğurarak acısını, kederini, umudunu ve sevincini anlatırdı. Sanat; onun için, acı-

masız bir dünyanın dışına çıkmak, sınırları aşmaktı. Köle için sanat bir direnişti. Umudun direnişiydi. Köle için sanat, kısa bir an için bile olsa; **umudun gül kokulu bahçelerinde, özgürlüğü koklamaktı.**

Köleci toplumun ezilenleriyle bugünün işçileri ve emekçileri arasında öz olarak bir fark yoktur. **Hatta tutsaklığın kırbacını tüm bedeninde hissedenden köle, bugün; işin, paranın, gücün, metanın tutsağı haline gelmiş gönüllü kölelerden daha özgürdü.** Bu durum sanat ve sanatçı algısı için de geçerlidir. Sanat; galerilerde sergilenen resim, holdinglerin bastığı kitap, reklamlarla pazarlanan film, Konserlerde şov olarak algılandıkça sanatçı da kendini bu düzene uydurmaya çalışır. Günümüzde iyi bir sanat ürünü ortaya çıkarmak için pahalı aletlerin kullanılması gerektiği yanılgısı yaygındır. Bir sanat eserinin etki gücü, insanların, onda kendinden bir şeyler bulabilmesinde yatmaktadır. Göz zevki açısından üstün ancak zor ulaşılabilen bir eserin, kitleler gözünde kalıcılığı olmaz. Kitlelerin ulaşamayacağı bir uzaklıkta konumlanan bir eser, ne kadar hayranlık uyandırır da kalıcı bir değer yaratmaz. Sağlam içerik tüm imkânsızlıklara rağmen kitlelerin beğenisini kazanabilir. Biçimle içeriğin uyumu; kullanılan malzemede değil, ele alınan konuyla onun işleniş biçiminde aranmalıdır.

Amatör Bir Ruhla Tiyatro

Bir işe gönlünü vermek o işin tüm zorluğuna rağmen sızlanmadan tüm dertlerini üstlenmek tek kelimeyle fedakar olmayı gerektirir. Amatör tiyatro ya da gönüllü tiyatroculuk böyle bir şey olsa gerek, bir oyunun dekorunu yapmaktan tutun da taşınmasına ve oyunun sergilenmesine kadar tüm oyuncu arkadaşlarıyla geçirdiğin zamanı kolektifleştirmek sevgiyi de saygıyı da bir kenara bırakmadan iş arkadaşlığından çok, yol arkadaşlığı çizgisinde ilerlemek daha doğru bir disiplin olabilir. Yol arkadaşlığından kastımız tiyatronun dışında da kapsama alanına girilen ilişkiler yaratmak. Tamamen kalbini yol arkadaşlarına açan oyuncu, arkadaşlarının sırtına yük bindirmez aksine kendi payına düşeni adilce yerine getirir. İyi oyuncu sadece sahnede değil sahne dışında da iyi olmak durumundadır. Tiyatro bir ekip işidir ve ekip olmak isteyenleri barındırır. Aksi takdirde bireyci davranışların yani ekibi gözetmeyen davranışların tiyatro ile uzaktan yakından ilişkisi olmadığını bilmek gerekir. Genelde günümüz toplumuna göre gönüllülük enayice bir davranıştır. Paradan daha değerli şeyler alınabileceğini tahmin bile edemezler. Örneğin samimi yol arkadaşları, mutlu yorgunluklar, başarının ardından söylenen gerçek cümleler, hiçbir kıskançlık, kin, nefret taşımayan olumsuz olumlu eleştiriler, bol ama ayakta alkış, para yok ama huzurun biri bin para, tüm bunlar ve daha fazlası gönüllülüğün karşılığında aldığımız ya da verdiğimiz şeylerin enayice değil ama en iyi karşılığı mutlu olmaktır diyebiliriz. Amatör tiyatrodaki almak, vermek demektir aynı zamanda, aldığın şey ise düşündüklerini eyleme geçirmektir. Kapitalizme, emperyalizme, faşizme karşı mısın ? Bunu tiyatro ile insanı insana insanca anlatabilirsin.

Yoldaşlık, Aşkın Yöntemleşmesi Ve Amacın Anda Gerçekleşmesidir

Devrimcilik, yaşamın bir sanatçı duyarlılığıyla yeniden yaratılması ve örgütlenmesi ise; yoldaşlık, bu şiirsel yolda dizelerin birbirine değerek bir toplam oluşturmasıdır. Her dize elbette ki bir başına da anlamlıdır; ama şiirsel toplam, hem derinleştirici, hem de çoğaltıcıdır.

“Aşk, aynı yöne birlikte bakabilmektir” demişti Antoine de Saint Exupéry.

Yani eylem gibi, örgüt gibi, yürüyüş gibi sevebilmektir aşk;

Hayatın içinde dokunmak, nefesini nefesine değdirebilmektir. Ter ve gözyaşı kardeşliğidir. Bütün bunlar “Dünya sevgi sayesinde özgürleşir” diyen Goethe’yi doğruluyor. Ve bu doğrular bizi yoldaşlığa çıkarıyor. O halde **yoldaşlık, aşkın yöntemleşmesi ve amacın anda gerçekleşmesidir.**

“Dünya aydınlık olsaydı, sanat olmazdı” diyen Albert Camus, aynı zamanda karanlığı aydınlatma işi olan devrimciliğin bir çeşit **yaşam sanatı** olduğunu işaret etmiş olur.

Dostoyevski’nin “*Isımarlama sanatı öldürür*” sözü ise, bu alandaki yapaylıktan uzak yaratıcılığın önemine işaret eder. Isımarlama değil, hayata ve ana uydurma, tekrar değil her gün yeniden yaratma, gelişmenin güvencesi, monotonlaşmanın panzehiridir. Yoldaşlıkta sevgi, temel eksendir; olmazsa olmazdır. Öyle ki, yöntem veya disiplin dahi, sevgiyi alan dışı bırakan değil güvenceye alan olgular olarak düşünülmelidir.

Özgürlüğün deney alanı, nasıl ki tutsaklıkta direniş, dışarıda eylem ve genelde hayatsa ve nasıl ki aşk, başlı başına bir direniş ve özgürlükse, o halde **yoldaşlık, aşkın bütün bir yaşama ve ilişkilere içerilmesidir ve her an her yerde güzellikten yana bir iradedir.** Koşulların sebep olduğu görelilik olsa olsa çeşitliliğe sebeptir, ana eksenden sapmaya değil.

Sevda yoğunluklu bir kimya ilişkilere içerilemediğinde, enerjiden iş disiplinine, motivasyondan iç barışa kadar hemen her şey kural hatırlatıcı müdahalelerle aşılmaya çalışılır. Otokontrol ve irade, dışsal bir kontrol ve irade ile ikame edilir. Halbuki **binlerce yoldaşa değer gibi, onlarla aynı koroda şarkı söyler gibi yaşamak müthiş bir duygudur; örgütlülüğün gerçek anlamı budur.**

Devrimcilik, yaşamın bir sanatçı duyarlılığıyla yeniden yaratılması ve örgütlenmesi ise; yoldaşlık, bu şiirsel yolda dizelerin birbirine değerek bir toplam oluşturmasıdır. Her dize elbette ki bir başına da anlamlıdır; ama şiirsel toplam, hem derinleştirici, hem de çoğaltıcıdır. Bu aynı zamanda toplumsallaşan aşkın, yaşamın tüm dokularına nüfuz etmesi, her sözde, her fiil ve davranışta varlığını hissettirmesidir.

Sartre, “Varlık ve Hiçlik”te aşka yaklaşık 30 sayfa ayırır. Kapitalizmin hiçleştirici niteliklerine karşı bir direnç, bir

varolma biçimi olan aşk, insanın yaşamsal etkinliklerine bir bütün halinde nitelik kazandırır. Zenginliği paylaşmaya alıştırmış insanların aksine, yokluk/yoksulluk ve güçlükler paylaşılır. Bu paylaşım insanın ilişkilerinde ontolojik bir sınıflama doğurur. Söz konusu sınıflamanın en bütünlüklü halkası yoldaşlık ilişkileridir.

Anlatmaya çalıştığımız, aynı zamanda **yaşam ve ilişki diyalektiğidir.** Yaşam öylesine bütünlüklü ki, en uzman olunan konuda bile yetenek ve bilgi, yaşamın diğer alanlarına taşınabilmelidir. Bu, mesleğin yabancılaştırıcılığına karşı da bir önlem, bir dirençtir. Örneğin bir müzisyenin, enstrümanı yanında değilken de deyim yerindeyse onu çalabilmesi, etkisini günün 24 saatine taşıyabilmesi, kişiyi salon insanı olmaktan çıkarıp, yaşam insanı haline getirir. Bir müzisyenin, partiyonu açmadan çalabilmesi veya müziği salon dışında da duyumsayıp yaşamasıdır, anlatmaya çalıştığımız. Bu, **bir bedene dünyayı sığdırmayı veya dünyayı bir beden gibi sevebilmeyi gerektirir.**

Yaşamın para kazanmaya, paranın eğlence aracına dönüşmesi ve doyumsuz bir açlığın tekrarlarından ibaret bir yaşama sıkışıp kalmak, bencil ve ufuksuz bir duruşa işaret eder. Yaşamın bir yanı, erkek veya kadının bir niteliği, tad veya anlamın bir-iki türü keşfedilmiş ve onun esiri olunmuştur. Bu kısır ve anlamsız duruş, ancak aynı kısırlığın girdabında olanların ilgisini çekebilir. Para, vb imkanlar, bu kısırdöngüyü aşmaya yetmez. Çünkü, **boş bir kafa sırf imkanla dönmez.** Hayata anlam veren sırlar, **Rembrandt**’ın resimlerinde, **Beethoven**’ın bestelerinde, **Dante**’nin şiirlerinde veya **Mahir**’in dehasında gizlidir. Bir devrimci, tek bir yönteme içerebilmeli tüm bu şifreleri. Bunun için algı yöntemi, yöntem de algıyı beslemeli, hiçbir olgu, bağlamlarından kopuk biçimde ele alınmamalıdır.

Algı ve yöntemde sınırlılık, kafada duvar gibidir; genişlemeye ve senteze engeldir. Bir futbolcunun top ve para haricinde başka değerlerin olduğundan habersiz yaşaması buna örnektir. Şöhret de para da bir yerden sonra işgörmez olur. Ve kişi, mutluluğa bu denli kolay ulaşamayacağını ayırdına acı tecrübelerle varır.

Bir satranç oyuncusunu etkilemek için satranç konusunu açmak, “memleket” veya futbol muhabbetleri de çok farklı değildir. Bu aynı zamanda anın kurtarılmasıdır. Halbuki yaşamda sanatçı olmak, kişiyi tekrarlardan, boş muhabbetlerden veya saman alevi ilgilerden kurtarır; her an yaratım imkanı sunar. Her insanın vakit geçirmek, hatta

vakti öldürmek durumunda kaldığı anlar vardır. Ama bu, bir yaşam biçimine dönmüşse, o kişi deyim yerindeyse, **vakitle beraber kendini de öldürüyor, hiçliği kalıcılaştırıyor**.

HİÇLİK, KAPİTALİZMİN İNSANIN NİTELİKLERİNE KASTETMESİ; FİKRİ VE RUHSAL TUTSAKLIKTIR

Yaşama içerilmiş tutsaklık, kapitalizmin hem sonucu hem güvencesidir. Özgürlük ise, sınıflı toplumların antitezidir. Bu nedenle özgür fikir de, yaratıcılık da sınıflı toplumların egemenlerini her dönem rahatsız etmiştir. Bunun için ya bir yanı tutsak yaşamlar ya da zindanlar insanlara reva görülmüş; sisteme karşı itirazların susturulabilmesi için tarih boyunca tutsaklığın direkt veya dolaylı pek çok biçimi yaratılmış; **insan, hiçlik ve değersizliğe mahkum edilerek teslim alınmak istenmiştir**.

Bu amaçla inşa edilen hapishaneler, boşluğun hiçlikle el ele verip insanı kuşattığı bir yerdir. Bunu yenmek, hapishane içinde özgürleşmektir; özgür tutsak olmaktır. Hiçlik ve boşlukla mücadelenin türlü biçimleri vardır; mutlak bir biçim/yöntem yoktur. Sırf düşünsel (veya düşsel) zeminde bile özgürleşmek olasıdır. Hiçlik ve boşluk, sanıldığı gibi aksine, sadece tek (yalnız) kalanlarda oluşmaz. Kalabalık içinde de yalnızlık yaygındır. Fikri aktivitelerin az olduğu veya olmadığı tutsaklarda hiçliği yenmekten çok, “geçitirme” diyebileceğimiz yöntemler geçerlidir. Sürekli bir bekleme hali vardır. Uğraşların içi bile boş olduğu için, boşluk hiçlikle neredeyse özdeştir.

“Bir aşağıya bir yukarıya yürürdü insan ve düşünceler de bununla birlikte bir aşağıya bir yukarıya gidiyordu, sürekli yukarıya aşağıya, yukarıya aşağıya. Ama düşünceler de ne kadar soyut görünseler de, bir dayanak noktasına ihtiyaç duyar, aksi takdirde kendi çevrelerinde anlamsızca dönmeye başlarlar, onlara hiçlik iyi gelmez. Sabahtan akşama kadar insan bekler ve hiçbir şey olmaz. Tekrar ve tekrar beklemeye başlar. Hiçbir şey olmaz. Bekler, bekler, bekler, düşünür, düşünür, düşünür, insanın şakakları ağrıyana kadar düşünür. Hiçbir şey olmuyordu. İnsan yalnız kalır. Yalnız. Yalnız. Bu on dört gün sürdü, zamanın ve dış dünyanın dışında yaşadığım. (...)

Sorgulama sonuçta bir saat sonra sona eriyordu, ama düşüncelerim bitmiyordu, yalnızlığın vermiş olduğu sinsi işkencesi sayesinde. Ve etrafında sadece masa, yatak, duvar kağıdı, pencere; oyalanacak hiçbir şey yok, hiçbir şey, hiçbir şey yok, her zaman aynı sessizlik, yemeğini sessiz bir şekilde sana doğru iten aynı gardiyan, sürekli hiçlik içinde dönüp dolaşan aynı düşünceler.”(Stefan Zweig, Satranç, S: 35-36)

Aslında hiçlik, sadece hapisliğe özgü bir olgu değildir.

Sevda yoğunluklu bir kimya ilişkilere içerilemediğinde, enerjiden iş disiplinine, motivasyondan iç barışa kadar hemen her şey kural hatırlatıcı müdahalelerle aşılmaya çalışılır. Otokontrol ve irade, dışsal bir kontrol ve irade ile ikame edilir. Halbuki binlerce yoldaşa değer gibi, onlarla aynı koroda şarkı söyler gibi yaşamak müthiş bir duygudur; örgütlülüğün gerçek anlamı budur.

Algı ve yöntemde sınırlılık, kafada duvar gibidir; genişlemeye ve senteze engeldir. Bir futbolcunun top ve para haricinde başka değerlerin olduğundan habersiz yaşaması buna örnektir. Şöhret de para da bir yerden sonra işgörmez olur. Ve kişi, mutluluğa bu denli kolay ulaşamayacağını ayırdına acı tecrübelerle varır.

Kapitalizm koşullarında tutsaklık, yaşamın rutinine içerilmiştir. Hiçlik de ruhsal açlığın doyurulmadığı hemen tüm alanlarda kaçınılmaz bir haldir. Bilinen tüm hapishane türlerinden öğrenilerek, tabutluk olarak tasarlanan “F”de bile özgürleşmek mümkün; dışarıda, en “serbest” ortamda içsel ve dışsal kelepçelerin etkisiyle tutsak yaşamak da. Bu bağlamda, Zweig’in yukarıda alıntılıdığımız tasvirleri gerçeğin bir yanını yansıtırsa da görelidir, değişken ve eksiktir.

İnsanlar emekten, üretmekten yaşamaktan uzaklaştığı oranda asalaklıkla, istismarla tanışır. Bedava yaşamının, spekülasyon imkan yaratmanın en savruk biçimlerini dahi zorlar. Sadece etrafına ve toplumsal olana değil, bizzat kendine yabancılaşır. O andan itibaren söz konusu kişi bir özne bile değildir. Hiçbir şeyi ve hiçbir hali stabil değildir; **kayganlık, benmerkezcilik ve istismar** dışında bir niteliği yoktur. Bunun antitezi ise devrimciliktir. Çünkü **devrimcilik, insanın tüm hallerini güzelleştiren bir niteliktir. Çocukluğun her mevsim tomurcuklanıp yapraklanan niteliğini de, yıllarla orantılı biçimde artan tecrübeyi de aynı kimliğe içerir. Böyle bir niteliğin devamlılık koşulu ise örgütlülüktür. Örgüt, çimentosu yoldaşlık olan bir ilişki ağıdır.** Böyle bir ilişki ağında, motivasyon ve ruhsal doyum için zorlama/yapay yöntemlere ihtiyaç yoktur.

TAŞIMA MOTİVASYONLA RUHSAL DOYUM OLMAZ

İçsel motivasyonun eksikliği, değerlerde olgunlaşma ve kişisel doyumla doğrudan ilintilidir. **Salt ajitasyon ve telkinle insanın ruhsal dünyasının doyurulması olası değildir.** Bu tür araçlarla, olsa olsa geçici doyum ve saman alevi heyecanlar yaratılabilir. Bu yöntem yaygın biçimde başvurulan yapılarda, bir ilacın sürekli kullanılması gibi her an “dışsal uyarıcılara” ihtiyaç duyulur.

Aslında kapsamlı bir hazırlık ve derinleşmeyi gerektiren hemen tüm çalışmalarda geçerli olan bir durumdur; amaçlanan seviye/kalite yakalanamayınca, varolan eksiklikler, i-

İnsanlar emekten, üreterek yaşamaktan uzaklaştığı oranda asalaklıkla, istismarla tanışır. Bedava yaşamının, spekülatif imkan yaratmanın en savruk biçimlerini dahi zorlar. Sadece etrafına ve toplumsal olana değil, bizzat kendine yabancılaşır. O andan itibaren söz konusu kişi bir özne bile değildir. Hiçbir şeyi ve hiçbir hali stabil değildir; kayganlık, benmerkezcilik ve istismar dışında bir niteliği yoktur. Bunun antitezi ise devrimciliktir.

şin gerçek niteliğinin gerekleri yerine zorlama yöntem ve araçlarla giderilir. Bu durum, takımı bir bütün halinde oynatamayan, dolayısıyla da 11 kişiyle sağlanacak gücü/başarıyı oluşturamayan antrenörün, umudunu fırsatçı bir golcüye, karşı tarafın hatasına veya hakemin lehte verebileceği sürpriz kararlara bağlamasına benzer.

İkili ilişkide, mutluluğun/aşkın gereklerini yerine getirmeyi zor, zahmetli bulan, emekten/vericilikten kaytaran kişiler, evlilik yıldönümleri, hediye, ev eşyası, vb. araçlarla geçici veya zorlama motivasyonlar yaratma yoluna gider. Örgütsel yaşamda da bu böyledir. Bireysel ve örgütsel kimliğin gerekleri yerine getirilemediği, olguların kaynağına inilerek gerekli gelişme/tamamlanma sağlanmadığı oranda, araçlara biçilen rol büyümeye; köken vurguları ve menkıbeye varan anı aktarımları daha çok yer kaplamaya başlar.

Bunlar, öylesine tanımlanıp, bir eğitim notu haline getirilip geçilecek olgular değildir. **Ruhsal açlık, genelde yapıyı özelde bireyi, değerleri aşındırma yönünde zorlar.** Pragmatizm, hemen her alanda kendini hissettirir. Gerçek doyum, hafif/geçici doyumlarla ikame edildiği için, açlık da doyum peşinde koşmak da süreklileşir. Halbuki, hiçliğe mahkum edilmiş ve mülkiyet zehri ile yabancılaştırılmış bir topluma, alternatif yolgöstericilik yapılacaksa, doygun bir kimlikle çıkılmalıdır tarih sahnesine.

Öyle bir sahnedir ki sınıflar mücadelesinin yürütüldüğü arena, gerçekte orada ne gösterişe yer vardır ne de yarışa. Devrimciler, bırakalım yoldaşını, dostunu veya halktan birini rakip görmeyi, düşmanını bile mümkünse hırpalamadan etkisizleştirmeyi tercih eder. İşte devrimci ideoloji, hayatın her alanında, böylesine “ben”dışı, komünal ve insanal bir algılayış gerektirir.

Devrimciler zaten güçlü bireyler oldukları için, kimliklerine içerilen toplumsal tanımlar üzerlerinde bir yama gibi durmaz; onların her biri birer toplum gibidir, ayakta ve doygun durur. Değerlerini küçük hesaplarla ve “yarar” adına eğip bükmezler; yanlış yerde duranlarla “kazan-kazan” ilişkisine girmeye ise, ihtiyaç duymazlar.

Bugün, toplumsal boyutta yaşanan ruhsal sorunlar, nasıl kapitalizmle ilişkiliyse, her bireyin açlık ve sallantıları da aynı kaynakla ilişkilidir. Doğru yönlendirmeler eksik kal-

Ruhsal açlık, genelde yapıyı özelde bireyi, değerleri aşındırma yönünde zorlar.

Pragmatizm, hemen her alanda kendini hissettirir. Gerçek doyum, hafif/geçici doyumlarla ikame edildiği için, açlık da doyum peşinde koşmak da süreklileşir.

dığı oranda, bireysel arayışlar yaygınlaşmaktadır. Son zamanlarda, “benliği uyandırma” biçiminde tanımlanabilecek arayışlara (bu konudaki kitap ve etkinliklere) ilginin yoğunlaşması, bu bağlamda düşünülmelidir. İlerleyen yaşa bağlı olarak, “boş yaşadım” paniği veya âni yaşama teorileri, sanıldığı aksine, kişinin benliğini uyandırmıyor, tersine insanları hızlı bir tüketim ve tükenme sürecine sokuyor.

Yaşa göre insanın öncelikleri yer değiştirebiliyor. Ne var ki bu, bilinçli insanlar için çok keskin geçişler içermez. Kendini dışsal koşulların inisiyatifine bırakanların çok fazla önemseyip teorize ettiği bir konudur bu. Ve sanıldığı aksine, dolu dolu yaşamaya değil, anı tüketmeye, kendine ve etrafına karşı hoyratça bir bencillığe sebep olabiliyor. Bu türden her konu, yaşamı bir bütün halinde programlayan devrimcilik ile “benliği uyandırma” türü bireysel eksenli teoriler arasındaki farkı bir kez daha akla getirmelidir.

Bu tür tartışmalar, araç üzerinden yürütülen tartışmalara veya görüngüleri ölçü alan mantık yürütmelere benzer. Tutarlı bir yöntemle sahip olanlar ise, birbirine çok benzeyen iki fiilin veya davranışın, farklı bağlamlar içinde gündeme gelebileceğini bilir ve ne araca abartılı anlamlar yükler, ne de görüntüyle yetinir. Bu, kimlik siyaseti ile sınıf siyaseti arasındaki farka benzer. Biri amacı önceler, diğeri aracı; biri yöntemsel davranır diğeri pragmatizmi ölçü alır. Ve sonuçta hayat, görmek istemeyenlerin karşısına gerçekliği daha zorlu örnekler üzerinden çıkarır.

**“Başlangıç ve son karışmışsa,
tarih bize hiçbir şey öğretmemiş demektir”
der Eliot.**

**Eskiden birikim birikime değer,
birbirini geliştirdi.
Sonda söylenecek olan başta söylenmez,
tarih aceleye getirilmezdi.**

**Sanki şimdi,
zor geliyor diye insanlığın Marks’la anılan yöntemi,
ters-yüz ediliyor, binlerce yılın üretimi.**

**Gerçekte bu, anlayamamaktır,
Marksizm’in çözüm üretme bilimi olduğunu.
Ve Marks’tan sonra da üretimin,
onu yadsıma değil çoğaltma üzerine kurulduğunu.
Böyle gelişti, bireyler ve sınırlar ötesi
sevgi ve komünalitenin ufku.**

**Böyle algılamak lazım,
insanın geleceğe doğru,
önlenemez kanatlarla yolculuğunu.
Bir kimya, bir ufuk kucaklaşması gibi görmek lazım,
bu yolda insan insana aşkı veya toplumsal sevdayı.**

BORDEAUX 1 MAYIS

MELBORNE 1 MAYIS

PARİS 1 MAYIS

STUTGART 1 MAYIS

ADANA 1 MAYIS

İSTANBUL 1 MAYIS

İZMİR 1 MAYIS

İZMİR 1 MAYIS

3 HAZİRAN - TAKSİM

9 HAZİRAN MİTINGİ - TAKSİM

TAKSİM DİRENİŞİ - İZMİR

9 HAZİRAN HALK PİKNIĞI - TAKSİM

TAKSİM DİRENİŞİ - TAKSİM